

Učebné osnovy pre ŠkVP pre nové kurikulum

1. cyklus

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmet: Slovenský jazyk

Charakteristika:

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri rozvíjaní jazykovej a komunikačnej gramotnosti žiaka, ktoré ho pripravuje na proces vzdelávania a následne na pracovnú a životnú seberealizáciu. Vychádzajúc z potrieb nadobúdania jazykovej a komunikačnej gramotnosti pilierom vzdelávacej oblasti sú komunikačné činnosti (interakcia, produkcia a recepcia), ktoré sú v rámci podoblastí spracované podľa špecifik vyučovania jednotlivých jazykov.

⇒ Interakcia zahŕňa schopnosti žiaka primerane vstupovať do komunikácie, efektívne komunikovať myšlienky, pocity, potreby a názory, rešpektovať komunikačného partnera a uplatňovať sociokultúrne zvyklosti.

⇒ Produkcia zahŕňa tvorenie rôznych žánrov hovoreného a písaného textu a kultivovanie verbálneho a neverbálneho vyjadrovania.

⇒ Recepcia zahŕňa vnímanie a porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu, s dôrazom na vyhodnotenie a využitie získaných informácií.

V koncepcii vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v základnom vzdelávaní sa výraznejšie posilňuje komunikačný, činnostný a zážitkový charakter predmetu. Znamená to, že namiesto učenia sa izolovaných poznatkov o jazyku alebo literatúre sa väčšia pozornosť venuje rozvíjaniu praktických komunikačných spôsobilostí žiaka, nadobúdaniu a rozvíjaniu gramotnosti a formovaniu žiaka ako čitateľa a pisateľa. Jazykové učivo sa chápe ako opora pri rozvíjaní komunikačných spôsobilostí, nie ako konečný cieľ vyučovania predmetu.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia:

⇒ Uplatňovať osvojené jazykové znalosti v praktických komunikačných činnostiach (hovorenie, počúvanie, čítanie, písanie).

⇒ Využívať komunikačné činnosti pri vzdelávaní, seberealizácii a pri napĺňaní rôznych komunikačných a kultúrnych potrieb.

⇒ Kultivovať jazykovú interakciu a porozumieť jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

- ⇒ Získať skúsenosti s využívaním rôznych textov a foriem komunikácie (hovorená, písaná, vizuálna, audiovizuálna, digitálna).
- ⇒ Osvojiť si stratégie porozumenia a tvorenia textu a využívať ich pri spracúvaní a vyhodnocovaní informácií a pri sebvýjadrovaní.
- ⇒ Vytvárať a upevňovať pozitívny vzťah k učeniu sa jazykov a k jazyku ako spoločenskej, kultúrnej a individuálnej hodnote.
- ⇒ Osvojiť si efektívne stratégie učenia sa jazyka a posilňovať autonómnosť pri jazykovom rozvoji.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v 1. cykle je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele a komponenty:

Pri rozvíjaní komunikačných spôsobilostí žiaka a pri nadobúdaní a rozvíjaní jeho gramotnosti sa tri základné komunikačné činnosti (interakcia, produkcia, recepcia) premietajú do piatich komponentov:

- ⇒ **komunikačná interakcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka vecne a sociálne primerane vstupovať do medziľudskej komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera. Zámerom rozvíjania komunikačnej interakcie je uplatňovanie zásad kooperácie a zdvorilosti v rôznych komunikačných situáciách. Osobitne dôležité je uplatňovanie sociokultúrnych zvyklostí a postupné rozvíjanie argumentačných zručností žiaka.
- ⇒ **hovorená produkcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka tvoriť rôzne žánre hovoreného textu a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Dôležité je aj aktívne počúvanie hovoreného prejavu a jeho porozumenie. V súlade so súčasným charakterom komunikácie je potrebné hovorený text kombinovať aj s obrazovou zložkou. Zámerom rozvíjania hovorenej produkcie je príprava žiaka na kultivovanú verejnú komunikáciu a na využívanie žánrov Hovoreného textu na rôzne účely.
- ⇒ **písaná produkcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka tvoriť rôzne žánre písaného textu a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Od začiatku nácviku písania sa zdôrazňuje význam a účel písaného textu. Dôraz sa kladie na proces písania textu a osvojovanie si postupov a stratégií tvorby písaného textu, vrátane uplatňovania pravopisných pravidiel. V súlade so súčasným charakterom komunikácie je potrebné písaný text

kombinovať aj s obrazovou alebo zvukovou zložkou. Zámerom rozvíjania písanej produkcie je pripraviť žiaka na funkčné a kultivované využívanie písania v rôznych komunikačných situáciách a pri vzdelávaní kultivovať žiaka ako recipienta umenia.

⇒ **vecná recepcia** zahŕňa recepciu rôznych žánrov čítaného a počúvaného textu, pri ktorej ide o získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Okrem porozumenia explicitných informácií treba žiaka viesť k vyvodzovaniu implicitných významov z textu a k ich prepájaniu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami. Rovnako dôležité je sledovanie úspešnosti porozumenia samotným žiakom. Zámerom rozvíjania vecnej recepcie je pripraviť žiaka na analýzu informácií, ich kritické hodnotenie a na samostatné učenie sa z textu.

⇒ **zážitková recepcia** sa od vecnej recepcie odlišuje účelom čítania alebo počúvania, ktorým je získanie emocionálno-estetickéj skúsenosti s literárnym textom. Čítanie a počúvanie literárnych textov, uvažovanie o nich, reflexia a tvorivá práca s nimi umožnia rozšíriť čitateľské teritórium žiaka a budovať jeho čitateľské sebavedomie. Pri výbere textov sa zdôrazňuje estetická a hodnotová stránka literárneho diela, na základe ktorej je možné pôsobiť na emocionálny, morálny a hodnotový rozvoj žiaka. Zámerom rozvíjania zážitkovej recepcie je prostredníctvom intenzívnych čitateľských alebo audiovizuálnych zážitkov kultivovať žiaka ako recipienta umenia. Úlohou vyučovania jazyka je formovať žiaka ako kultivovaného používateľa jazyka, ktorý vie primerane používať jednotlivé jazykové variety (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečia) podľa typu komunikačnej situácie a rešpektuje pritom sociokultúrne zvyklosti. Dôležité je aj chápanie jazykovej a kultúrnej rozmanitosti a rešpektovanie používateľov iných jazykov a príslušníkov iných kultúr. Osobitnou úlohou vyučovania je kultivovanie žiaka ako recipienta literárneho textu a iných druhov umenia.

Ciele podoblastí vyučovania prvého jazyka:

- ⇒ Uplatňovať vecnú a sociálne primeranú komunikačnú interakciu, rešpektovať pritom komunikačného partnera a sociokultúrne zvyklosti.
- ⇒ Rozlišovať jazykové variety a používať ich primerane situácii a funkcii komunikácie.
- ⇒ Používať čítanie a písanie v rôznych komunikačných a vzdelávacích kontextoch.
- ⇒ Získať vzťah k čítaniu a k písaniu textov, stať sa samostatným a aktívnym čitateľom a pisateľom.
- ⇒ Vyjadrovať obsahy a komunikačné zámery prostredníctvom rôznych žánrov hovoreného a písaného textu.
- ⇒ Porozumieť rôznym žánrom počúvaného a čítaného vecného textu, získané informácie využiť pri vzdelávaní a sebarozvoji.
- ⇒ Získať základné znalosti o jazykovom systéme a o fungovaní jazyka v komunikácii a uplatniť ich v praktickej komunikácii.
- ⇒ Porozumieť rôznym literárnym textom, interpretovať ich a na základe estetického prežitia textu formovať svoje postoje, hodnoty a osobnosť.
- ⇒ Orientovať sa v tlačенých a digitálnych médiách, rozlišovať spoľahlivosť a hodnovernosť informácií a informačných zdrojov.

- ⇒ Získať základné argumentačné zručnosti a používať ich v diskusiách na aktuálne spoločenské témy a pri riešení problémov.
- ⇒ Upevňovať si pozitívny vzťah k materinskému jazyku a k iným jazykom, uvedomovať si národnú, kultúrnu a individuálnu hodnotu jazyka.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- ⇒ Vieť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
- ⇒ Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave. ⇒ Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
- ⇒ Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
- ⇒ Počúvať a čítať primerané vecné texty.
- ⇒ Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
- ⇒ Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
- ⇒ Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
- ⇒ Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
- ⇒ Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
- ⇒ Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.

Tematické okruhy a textová realizácia pre 1. cyklus:

- ⇒ domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra;
- ⇒ čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Slovenský jazyk a literatúra	9	8	7

Ročník: 1.ročník**Učebné osnovy:**

Komponent:	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Komunikačné zvyklosti	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	prosba, tykanie/vykanie, predstavenie sa, poďakovanie, ospravedlnenie	⇒ rozlišovanie pozdravov, tykania/vykania verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí, ⇒ formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia	⇒ uplatniť doterajšie (predprimárne) znalosti s používaním pozdravov: používať vhodné pozdravy v závislosti od situácie, ⇒ rozlíšiť vhodné pozdravy podľa súkromného a verejného prostredia, ⇒ používať tykanie/vykanie v závislosti od situácie, ⇒ použiť správnu formu predstavenia sa: meno, priezvisko, (bydlisko), ⇒ sformulovať ústne poďakovanie a ospravedlnenie, ⇒ za pomoci učiteľa ohľaduplne komunikovať s komunikačným partnerom.	 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	prosba, pranie, nesúhlas	⇒ formulovanie prosby, prania, nesúhlasu, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia, formulovanie jednoduchého zdôvodnenie vlastného konania	⇒ chápať rozdiel medzi prosbou, práním, nesúhlasom, ⇒ sformulovať jednoduchú prosbu, pranie, nesúhlas a jednoduché zdôvodnenie ⇒ spoznávať za pomoci učiteľa rôzne spôsoby vyjadrenia prosby, prania, nesúhlasu a porovnávať ich.	 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Dialóg	Jednoduchý dialóg, pozorne počúvanie	⇒ nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: ⇒ kladenie otázok a formulovanie odpovedí, ⇒ pozorné počúvanie komunikačného partnera; porovnanie rozhovoru s človekom a interakcie s AI na jednoduchom príklade pripravenom učiteľom	⇒ zapojiť sa do rozhovoru v dvojici za pomoci učiteľa, ⇒ sformulovať jednoznačnú otázku k téme rozhovoru, ⇒ sformulovať jednoznačnú a zrozumiteľnú odpoveď, ⇒ počúvať pozorne komunikačného partnera.; na jednoduchom príklade vysvetliť rozdiel medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovo, slovné spojenie, veta, dĺžka hlások, dvojhlásky, spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky),	⇒ používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, rozširovanie slovnej zásoby ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, dvojhlásky)	⇒ uvedomovať si vlastnosti slov z hľadiska jazyka (slovo sa skladá zo slabík, slabika sa skladá z hlások, zo slov sa skladá veta), ⇒ chápať, že hláska je zvuk ľudskej reči, ⇒ chápať, že veta vyjadruje myšlienku, ⇒ vybrať za pomoci učiteľa vhodné slovné spojenia a použiť ich zmysluplne do vety, ⇒ sformulovať vhodné vety na vyjadrenie prosby, prania, nesúhlasu,	 1., 2., 3.	

			⇒ rozlišovat a správně vyslovovat slova s dlhými hláskami a dvojhláskami.		
--	--	--	--	--	--

Komponent:		HOVORENÁ PRODUKCIA			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Príprava a prednes hovoreného prejavu	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	téma, prednes, ústna informácia-oznam, rozprávanie (zážitok)	⇒ výber témy hovoreného prejavu, ⇒ rozvíjanie témy podľa zámeru informovať (oznam), ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy; vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom odkaze, ozname alebo správe; jednoduché ústne rozprávanie o prežitej alebo plánovanej udalosti	⇒ s pomocou učiteľa vybrať tému hovoreného prejavu, rozvíjať ju podľa zámeru informovať, ⇒ spolupracovať pri získavaní informácií, ⇒ prerozprávať príbeh, zážitok, pri formulácii viet neopakovať zbytočne slová, nepoužívať slová neúčelne a neopakovať často slová (toto, tam, ten, potom....), ⇒ počúvať hovorené prejavy a klásť jednoduché otázky k ich obsahu.; s pomocou učiteľa vyjadriť kľúčové informácie v hovorenom odkaze, ozname alebo správe a rozprávať o prežitej alebo plánovanej udalosti	 1., 2., 3., 4. 1. 1., 2., 3.	
Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu	hovorený prejav, otázky a odpovede	⇒ pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov, ⇒ kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ formulovanie odpovedí na položené otázky	⇒ pozorne počúvať hovorený prejav spolužiakov, ⇒ s pomocou učiteľa klásť jednoduché otázky k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ formulovať jednoduché odpovede na položené otázky.	 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Žánre hovoreného textu	Jednoduché rozprávanie (zážitok, skúsenosť),	⇒ jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, zážitok,	⇒ rozprávať na základe otázok učiteľa o prežitej skúsenosti, ⇒ vyjadriť myšlienky v ucelených vetách,	 1., 2., 3., 4.	

	blahoželanie, jednoduchý opis pracovného postupu	⇒ jednoduchý opisný text – hlavné znaky pozorovanej činnosti, ⇒ jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho blahoželania, ⇒ jednoduchá ústna informácia(oznam)	⇒ určiť časovú následnosť deja, ⇒ pozorovať pracovný postup (priamo predvádzaný), ⇒ usporiadať poradie predvádzaných činností pomocou obrázkovej osnovy, ⇒ s pomocou učiteľa nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav - ústne blahoželanie, ⇒ sformulovať jednoduchú ústnu informáciu – oznam.	 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: prosba, pranie, nesúhlas spisovná výslovnosť (dĺžka hlásky, dvojhĺaska) slová s podobným významom, prirovnanie, melódia viet	⇒ používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: prosba, pranie, nesúhlas, ⇒ vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita – dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhĺasok), ⇒ používanie prirovnania, ktorému žiaci rozumejú, ⇒ uplatňovanie melódie viet podľa	⇒ používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi (prosba, pranie, nesúhlas) a vyjadrovať myšlienky v ucelených vetách s pomocou učiteľa, ⇒ uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti (dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhĺasok), ⇒ tvoriť k daným slovám slová s podobným významom, ⇒ napísať slovo znázornené obrázkom, ⇒ dokresliť obrázok podľa informácií v texte, ⇒ využívať písanie pri zaznamenávaní informácií, ⇒ používať prirovnania, ktorým rozumie, ⇒ triediť vety podľa obsahu, ⇒ uplatňovať melódiu viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu s pomocou učiteľa.	 1., 2., 3., 4.	

		obsahu a komunikačného zámeru textu			
--	--	---	--	--	--

Komponent: PÍSANÁ PRODUKCIA					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Elementárne písanie	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	písmeno, písané písmo, tlačené písmo, odpis, prepis, diktovanie	⇒ prípravné (predpisateľské) cviky, ⇒ percepčno-motorické zručnosti pri písaní, ⇒ fonematická analýza a diferenciácia, prevod od hlásky na písmeno, ⇒ písanie písmen slovenskej abecedy písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania Sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík a hlások.	⇒ používať prípravné cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní, ⇒ dodržiavať správne sedenie a držanie tela pri písaní, ⇒ držať písací nástroj správne, ⇒ dodržiavať základné pravidlá využívania riadkov (veľkosť tvarov a výšky písmen, smer, rozstupy medzi písmenami, slovami), ⇒ sluchovo a zrakovo rozlišovať hlásky/písmená, slabiky a slová, ⇒ určiť grafickú podobu tvarov písmen (tlačené, písané) a odlíšiť ich, ⇒ priradiť písaný tvar písmena k tlačenému tvaru a opačne, ⇒ písať čitateľne všetky veľké tlačené písmená slovenskej abecedy, ⇒ písať písané písmená s oporou o grafický vzor, ⇒ používať osvojené písmená pri písaní slov a slovných spojení, ⇒ odpísať písaný text, prepísať tlačený text, písať podľa diktovania.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	
Proces tvorenia textu	text, téma, zámer vety: oznámenie, prosba, prianie,	⇒ výber témy písaného textu pomocou učiteľa, ⇒ využívanie obrázkovej osnovy	⇒ vybrať tému písaného textu blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti s pomocou učiteľa, ⇒ vybrať vhodné slová a slovné spojenia na vybranú tému,	 1., 2., 3., 4.	

		⇒ výber vhodných slov, slovných spojení podľa komunikačného/autorského zámeru	⇒ skladať vety z daných slov.	 1., 2., 3., 4., 5.	
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam, rozprávanie (zážitok, skúsenosť)	⇒ tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam), ⇒ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku,	⇒ s pomocou učiteľa vytvoriť nesúvislý text (zoznam činností v istom časovom úseku), ⇒ napísať jednoduché rozprávanie a s pomocou učiteľa usporiadať v texte poradie zažitých udalostí pomocou výrazov (najprv, potom, nakoniec),	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	oznámenie, prosba, prianie, slová s podobným významom	⇒ vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, prosba, prianie ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným významom,	⇒ vyjadriť s pomocou učiteľa jednoduché myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, prosba, prianie, ⇒ tvoriť k daným slovám slová s podobným významom,	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá, veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník rozlišovacie znamienka – dĺžeň, mäččeň, pravopis vlastných mien osôb a zvierat	⇒ interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; ⇒ fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka – dĺžeň, mäččeň, slabičný pravopis(de, te...), dvojzložkové písmená ch, dz, dž ⇒ sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety, v menách osôb a zvierat	⇒ uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá podľa svojich individuálnych dispozícií a s pomocou učiteľa, ⇒ graficky rozlíšiť oznamovaciu vetu a opytovaciu vetu, ⇒ tvoriť vety podľa zadania.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	

Komponent:		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Elementárne čítanie	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	text, veta, slovo, slabika hláska, písmeno,	⇒ fonematické uvedomovanie—sluchové rozlišovanie slov, viet, identifikácia hlásky, ⇒ poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena, ⇒ nácvik čítania slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti, ⇒ oprava vlastných chýb pri čítaní	⇒ identifikovať hlásky v slove podľa pokynu učiteľa, ⇒ identifikovať písmená slovenskej abecedy, ⇒ sluchovo určiť pozíciu danej hlásky v slove (na začiatku, vo vnútri, na konci slova), ⇒ sluchovo a zrakovo rozlišovať hlásky/písmená, slabiky a slová v čítanom texte, ⇒ čítať všetky tlačené a písané tvary písmen, ⇒ priradiť hlásky k písmenám, ⇒ rozložiť slovo na hlásky a určiť počet hlások v slove, ⇒ nacvičiť čítanie slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti, ⇒ čítať slová a vety so správnou intonáciou pod dohľadom učiteľa, ⇒ doplniť do vety správny tvar slova, ⇒ s pomocou učiteľa opraviť vlastné chyby pri čítaní.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	

Porozumenie textu	obsah textu, nadpis, ilustrácia,	⇒ vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, ⇒ identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie, ⇒ porozumenie doslovného (explicitného) významu písaného a počúvaného textu; počúvanie a čítanie primerane náročného vecného textu, kladenie otázok k jeho obsahu	⇒ s pomocou učiteľa si vytvoriť predstavu o obsahu textu na základe ilustrácie, obrázkov, nadpisu, ⇒ identifikovať v texte nadpis, ilustráciu a obrazový materiál, ⇒ identifikovať za pomoci učiteľa kľúčové slová v texte a písomne ich zaznamenávať jednoduchou formou, ⇒ orientovať sa v texte podľa inštrukcií učiteľa, ⇒ na základe otázok učiteľa vyvodiť význam slov, ⇒ vyhľadať informáciu priamo uvedenú v texte, ⇒ čítať krátke vecné texty a porozumieť doslovným informáciám, ⇒ porozumieť obsahu jednotlivých viet, ⇒ použiť pri porozumení textu s pomocou učiteľa primerané znalosti slovnej zásoby, ⇒ interpretovať počutý / čítaný text samostatne a v závislosti od svojich individuálnych schopností.; s pomocou učiteľa položiť otázku k doslovnej informácii vo vecnom texte a ústne reprodukovať jeho jednoduchý obsah	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	text	⇒ pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, ⇒ sledovanie porozumenia obsahu	⇒ pozorovať učiteľov prejav pri čítaní a s jeho pomocou vytvoriť si predstavu o obsahu textu, ⇒ rozhodnúť o pravdivosti/neppravdivosti výroku podľa textu, ⇒ preukázať porozumenie / neporozumenie prečítaného textu na základe otázok učiteľa.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	

		prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?)			
Žánre vecného textu	rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh),	⇒ porozumenie konaniu postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, ⇒ porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché náčrty, piktogramy	⇒ porozumieť konaniu postáv a dejovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ porovnať sprostredkovanú skúsenosť z rozprávania s vlastnou skúsenosťou, ⇒ pomenovať jednoduché náčrty, piktogramy a priradiť ich samostatne alebo s pomocou učiteľa k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	obsah textu, slová s podobným významom	⇒ pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, ⇒ vyvodzovanie významov slov z textu	⇒ pozorovať jazykové vyjadrenia komunikačného zámeru a priradiť samostatne alebo s pomocou učiteľa interpunkčné znamienka na konci vety, ⇒ nahradiť dané slovo iným slovom, ⇒ tvoriť k daným slovám slová s podobným významom, ⇒ tvoriť slová s rovnakým slovotvorným základom, ⇒ vyvodiť význam slov z textu s pomocou učiteľa.	 1., 2., 3., 4.	

Komponent:		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Čítanie s porozumením	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	text, ilustrácia nadpis	⇒ odlíšenie textu od ilustrácie, ⇒ domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, ⇒ identifikovanie základných stavebných prvkov textu (nadpis, názov), ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte; kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu	⇒ samostatne odlíšiť text od ilustrácie a porovnať text s ilustráciou, ⇒ identifikovať nadpis textu, ⇒ odhadnúť s pomocou učiteľa obsah jednoduchého príbehu podľa ilustrácie, doplniť príbeh o text opisujúci situáciu pred dejom v texte a po ňom, ⇒ predvídať obsah z počutého a prečítaného textu podľa svojich individuálnych dispozícií alebo s pomocou učiteľa, ⇒ orientovať sa v texte a vyhľadať podľa pokynov učiteľa slová alebo časti textu, ⇒ identifikovať v texte informácie podľa inštrukcií učiteľa, ⇒ identifikovať slová nesúvisiace s textom.; s pomocou učiteľa identifikovať v umeleckom texte doslovne vyjadrenú informáciu a vyvodiť jednoduchú implicitnú informáciu	 1., 2., 3., 4. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Čítanie pre zážitok	spisovateľ, ilustrátor, riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, rozprávka, obrázkový príbeh	⇒ rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, opis prostredia, situácie	⇒ s pomocou učiteľa i s pomocou ilustrácie rozpoznať literárne postavy, opísať jednoduché situácie a prostredia,	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	

		s pomocou ilustrácie, ⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, ⇒ stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, ⇒ formovanie empatie na základe čítaného a počúvaného textu, ⇒ spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch	⇒ vyjadriť a zdieľať svoje pocity z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne (mimika, gestá, pohyb), ⇒ na základe otázok učiteľa vyjadriť svoj postoj k počutému, prečítanému textu a k literárnym hrdinom, ⇒ dramatizovať s pomocou učiteľa a podľa svojich individuálnych dispozícií vhodné literárne texty, ⇒ zaujať na základe čítaného a počutého textu a pomocou otázok učiteľa svoje empatické postoje a formovať ich, ⇒ orientovať sa s pomocou učiteľa vo vybraných literárnych dielach slovenskej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu v knihách a časopisoch.	 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Samostatný / sebavedomý čitateľ	kniha, knižnica,	⇒ spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie	⇒ využívať triednu a školskú knižnicu a orientovať sa v nich s pomocou učiteľa,	 1., 2., 3., 4.	

		(triedna, školská, mestská knižnica), ⇒ spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória: výber kníh a časopisov na čítanie s pomocou učiteľa	⇒ vyjadriť čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine na základe otázok učiteľa, ⇒ vyberať knihy a časopisy na čítanie s pomocou učiteľa.	 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ sledovanie kvality čítania s pomocou učiteľa (Viem text prečítať?), ⇒ kladenie otázok na porozumenie, ⇒ riešenie úloh k textom, ⇒ sledovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?) ⇒ uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie	⇒ vnímať kvalitu svojho čítania primerane, podľa svojich individuálnych dispozícií a s pomocou otázok učiteľa, ⇒ klásť jednoduché otázky na porozumenie, ⇒ riešiť úlohy k textom s pomocou učiteľa, ⇒ vymyslieť jednoduché kvízové otázky a návrhy odpovedí, ⇒ sledovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, ⇒ popísať vlastnými slovami význam a potrebu čítania literárnych textov	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	

		vlastných pokrokov v čítaní			
--	--	--------------------------------	--	--	--

Predmet: Anglický jazyk

Charakteristika:

Vzdelávaciu podoblasť Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky tvoria vyučovacie predmety: **anglický**, nemecký a ruský jazyk. Pri vyučovaní a učení sa cudzích jazykov sa v našej škole uplatňuje model vzdelávania podľa komunikačných úrovní, ktorý vychádza z dokumentov Rady Európy s názvom Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky a doplnujúceho vydania k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky (2022).

Osvojovanie si cudzieho jazyka má veľký význam pre komplexný rozvoj žiakov a ich ďalšie vzdelávanie. Pri rozvíjaní cudzojazyčnej komunikácie sa prehlbuje schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre, čo vytvára predpoklady pre ich flexibilitu a otvorenosť svetu. Žiaci sa učia predchádzať vytváraniu stereotypov pri vnímaní iných kultúr, prípadne ich odbúravaní a byť otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Cudzojazyčná výučba je usmerňovaná tak, aby žiaci dokázali úspešne komunikovať v cieľovom jazyku a realizovať svoj komunikačný zámer v každodenných situáciách. Na uskutočnenie tohto zámeru sa žiaci zapájajú do **komunikačných jazykových činností** (receptcia, produkcia, interakcia) a využívajú vhodné stratégie, aby ich komunikácia bola primeraná danej situácii a stanovenej úrovni ovládania cudzieho jazyka. Vzdelávacia podoblasť – cudzie jazyky, v súlade s ostatnými predmetmi vo vzdelávacej oblasti, obsahuje tri základné zložky: recepciu, produkciu a interakciu. Tieto sú navzájom úzko prepojené a vytvárajú jeden komponent pod názvom Komunikačné jazykové činnosti.

Receptcia zahŕňa porozumenie rôznych druhov počúvaného a čítaného textu, t. j. získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Rozvíja schopnosť žiaka počúvať a čítať text a porozumieť mu.

Produkcia zahŕňa tvorbu rôznych druhov hovoreného alebo písaného textu. Rozvíja schopnosť žiaka tvoriť text a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zábery. Interakcia zahŕňa aktívnu komunikáciu v ústnej alebo písomnej forme. Zámerom rozvíjania interakcie je efektívna komunikácia myšlienok, emócií, potrieb a názorov, kladenie otázok a aktívne počúvanie (čítanie). Rozvíja schopnosť žiaka primerane vstupovať do komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera. Osobitne dôležité v cudzojazyčnej komunikácii je aj rešpektovanie sociokultúrnych zvyklostí.

Pragmatická, jazyková a sociolingválna zložka komunikácie tvoria komunikačnú kompetenciu tak, ako je definovaná v Rámci. Tieto zložky sú neoddeliteľné a vzájomne prepojené pri používaní akéhokoľvek jazyka. Významnou mierou sa podieľajú na obsahu cudzojazyčného vzdelávania, a preto vytvárajú základ obsahového štandardu. **Pragmatická zložka** zahŕňa komunikačné funkcie jazyka, pričom na každej úrovni (pred-A1, A1, A2) je možné vyjadriť rovnakú funkciu jazyka inak (pomocou iných jazykových prostriedkov). Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôbiť komunikačnej situácii alebo téme. **Jazyková zložka** zahŕňa jazykové prostriedky (slovná zásoba, výslovnosť a gramatické javy). **Sociolingválna zložka**

obsahuje stratégie, ktoré žiakovi umožňujú osvojovať si vhodné komunikačné nástroje. Súčasťou sociolingválnej zložky je aj rozvoj interkultúrneho povedomia, ktoré umožňuje vnímanie odlišností medzi vlastnou kultúrou a kultúrou cieľového jazyka.

Ciele vzdelávacej podoblasti:

- ⇒ Primerane používať cudzí jazyk na dosiahnutie komunikačného zámeru.
- ⇒ Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.
- ⇒ Jednoducho komunikovať v ústnej a písomnej forme.
- ⇒ Jednoducho sprostredkovať informácie iným ľuďom.
- ⇒ Využívať cudzí jazyk ako prostriedok na získavanie poznatkov a informácií.
- ⇒ Byť motivovaný a mať pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.
- ⇒ Využívať vhodné stratégie učenia sa cudzieho jazyka.
- ⇒ Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavným cieľom 1. cyklu je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín /ľudí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- ⇒ Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
- ⇒ Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
- ⇒ Porozumieť krátkym pokynom.
- ⇒ Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
- ⇒ Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovать jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
- ⇒ Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

Komunikačné jazykové činnosti (recepčia, produkcia, interakcia):

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Výkonový štandard zahŕňa očakávaný výkon žiaka na konci cyklu a je zostavený podľa jednotlivých zložiek komunikačných jazykových činností (recepčia, produkcia a interakcia).

Recepčia

Počúvanie/Čítanie s porozumením

Žiak vie/dokáže:

- rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte,
- porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami,
- porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánka na narodeninovú oslavu),
- odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka

Produkcia

Ústny prejav

Žiak vie/dokáže:

- zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení,
- imitovať správnu výslovnosť a intonáciu,
- podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe,
- podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet,
- na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je,
- reprodukovať krátku riekanku/pieseň.

Písomný prejav

Žiak vie/dokáže:

- podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety,
- napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.

Interakcia

Ústna interakcia

Žiak vie/dokáže:

- porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť; povedať svoje meno; opýtať sa druhých, ako sa volajú a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť),
- (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou,
- v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“,
- porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“).

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Obsahový štandard je rozdelený do piatich častí:

- ⇒ pragmatická zložka – funkcie jazyka,
- ⇒ jazyková zložka – jazykové prostriedky ,
- ⇒ sociolingválna zložka,
- ⇒ tematické okruhy,
- ⇒ druhy textov ,

Obsahový štandard pozostávajúci z piatich častí je potrebné vnímať ako jeden celok. Jeho jednotlivé časti spolu súvisia, sú neoddeliteľné a navzájom úzko prepojené. Tieto vzájomné väzby vytvárajú predpoklad na to, aby si žiak prostredníctvom využívania rôznych druhov textov a činností v kontexte jeho reálneho života osvojoval cudzí jazyk prirodzeným spôsobom a bol schopný veľmi jednoducho komunikovať.

Pragmatická zložka – funkcie jazyka

Funkcie jazyka umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Dôležitý je pri tom vhodný výber slovnej zásoby a spôsob použitia jazykových prostriedkov v závislosti od komunikačnej úrovne. Je možné ich voľne kombinovať a prispôbovať komunikačnej situácii alebo téme.

Jazyková zložka – jazykové prostriedky

Predstavujú repertoár slov, slovných spojení a gramatických javov, s ktorými sa žiak oboznamuje v rámci odporúčaných tematických okruhov a funkcií jazyka prostredníctvom:

- recepcie cieľového jazyka (v tomto cykle najmä počúvaním),
- osvojovania si novej slovnej zásoby spolu s korektnou výslovnosťou v kontexte konkrétnych situácií,
- opakovaného používania a aktívneho precvičovania slovných spojení a jednoduchých viet v modelových komunikačných situáciách.

Sociolingválna zložka

Je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a roz-voj interkultúrneho povedomia. V 1. cykle zahŕňa:

- oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslovovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá),
- oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).

Tematické okruhy

Slúžia na vytváranie rôznych komunikačných situácií a tvoria kontext pre praktické využívanie jazyka v každodenných situáciách žiakov s využívaním primeranej slovnej zásoby a gramatických javov. Zároveň vytvárajú priestor pre aktívne uplatnenie prierezových gramotností. Tvoria iba širší rámec obsahového štandardu a ich zastúpenie by malo byť vyvážené, primerané veku a záujmom žiakov.

Rodina a spoločnosť: ja, rodina, priatelia

Domov a bývanie: moja izba

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: časti ľudského tela, zdravá potraviny, ovocie a zelenina

Vzdelávanie: škola, trieda

Príroda a životné prostredie: zvieratá

Druhy textov

Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôbiť komunikačnej úrovni, veku žiakov: úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, piesne, básničky, riekanky, komiksy, plagáty, oznámenia a pod.

Časová dotácia:

Predmet	1.cykus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Slovenský jazyk a literatúra	9	8	7

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Komunikačné zvyklosti	Pozdrav Predstavenie sa Tykanie/vykanie	⇒ rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí.	⇒ nadviazať kontakt s komunikačným partnerom	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	
	Poďakovanie Ospravedlnenie	⇒ formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.	⇒ poďakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu	 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	Prosba Pranie Nesúhlas Námietka Zdôvodnenie	⇒ formulovanie prosby, prania, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia.	⇒ sformulovať otázku, prosbu, pranie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

				 1., 2., 3.	
Dialóg	Rozhovor Otázka (zistovacia a doplňovacia) Odpoveď.	⇒ nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí.	⇒ viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky	 1., 2., 3., 4.	
	Pozorné počúvanie	⇒ pozorné počúvanie komunikačného partnera.	⇒ pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky	 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	Slovo Slovné spojenie Veta Spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, prízvuk, melódia)	⇒ používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov. ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások).	⇒ vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo primeraným spôsobom	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1.	

Komponent:		HOVORENÁ PRODUKCIA			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Príprava a prednes hovoreného prejavu	Osnova	⇒ členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy.	⇒ sformulovať jednoduchú ústnu informáciu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3.	
	Prednes Blahoželenie Vinš Opis	⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy.			
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu		⇒ pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich.	⇒ vypočúť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

Žánre hovoreného/ počúvaného prejavu	Rozprávanie	⇒ jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh.	⇒ vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová Spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska)	⇒ vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach. ⇒ používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), pranie, nesúhlas, námietka. ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	⇒ povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	

Komponent:	PÍSANÁ PRODUKCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Elementárne písanie	Písmeno Abeceda Písané písmo Tlačené písmo	⇒ fonemická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno.	⇒ písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
		⇒ písanie písmen slovenskej abecedy.			
		⇒ písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania.			
Proces tvorenia textu	Osnova	⇒ výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/ autorského zámeru.	⇒ vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
		⇒ využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu.			
Žánre písaného textu	Rozprávanie	⇒ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený	⇒ napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok	 1., 2., 3., 4.	

		príbeh, uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní.		 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová	⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	⇒ zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	Rozlišovacie znamienka: samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky	⇒ fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach; y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis; pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená; pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami.	⇒ uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
	Veta Začiatok vety Koniec vety	⇒ interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci			

	Interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník)	vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka.			
--	---	--	--	--	--

Komponent: RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Elementárne čítanie	Text Veta Slovo Slabika	⇒ fonemické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky).	⇒ prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
	Hláska Písmeno	⇒ poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena.			
	Abeceda	⇒ ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.			
Porozumenie textu	Obsah textu	⇒ vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka.	⇒ vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
		⇒ porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia.			

Žánre vecného textu	Obsah textu	⇒ porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom, jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá.	⇒ orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3.	
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	Obsah textu	⇒ vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa.	⇒ sledovať vlastné porozumenie textu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová	⇒ pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová.	⇒ sledovať vlastné porozumenie textu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	

Komponent:	RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Čítanie s porozumením	Text	⇒ rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text.	⇒ čítať s porozumením texty primeranej náročnosti	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
	Názov Strofa Rým Verš Odsek	⇒ identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek).			
	Ilustrácia Poézia Próza	⇒ odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy.			
	Príbeh	⇒ domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie s čítanie ilustrácie.	⇒ dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty		
	Obsah textu	⇒ prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápoveďami učiteľa.	⇒ odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu		
Čítanie pre zážitok	Opis	⇒ rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich	⇒ identifikovať v texte to, čo ho zaujalo		

		charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej.	⇒ vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a ilustrácií	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
	Postoj k textu	⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom.			
		⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu.			
	Divadelné predstavenie	⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia).	⇒ vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného predstavenia		
Samostatný/ sebavedomý čitateľ	Autor Spisovateľ Ilustrátor	⇒ vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne.	⇒ vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
	Kniha Knižnica	⇒ spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská knižnica).			
		⇒ spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.			

Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	Sebareflexia	⇒ uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	⇒ sledovať vlastné pokroky v čítaní	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
Tematické okruhy a textová realizácia	Tematické okruhy	⇒ tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, priateľstvo, svet zvierat, spôsob života, záľuby a koníčky, dobro a zlo, pravda a lož, záľuby a koníčky, zdravie, príroda okolo nás...		 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
	Riekanka Hádanka Ľudová pieseň Báseň Bájka Rozprávka Povešť Bábková hra Obrázkový príbeh Komiks	⇒ čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov slovenskej a svetovej literatúry: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.	⇒ rozoznať rôzne typy textov	 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Komponent: KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Komunikačné zvyklosti	komunikačné prostredie	⇒ nadviazanie kontaktov vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí	⇒ nadviazať kontakt s komunikačným partnerom v súkromnom a vo verejnom komunikačnom prostredí	 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie	⇒ formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom, ⇒ presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí	⇒ samostatne a primeraným spôsobom formulovať vlastné potreby a prežívané pocity, ⇒ požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu po skytnúť presne a pravdivo, ⇒ formulovať jednoduché zdôvodnenie javu alebo vlastného konania	 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4.	

		informácie, ⇒ formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania			
Dialóg	dialóg – priamy, nepriamy rozhovor, pozorné počúvanie	⇒ priamy dialóg a telefonický dialóg, ⇒ nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh, ⇒ pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov, ⇒ pozorné počúvanie komunikačného partnera	⇒ samostatne vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom, ⇒ v skupine viesť jednoduchý (priamy, telefonický) dialóg, klásť vecné otázky a formulovať odpovede, dodržiavať pravidelné striedanie replík, ⇒ pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky	 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovná zásoba, mimika, gestikulácia, spisovná výslovnosť (prízvuk, melódia, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	⇒ rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, ⇒ funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, melódia, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	⇒ rozširovať svoju slovnú zásobu prostredníctvom tém dialógu, ⇒ používať vhodné slovné spojenia a vety pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ počas dialógu funkčne používať pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb, ...), ⇒ samostatne uplatňovať už osvojené pravidlá spisovnej výslovnosti a pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov používať vhodné slovné spojenia a vety; Uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

		Vysvetlenie na jednoduchom príklade rozdielov medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI.			
--	--	---	--	--	--

Komponent:	HOVORENÁ PRODUKCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
Príprava a prednes hovoreného prejavu	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	hovorený a príležitostný prejav, rozvíjanie témy, slovná osnova (úvod, jadro, záver), komunikačný zámer: informácia, rozpráva nie (zážitok, skúsenosť príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), artikulácia, výslovnosť, mimika, gestá, prednes	⇒ výber témy hovoreného alebo príležitostného prejavu, ⇒ členenie textu, využitie slovnej osnov, ⇒ zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy, ⇒ rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, ⇒ artikuláčn é a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne	⇒ samostatne zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného alebo príležitostného prejavu, ⇒ rozvíjať tému podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, ⇒ pri príprave prejavu využiť artikuláčn é a výslovnostné cvičenia a používať situačne vhodné používanie mimiky a gest, ⇒ vytvoriť jednoduchý prejav a samostatne ho predniesť v prostredí triedy,	 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	

		vhodné používanie mimiky a gest, ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy,			
Reflexia hovoreného / počúvaného prejavu	obsah prejavu, kontrolné otázky, predpoklady, reflexia a sebareflexia	⇒ pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolu žiakov a iných hovoriacich, ⇒ kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov, ⇒ úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	⇒ pozorne počúvať hovorený prejav spolužiakov a iných hovoriacich, ⇒ samostatne klásť otázky k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení samostatne alebo s pomocou učiteľa alebo spolužiakov	 1. 1., 2., 3.	
Žánre hovoreného textu	rozprávanie príbehu, opis pracovného postupu, predmetu, osoby,	⇒ jednoduché rozprávanie: reálny alebo vymyslený príbeh, ⇒ jednoduchý opisný text:	⇒ samostatne vyrozprávať reálny alebo vymyslený príbeh, ⇒ prezrieť si a prečítať obrázkovo-písaný text s opisom pracovného postupu,	 1., 2., 3., 4.	

	privítanie, rozlúčenie, vinš	postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba), ⇒ jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho privítania, rozlúčenia a tradičného vinša; Vyjadrenie kľúčových informácií v hovorenom texte odkazu, oznamu a správy; jednoduché ústne rozprávanie o prežitej udalosti a rozprávanie o plánovanej udalosti.	⇒ povedať a písomne zaznamenať postupnosť činností v pracovnom postupe, ⇒ pozorovať vonkajší vzhľad zobrazeného predmetu, ⇒ špecifikovať hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet, blízka osoba), ⇒ pomenovať a písomne zaznamenať hlavné znaky pozorovaného predmetu, ⇒ pozorovať výzor blízkej osoby, ⇒ vymenovať hlavné znaky pozorovanej osoby, ⇒ nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav – ústne privítanie, rozlúčenie, tradičný vinš	 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: oznámenie, otázka, výzva, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, spodobovanie, splývavá výslovnosť) spisovný jazyk, nárečia, nadradené	⇒ používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a	⇒ samostatne používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi :oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ uplatňovať melódiu, významovú pauzu a tempo pre javu podľa obsahu a komunikačného zámeru, ⇒ uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová,	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	

	a podradené slová, citovo zafarbené slová	komunikačného zámeru textu, ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), ⇒ pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí, ⇒ vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú)	⇒ uplatňovať pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti – slovný prízvuk spodobovanie, splývavá výslovnosť, ⇒ rozlíšiť na základe pozorovania a porovnávania zásadné rozdiely medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou hovorovou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí, ⇒ vyjadriť svoj vzťah k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém, ktorým rozumie		
--	--	--	---	--	--

Komponent:	PÍSANÁ PRODUKCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
Elementárne písanie	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	písané a tlačené písmo, zážitok, písomné vyjadrovanie	⇒ odpis písaného textu, prepis tlačeného textu, písanie podľa diktovania, ⇒ písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok	⇒ písať automatizovane a čitateľne tlačené a písané písmená,	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	

Proces tvorenia textu	informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica) slovná osnova (úvod, jadro, záver) rozprávanie, opis, voľné písanie, koncept a úprava textu, slová s podobným významom, prezentácia vlastného textu	⇒ výber témy písaného textu, ⇒ rozvíjanie témy podľa komunikačného /autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, ⇒ využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok a informácií k téme textu, ⇒ výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného /autorského zámeru, ⇒ tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, ⇒ využívanie slovnej osnovy pri členení textu ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy; Zhromaždenie základných informácií k téme. Vyjadrenie kľúčových informácií v	⇒ samostatne vybrať tému a rozvíjať ju podľa komunikačného /autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, ⇒ zhromaždiť základné informácie k téme textu, ⇒ vybrať vhodné slová, slovné spojenia a vetné celky podľa komunikačného/autorského zámeru, ⇒ tvoriť koncept textu a upraviť ho s pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, ⇒ využívať slovnú osnovu pri členení textu, ⇒ samostatne prezentovať vlastný text v prostredí triedy; Uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá.	 1., 2., 3., 4.	
-------------------------------------	--	--	---	--	--

		písanom texte odkazu, oznamu a správy.			
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam, obrazovo-písaný text: pozvánka, pohľadnica, rozprávanie (udalosť, zážitok, vymyslený príbeh), časová postupnosť opis (pracovného postupu, predmetu, osoby) tvorivé písanie	⇒ tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, pohľadnica), ⇒ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh, ⇒ uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opísaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba), ⇒ jednoduché techniky tvorivého písania; písomné rozprávanie o prežitej alebo plánovanej udalosti a objasnenie udalosti	⇒ samostatne vytvoriť nesúvislý text (zoznam) alebo obrazovo-písaný text (pohľadnica, pozvánka) na tému blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti, ⇒ napísať vymyslený príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok, s uplatnením časovej postupnosti, ⇒ zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti a využiť ich pri tvorení opisu konkrétného predmetu, blízkej osoby, ⇒ dodržiavať postupnosť dejov pri opise pracovného postupu, ⇒ použiť jednoduché techniky tvorivého písania samo statne alebo s pomocou učiteľa vo vlastnom procese tvorby textu.; napísať primerane veku rozprávanie o prežitej alebo plánovanej udalosti a objasniť jej priebeh	 1., 2., 3., 4.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	výzva, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie	⇒ vyjadrovanie myšlienok vo vetách	⇒ samostatne vyjadriť myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: výzva nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒	 1., 2., 3.	

	významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová	s rôznymi komunikačnými zámermi: výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa), ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, ⇒ vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém, ktorým žiaci rozumejú; používanie slovotvorne príbuzných slov ako jedného zo základných prostriedkov	používať základné prostriedky nadväzovania viet v texte – opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa, samostatne alebo v skupine, ⇒ uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, ⇒ vyjadriť svoj vzťah samostatne alebo na základe otázok učiteľa k pomenúvaným javom prostredníctvom citovo zafarbených slov alebo jednoduchých frazém, ktorým rozumie.		
--	--	--	---	--	--

		nadväzovania viet v texte			
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá, interpunkčné zna - mienka – bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník pravopis vlastných a všeobecných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová, slabikotvorné spoluhlásky	⇒ interpunkčný pravopis: použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchvej vete, ⇒ fonematický pravopis: pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami, sémantický pravopis: rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), ⇒ etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); ⇒ pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych),	⇒ samostatne uplatňovať pri písaní osvojené pravopisné pravidlá, ⇒ upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu v skupine alebo samostatne	 1. 1., 2., 3., 4., 5.	

		⇒ morfológický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovo tvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (robiť, robím); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nos-ík, nos- isko, mam-ička),			
--	--	---	--	--	--

Komponent:	RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
Elementárne čítanie	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	text abeceda	⇒ uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní, ⇒ ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch, ⇒ oprava vlastných chýb pri čítaní	⇒ prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu, ⇒ orientovať sa v abecedných zoznamoch na základe získaných zručností s používaním abecedy, ⇒ samostatne opraviť vlastné chyby pri čítaní.	 1. 1., 2., 3., 4., 5.	
Porozumenie textu	obsah textu, súvislý text: informácia,	⇒ vyvodzovanie základných implicitných (nepriamo vyjadrených) významov z textu (vytváranie inferencií – logického úsudku pri odvodzovaní) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti	⇒ v skupine vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu, ⇒ na základe otázok učiteľa reprodukovať kľúčové slová v texte, objaviť súvislosti medzi slovami a vetami, medzi textom a vlastnou skúsenosťou, ⇒ v skupine reprodukovať explicitný (zrozumiteľný) význam textu a zhrnúť informácie získané z textu, ⇒ identifikovať doslovné (explicitné) informácia z počúvaného a z čítaného textu,	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	

		medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, ⇒ porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia, ⇒ stručné zhrnutie informácií; porovnávanie jednoduchej informácie z AI, ktorú predkladá učiteľ, s detskou encyklopédiou alebo iným overeným zdrojom; formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu; Tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu. Porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver a na odseky. Ústne reprodukovanie obsahu textu. Porovnávanie	⇒ samostatne použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov, ⇒ reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie, sledovať vlastné porozumenie textu.; porovnať jednoduchú informáciu z AI predloženú učiteľom s informáciou z overeného zdroja a pomenovať, čomu v texte rozumie alebo nerozumie; Vypočítať si a prečítať primerane náročný vecný text. Klásť otázky k obsahu vecného textu.		
--	--	--	--	--	--

		jednoduchej informácie z AI s inými overenými zdrojmi, ako sú detské encyklopédie a edukačné publikácie. Formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu. Vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku. Vyvodenie informácie z jednoduchého nesúvislého textu tvoreného vlastným menom. Pozorovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa a slovotvorne príbuzné slová.			
		⇒ pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní	⇒ pozorovať učiteľov čitateľský prejav a vytvoriť si predstavu o obsahu textu,	 1., 2., 3., 4.	

Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		(učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia, ⇒ hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?), ⇒ vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasti učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadanim o pomoc a komunikáciou s druhými.	⇒ v skupine diskutovať o porozumení / neporozumení prečítaného textu, ⇒ zdôvodniť a obhájiť svoj názor, ⇒ identifikovať príčiny nedostatočného porozumenia textu, ⇒ posúdiť správnosť vlastného porozumenia textu, ⇒ vnímať a pomenovať chyby a nepresnosti pri čítaní, naznačiť alebo navrhnúť riešenia na ich odstránenie, ⇒ vybrať si podľa svojich individuálnych dispozícií stratégiu ako pracovať s chybou – vlastným úsilím, požiadanim o pomoc.	 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	
	úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného	⇒ porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti,	⇒ porozumieť časovej a dejovej postupnosti v bežnom rozprávaní, ⇒ identifikovať s pomocou učiteľa alebo v skupine doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte, ⇒ orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte,	 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

Žánre vecného textu	postupu, predmetu, osoby), nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama	reálny alebo vymyslený príbeh, ⇒ vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa, ⇒ porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu, ⇒ identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu, ⇒ orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, ⇒ porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá, ⇒ identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku	⇒ rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním, ⇒ porozumieť postupnosti dejov v opise pracovného postupu, ⇒ v skupine identifikovať hlavné znaky opisovaného objektu, ⇒ pozorovať a popísať hlavné znaky opisovaného objektu, ⇒ samostatne priradiť jednoduché schémy, náčrty a piktogramy k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom a orientovať sa v obrazových encyklopédiách a edukačných videách, ⇒ s pomocou učiteľa alebo v skupine identifikovať reklamu v médiách, diskutovať o jej účinku.		
----------------------------	---	---	---	--	--

Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená), nadradené a podradené slová	⇒ úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte, ⇒ pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte, ⇒ rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), ⇒ vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy, ⇒ pozorovanie lexikálnych vzťahov: nadradené a podradené slová,	⇒ vytvoriť si predstavu o význame a využití slovných druhov v texte, ⇒ vysvetliť pojem časovanie, samostatne vytvoriť a použiť tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovať tvary slovesa v texte, ⇒ samostatne rozlišovať vlastné a všeobecné podstatné mená: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), ⇒ samostatne alebo v skupine vyvodiť z textu význam neznámych, emocionálnych a viacvýznamových slov, frazeologických prirovnaní a iných jednoduchých frazém, ⇒ s pomocou učiteľa pozorovať lexikálne vzťahy medzi nad radenými a podradenými slovami a slovotvorne súvisiace slovách v texte.; s pomocou učiteľa objasniť význam vlastného mena použitého v texte	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	
---	--	--	---	--	--

		⇒ pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu; oboznamovanie s významom vlastných mien v texte; Oboznamovanie s významom vlastných mien v texte.			
--	--	---	--	--	--

Komponent:	RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
Čítanie s porozumením	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
	text, strofa, rým,	⇒ rozoznávanie slov a viet v počúvanom a	⇒ samostatne sa orientovať sa v texte a podľa pokynov rozoznať slová a vety alebo časti textu,	 1., 2., 3., 4.	

	verš, odsek	v čítanom texte a uvedomenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ identifikovanie základných stavebných prvkov textu (strofa, rým, verš, odsek), ⇒ odlíšenie poézie od prózy, ⇒ prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu, ⇒ odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová),	⇒ uvedomiť si a podľa svojich individuálnych dispozícií preukázať, že slová a vety obsahovo na seba nadväzujú a tvoria súvislý text, ⇒ predvídať obsah príbehu z počutého a prečítaného textu, ⇒ porovnávať texty z hľadiska obsahového (O čom je príbeh?) a formálneho (Ako je text napísaný?), ⇒ samostatne identifikovať základné stavebné prvky textu – strofa, rým, verš, odsek, ⇒ odlíšiť poéziu od prózy a svoje tvrdenie vysvetliť vlastnými slovami, ⇒ samostatne podľa svojich individuálnych dispozícií prerozprávať obsah čítaného a počúvaného textu, ⇒ odhadnúť význam neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová),	 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
--	------------------------	---	---	---	--

Čítanie pre zážitok	spisovateľ - autor, kniha, časopis, báseň, rozprávka, povesť, bájka, bábková hra, obrázkový príbeh	⇒ rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, ⇒ sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte, ⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme	⇒ samostatne rozpoznať a identifikovať literárne postavy, ich charakter, vlastnosti, opísať situácie a prostredia, ⇒ porovnávať seba a vlastné skúsenosti s postavami a textami, uvedomiť si zhody a rozdiely, hľadať možné riešenia pre situácie textu, ⇒ samostatne vyjadriť a zdieľať svoje pocity a zážitky z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne, ⇒ v skupine alebo samostatne vyjadriť svoj postoj k zobrazenej téme z počutého, prečítaného textu a k literárnym hrdinom, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1.	
Čítanie pre zážitok	spisovateľ - autor, kniha, časopis, báseň, rozprávka,	⇒ stvárnenie obsahu textu metódami	⇒ v skupine stvárniť obsah literárneho textu rôznymi metódami tvorivej dramatiky,	 1., 2., 3.	

	povešť, bájka, bábková hra, obrázkový príbeh	tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, ⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu, ⇒ spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia), ⇒ porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu	⇒ predniesť naspamäť literárny text primeraný veku, ⇒ na základe čítaného a počutého textu formovať svoju empatiu, súcitu a hodnoty v oblasti prosociálneho správania, ⇒ v skupine spoznávať vybrané témy v literárnych dielach slovenskej a svetovej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ rozoznať s pomocou rôznych formy spracovania textu v knihách a v časopisoch a samostatne sprostredkovať svoj umelecký zážitok, ⇒ interpretovať svoj umelecký zážitok z dramatického spracovania literárneho diela na základe osobného vnímania (divadelná, rozhlasová hra, filmové predstavenie), ⇒ čítať s porozumením texty umeleckej literatúry pri meranej náročnosti , ⇒ porozumieť úlohe autora pri tvorení textu.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3.	
Samostatný / sebavedomý čitateľ	knížnica	⇒ orientovanie sa v zdrojoch na čítanie,	⇒ samostatne sa orientovať v zdrojoch na čítanie,		

		⇒ rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, ⇒ vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne, ⇒ spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica), ⇒ spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a v blízkom okolí; formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu; plánovanie krokov na zlepšenie čítania,	⇒ rozširovať svoje čitateľské teritórium: vyberať knihy a časopisy na čítanie samostatne, spontánne a cielene, ⇒ rozširovať svoje čitateľské portfólio, samostatne viesť jednoduché záznamy o svojom čítaní v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, ⇒ spoznávať a využívať dostupné knižnice (triedna knižnica, školská knižnica, mestská knižnica), ⇒ spoznávať a vyjadriť vlastnými slovami čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine.; formulovať vlastné preferencie textov na čítanie podľa témy alebo účelu a naplánovať primeraný krok na zlepšenie čítania alebo porozumenia textu	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
--	--	---	--	--	--

		porozumenia textu a rozvoj čitateľskej samostatnosti			
Metakognitívne procesy pri receptii literárneho textu		⇒ monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov po moci (Viem text prečítať? Čo mi pri tom môže po môcť?) ⇒ kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom, ⇒ monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?), ⇒ uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych ⇒ textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní; Vytváranie predstáv o obsahu umeleckého textu na základe ilustrácie alebo nadpisu. Kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným	⇒ monitorovať kvalitu svojho čítania, ⇒ s pomocou učiteľa objavovať možné zdroje pomoci, ⇒ klásť otázky na porozumenie, samostatne riešiť úlohy k textom, ⇒ prepájať témy s reálnym životom, ⇒ monitorovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, ⇒ uvedomiť si svoje chápanie významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotiť vlastné pokroky v čítaní. Klásť otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. Identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte. Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu. Klásť otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu.	 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1.	

		informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu. Formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu. Plánovanie krokov na zlepšenie čítania, porozumenia textu a rozvoj čitateľskej samostatnosti.			
--	--	---	--	--	--

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmet: Anglický jazyk

Charakteristika:

Vzdelávaciu podoblasť Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky tvoria vyučovacie predmety: **anglický**, nemecký a ruský jazyk. Pri vyučovaní a učení sa cudzích jazykov sa v našej škole uplatňuje model vzdelávania podľa komunikačných úrovní, ktorý vychádza z dokumentov Rady Európy s názvom Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky a doplnujúceho vydania k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky (2022).

Osvojovanie si cudzieho jazyka má veľký význam pre komplexný rozvoj žiakov a ich ďalšie vzdelávanie. Pri rozvíjaní cudzojazyčnej komunikácie sa prehlbuje schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre, čo vytvára predpoklady pre ich flexibilitu a otvorenosť svetu. Žiaci sa učia predchádzať vytváraniu stereotypov pri vnímaní iných kultúr, prípadne ich odbúravaní a byť otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Cudzojazyčná výučba je usmerňovaná tak, aby žiaci dokázali úspešne komunikovať v cieľovom jazyku a realizovať svoj komunikačný zámer v každodenných situáciách. Na uskutočnenie tohto zámeru sa žiaci zapájajú do **komunikačných jazykových činností** (recepčia, produkcia, interakcia) a využívajú vhodné stratégie, aby ich komunikácia bola primeraná danej situácii a stanovenej úrovni ovládania cudzieho jazyka. Vzdelávacia podoblasť – cudzie jazyky, v súlade s ostatnými predmetmi vo vzdelávacej oblasti, obsahuje tri základné zložky: recepciu, produkciu a interakciu. Tieto sú navzájom úzko prepojené a vytvárajú jeden komponent pod názvom Komunikačné jazykové činnosti.

Recepčia zahŕňa porozumenie rôznych druhov počúvaného a čítaného textu, t. j. získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Rozvíja schopnosť žiaka počúvať a čítať text a porozumieť mu.

Produkcia zahŕňa tvorbu rôznych druhov hovoreného alebo písaného textu. Rozvíja schopnosť žiaka tvoriť text a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámary. Interakcia zahŕňa aktívnu komunikáciu v ústnej alebo písomnej forme. Zámerom rozvíjania interakcie je efektívna komunikácia myšlienok, emócií, potrieb a názorov, kladenie otázok a aktívne počúvanie (čítanie). Rozvíja schopnosť žiaka primerane vstupovať do komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera. Osobitne dôležité v cudzojazyčnej komunikácii je aj rešpektovanie sociokultúrnych zvyklostí.

Pragmatická, jazyková a sociolingválna zložka komunikácie tvoria komunikačnú kompetenciu tak, ako je definovaná v Rámci. Tieto zložky sú neoddeliteľné a vzájomne prepojené pri používaní akéhokoľvek jazyka. Významnou mierou sa podieľajú na obsahu cudzojazyčného vzdelávania, a preto vytvárajú základ obsahového štandardu. **Pragmatická zložka** zahŕňa komunikačné funkcie jazyka, pričom na každej úrovni (pred-A1, A1, A2) je

možné vyjadriť rovnakú funkciu jazyka inak (pomocou iných jazykových prostriedkov). Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôbiť komunikačnej situácii alebo téme. **Jazyková zložka** zahŕňa jazykové prostriedky (slovná zásoba, výslovnosť a gramatické javy). **Sociolingválna zložka** obsahuje stratégie, ktoré žiakovi umožňujú osvojovať si vhodné komunikačné nástroje. Súčasťou sociolingválnej zložky je aj rozvoj interkultúrneho povedomia, ktoré umožňuje vnímanie odlišností medzi vlastnou kultúrou a kultúrou cieľového jazyka.

Ciele vzdelávacej podoblasti:

- ⇒ Primerane používať cudzí jazyk na dosiahnutie komunikačného zámeru.
- ⇒ Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.
- ⇒ Jednoducho komunikovať v ústnej a písomnej forme.
- ⇒ Jednoducho sprostredkovať informácie iným ľuďom.
- ⇒ Využívať cudzí jazyk ako prostriedok na získavanie poznatkov a informácií.
- ⇒ Byť motivovaný a mať pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.
- ⇒ Využívať vhodné stratégie učenia sa cudzieho jazyka.
- ⇒ Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavným cieľom 1. cyklu je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si prvého cudzieho jazyka (pred-úroveň A1). V prvom cykle žiak dokáže vnímať nové zvuky, slová a informácie, ktoré mu cudzí jazyk prináša. Prostredníctvom počúvania a hovorenia sa učí používať známe výrazy a veľmi jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou oporou. Na základe poskytnutého vzoru používa veľmi jednoduché slovné spojenia v hovorenej a písomnej podobe. Je motivovaný k ďalšiemu objavovaniu cudzieho jazyka a učí sa vnímať základné podobnosti a rozdiely medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných krajín /ľudí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- ⇒ Rozoznať známe slová a jednoduché slovné spojenia, ktoré sa týkajú osoby žiaka a jeho bezprostredného okolia.
- ⇒ Porozumieť krátkym, jednoduchým textom s vizuálnou oporou.
- ⇒ Porozumieť krátkym pokynom.
- ⇒ Verbálne reagovať na základe príkladov a podnetov z okolia.
- ⇒ Na základe príkladu vedieť písomne reprodukovать jednoduché slovné spojenia a krátke vety.
- ⇒ Vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzích jazykov.

Komunikačné jazykové činnosti (recepčia, produkcia, interakcia):

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Výkonový štandard zahŕňa očakávaný výkon žiaka na konci cyklu a je zostavený podľa jednotlivých zložiek komunikačných jazykových činností (recepčia, produkcia a interakcia).

Recepčia

Počúvanie/Čítanie s porozumením

Žiak vie/dokáže:

- rozoznať bežné, známe slová (napr. farby, oblečenie, jedlá) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte,
- porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami,
- porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami a jednoduchým informačným materiálom (napr. pozvánka na narodeninovú oslavu),
- odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka

Produkcia

Ústny prejav

Žiak vie/dokáže:

- zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení,
- imitovať správnu výslovnosť a intonáciu,
- podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe,
- podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet,
- na niečo ukázať a opýtať sa, čo to je,
- reprodukovať krátku riekanku/pieseň.

Písomný prejav

Žiak vie/dokáže:

- podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety,
- napísať základné informácie o sebe a svojom okolí.

Interakcia

Ústna interakcia

Žiak vie/dokáže:

- porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť; povedať svoje meno; opýtať sa druhých, ako sa volajú a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť),
- (podľa vzoru) klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam, ktoré sa týkajú tém z jeho bezprostredného okolia (napr. farby, názvy niektorých živočíchov, potravín, oblečenia). Verbálny prejav môže byť sprevádzaný gestikuláciou,
- v priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú „áno“, „nie“, „prepáčte“, „prosím“, „ďakujem“, „nie, ďakujem“,

- porozumieť veľmi jednoduchým pokynom, ktoré učiteľ dáva v škole, a reagovať na ne (napr. „Otvor si knihu.“, „Pod' sem.“, „Vezmi si pero.“).

Obsahový štandard

Obsahový štandard je rozdelený do piatich častí:

⇒ pragmatická zložka – funkcie jazyka,

⇒ jazyková zložka – jazykové prostriedky ,

⇒ sociolingválna zložka,

⇒ tematické okruhy,

⇒ druhy textov ,

Obsahový štandard pozostávajúci z piatich častí je potrebné vnímať ako jeden celok. Jeho jednotlivé časti spolu súvisia, sú neoddeliteľné a navzájom úzko prepojené. Tieto vzájomné väzby vytvárajú predpoklad na to, aby si žiak prostredníctvom využívania rôznych druhov textov a činností v kontexte jeho reálneho života osvojoval cudzí jazyk prirodzeným spôsobom a bol schopný veľmi jednoducho komunikovať.

Pragmatická zložka – funkcie jazyka

Funkcie jazyka umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Dôležitý je pri tom vhodný výber slovnej zásoby a spôsob použitia jazykových prostriedkov v závislosti od komunikačnej úrovne. Je možné ich voľne kombinovať a prispôbovať komunikačnej situácii alebo téme.

Jazyková zložka – jazykové prostriedky

Predstavujú repertoár slov, slovných spojení a gramatických javov, s ktorými sa žiak oboznamuje v rámci odporúčaných tematických okruhov a funkcií jazyka prostredníctvom:

- recepcie cieľového jazyka (v tomto cykle najmä počúvaním),
- osvojovania si novej slovnej zásoby spolu s korektnou výslovnosťou v kontexte konkrétnych situácií,
- opakovaného používania a aktívneho precvičovania slovných spojení a jednoduchých viet v modelových komunikačných situáciách.

Sociolingválna zložka

Je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a roz-voj interkultúrneho povedomia. V 1. cykle zahŕňa:

- oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku (napr. spôsoby oslovovania v škole a mimo školy, pozdravy, gestá),
- oboznamovanie sa s rozmanitosťou kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov (základné sviatky, zvyky a tradície).

Tematické okruhy

Slúžia na vytváranie rôznych komunikačných situácií a tvoria kontext pre praktické využívanie jazyka v každodenných situáciách žiakov s využívaním primeranej slovnej zásoby a gramatických javov. Zároveň vytvárajú priestor pre aktívne uplatnenie prierezových gramotností. Tvoria iba širší rámec obsahového štandardu a ich zastúpenie by malo byť vyvážené, primerané veku a záujmom žiakov.

Rodina a spoločnosť: ja, rodina, priatelia

Domov a bývanie: moja izba

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: časti ľudského tela, zdravá potravina, ovocie a zelenina

Vzdelávanie: škola, trieda

Príroda a životné prostredie: zvieratá

Druhy textov

Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôbiť komunikačnej úrovni, veku žiakov: úryvky ilustrovaných rozprávok a príbehov, krátke opisy, piesne, básničky, riekanky, komiksy, plagáty, oznámenia a pod.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Anglický jazyk	0	1	2

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Činnosti	Žiak vie:		
Ahoj!	Pozdravy – <i>Hello!</i> <i>Goodbye!</i> Predstavenie sa – <i>I´m.../My name is...</i> <i>What´s your name?</i> Písmená Aa, Bb <i>apple, Annie, boy, bat</i>	Osloviť niekoho Pozdraviť/odpovedať na pozdrav Predstaviť sa Rozlúčiť sa Pomenovať a vysloviť písmená A, B	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety o sebe - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia:	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1.	

			- porozumieť jednoduchým pozdravom a reagovať na ne (dokáže pozdraviť; povedať svoje meno; opýtať sa druhých, ako sa volajú a jednoduchým spôsobom sa rozlúčiť)		
Aká je to farba?	Farby <i>What colour is it?</i> <i>It's blue...</i> Písmená Cc, Dd <i>cat, car, dog, duck</i>	Rozlíšiť a pomenovať farby Pomenovať a vysloviť písmená C, D	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (farby) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť jednoduchej otázke a vete za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť naučené slová a slovné spojenia - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (farby)	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5.	
Čo je to?	Školské pomôcky <i>What's this?</i> <i>It's a notebook.</i> Písmená Ee, Ff <i>egg, elephant, fish, farm</i>	Pomenovať niektoré školské pomôcky Pomenovať a vysloviť písmená E, F	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (školské pomôcky) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly	 1., 2., 3., 4.	

			a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (školské pomôcky)	 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Je to lietadlo?	Hračky <i>Is it a plane?</i> <i>Yes, it is./No, it isn't.</i> Písmená Gg, Hh, Ii <i>girl, guitar, hat, horse, insect, ill</i>	Pomenovať niektoré hračky Pomenovať a vysloviť písmená G, H, I	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (hračky) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

			- imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (hračky)	 1., 2., 3.	
Toto je moja mama!	Rodina <i>This is my mum.</i> Písmená Jj, Kk, Ll <i>jug, juice, kangaroo, key, lion, lollipop</i>	Pomenovať členov rodiny Pomenovať a vysloviť písmená J, K, L	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (členovia rodiny) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (rodina)	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

On je šťastný!	Pocity <i>He/She</i> <i>He´s happy.</i> <i>She´s cold.</i> Písmená Mm, Nn, Oo <i>man, mango, nose, neck, orange, octopus</i>	Pomenovať niektoré druhy pocitov Pomenovať a vysloviť písmená M, N, O	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (pocity) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (pocity)	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Oni sú medvede!	Zvieratká v ZOO <i>What are they?</i> <i>They´re bears.</i> Písmená Pp, Qq, Rr <i>panda, pen, queen, quilt, river, rainbow</i>	Pomenovať niektoré zvieratká Množné číslo so „s“ Pomenovať a vysloviť písmená P, Q, R	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (zvieratká v ZOO) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3.	

			- porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (zvieratká v ZOO)	 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Oni sú učitelia?	Povolania <i>Are they teachers?</i> <i>Yes, they are.</i> <i>No, they aren't.</i> Písmená Ss, Tt, Uu <i>sofa, sock, towel,</i> <i>turtle, umbrella, up</i>	Pomenovať niektoré povolania Pomenovať a vysloviť písmená S, T, U	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (povolania) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1.	

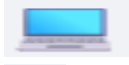
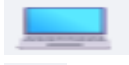
			- podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (povolania)		
Mám rád/rada slivky!	Jedlá a nápoje <i>I like plums.</i> <i>I don't like raisins.</i> Písmená Yy, Zz yogurt, yo-yo, zebra, zoo	Pomenovať niektoré jedlá a nápoje Pomenovať a vysloviť písmená Y, Z	Recepcia: - rozoznať bežné, známe slová (jedlá a nápoje) za predpokladu, že sú vyslovené zreteľne a pomaly v známom kontexte - porozumieť krátkym, veľmi jednoduchým otázkam a vetám za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami - porozumieť ilustrovanému príbehu s jednoduchými každodennými slovami - odhadnúť význam slova zo sprievodného obrázka Produkcia: - zrozumiteľne vysloviť jednotlivé hlásky a obmedzený počet naučených slov a slovných spojení - imitovať správnu výslovnosť a intonáciu - podľa príkladu vytvoriť krátke vety - podľa príkladu opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet - podľa predlohy napísať bežné jednoduché slová a jednoduché krátke vety Interakcia: - klásť jednoduché otázky a porozumieť krátkym, jednoduchým odpovediam (jedlá a nápoje)	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3., 4., 5. 1. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
Rodina a spoločnosť, vzťahy	Nadviazať kontakt pri stretnutí, osloviť, pozdraviť, predstaviť sa, rozlúčiť sa. Slovná zásoba: podstatné a prídavné mená. Osvojenie si viet typu: He ´s..She ´s.... Otázky: Is she..? Záporu: No, he isn ´t... - osobné údaje, pozdravy, zoznámenie sa - rodina – vzťahy v rodine, pomenovanie členov rodiny - prídavné mená - zámená - sloveso „to be“	Pozná základnú slovnú zásobu, pozdrav, predstavenie sa, rozlúčenie sa. Sleduje reč, ktorá má byť pomalá a starostlivo artikulovaná, aby pochopil význam. Vie požadovať a poskytnúť informáciu: How are you? What ´s your name? Who is this...? Podľa príkladu vie vytvoriť krátke vety o sebe, pomenovať členov rodiny, pozná zámená this, these, your, my, he, she, his, her..... Vie správne pomenovať základné objekty podstatnými menami a ich vlastnosti prídavnými menami.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

		Vie tvoriť jednoduché vety, dialógy. Na jednoduché otázky reaguje kladne, záporne, vie vyjadriť súhlas, nesúhlas. Vie vytvoriť jednoduché slovné spojenia o ľuďoch, používať prídavné mená ako: tall, small, big, old..... V priamej komunikácii používať základné slová a slovné spojenia, ako sú áno, nie, prepáčte, prosím, ďakujem a nie – ďakujem, ako prejav zdvorilosti a úcty k iným.		
Voľný čas a záľuby	Slovná zásoba: hračky, požívanie viet typu: I have/ I´ve got... He´ s got... She´ s got...taktiež v zápore, otázke. Rozvíjanie základnej konverzácie typu I like...plus noun, I don´ t like..... Pomenovanie hračiek, otázka Čo je to? Pomenovanie farieb. Predstavenie záľub a preferencií.	Vie tvoriť jednoduché vety a rozprávať o svojich obľúbených hračkách. Vie pomenovať hračky a predmety okolo seba. Chápe otázku What is it?.. vie na ňu odpovedať. Používa člen a, an. Správne pomenúva farby. Vie reagovať na príbeh, vyjadriť či sa páči/nepáči, vyjadriť porozumenie príbehu, aj neverbálne. Vie vyjadriť čo má a nemá rád, želania a pocity. I like..., I don´ t like...	 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4., 5.	

Vzdelávanie, škola a jej zariadenie, trieda	Porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne artikulované. Časuje sloveso „to be“ v množnom čísle v prítomnom čase. Tvorí vety pomocou väzby there is...there are... Tvorí oznamovacie vetu, otázku aj zápor.	Poznať a používať číslovky do 20. Vie požadovať a poskytnúť informáciu “Is this your book?... Pomenúva predmety v triede, tvorí otázky...Is it a blackboard? Odpovede: Yes, it is....Rozozná známe názvy, slová a základné slovné spojenia. Pozná farby, abecedu, geometrické tvary. Vie zaujať postoj, požiadať o povolenie a súhlas. Vie vymenovať predmety v škole, pozná svoj rozvrh hodín.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Starostlivosť o zdravie	Slovná zásoba a jednoduché vyjadrenia súvisiace so starostlivosťou o zdravie.	V jednoduchých vetách vyjadriť, čo prospieva zdraviu.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Obchod a služby: jedlo, oblečenie, farby a jednoduchá komunikácia pri nakupovaní	Slovná zásoba – jedlo, časti dňa morning, lunch, dinner. Slovná fráza: What do you like...? Nakupovanie, základné otázky a odpovede, Do you like...? I like/don't like...	Pomenuje niektoré potraviny, jedlá a nápoje. Vie vyjadriť želania a pocity, napr. hladu a smädu..... Tvorí jednoduchý rozhovor o	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

		jedle. Vie pomenovať niektoré ovocie a zeleninu. V komunikácii dokáže vyjadriť aj zápor I don't like... Vie použiť jednoduchú komunikáciu pri nakupovaní (pozdraviť, vypýtať si niečo, poďakovať) Vie vyjadriť návrh a reagovať naň: (Let's buy some apples! Good idea!)	 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Príroda a životné prostredie	Slovná zásoba – zvieratá, počasie, ročné obdobia. Prídavné mená...big, little I like....I don't like.... Určenie počtu...How many...? Použitie slovesa can.... can't Číslovky	Vedieť vymenovať zvieratá, tvoriť množné číslo pravidelných podstatných mien, používať číslovky. Pomocou slovesa can/can't vedieť opísať čo všetko vedia/nevedia zvieratá...Birds can fly. Pomocou prídavných mien vedieť opísať zvieratá. Vedieť vymenovať ročné obdobia a jednoduchými vetami opísať počasie.	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	
Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky v rodine a krajine, narodeniny, jazyky v mojom živote	Slovná zásoba sviatky v SR, sviatky iných krajín. Tradície rodiny, tradície v spoločnosti, tradície iných kultúr a krajín.; jazyky v mojom živote; Narodeniny a jazyky v mojom živote.	Vedieť reagovať na udalosti: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine. Ovláda slovnú zásobu blahoželanie, Birthday, Christmas...; primerane veku pomenovať jazyky, s	 1., 2., 3. 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3.	

človek		ktorými sa stretáva v rodine, škole alebo okolí		
Domov a bývanie	Slovná zásoba: časti domu, izby, nábytok. Opytovacie zámená: where, which, what, who, how many.... Predložky on, in, under..... Ukazovacie zámená	Vedieť vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o miestach. Vedieť pomenovať časti domu, izby, zariadenia a nábytok. Vedieť používať opytovacie zámená Which, where... Vedieť pomenovať názvy budov, používať slová here, there a príslovky miesta. Predložky on, in, under. Podľa príkladu vedieť opísať svoje bezprostredné okolie pomocou jednoduchých slov a viet. Vie požadovať a poskytnúť informáciu (Where is the chair? It's in the kitchen.)	 1., 2., 3., 4. 1., 2., 3. 1., 2., 3.	

V 1. ročníku sa anglický jazyk nevyučuje ako samostatný vyučovací predmet; učebné osnovy sa začínajú 2. ročníkom.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a informatika

Predmet: Matematika

V matematickom vzdelávaní sa zameriavame predovšetkým na vytváranie príležitostí pre rozvoj matematických činností prostredníctvom aktívneho získavania skúseností, objavovania, overovania a zovšeobecňovania v kontexte matematického obsahu. Integrácia týchto činností do vzdelávacieho procesu podporuje rozvoj kľúčových vlastností a návykov mysle, ako sú vytrvalosť, pestrosť myslenia, spolupráca, komunikácia, sebarozvoj a kritické myslenie.

Cieľom matematického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na osvojenie si základnej matematickej gramotnosti. Dôraz kladieme na rozvoj kompetencií, ako sú:

- schopnosť matematicky komunikovať,
- schopnosť matematizácie,
- používanie vhodných reprezentácií,
- logické uvažovanie a argumentácia,
- tvorba stratégií riešenia problémov,
- práca so symbolickým matematickým jazykom,
- porozumenie geometrickým útvarom a orientácia v priestore.

V CZŠ s MŠ Dobrého pastiera v Žiline realizujeme v prvom cykle Hejného metódu, ktorá sa zameriava na rozvoj kritického a samostatného myslenia. Zavedenie Hejného metódy v našej škole pomáha deťom lepšie rozmýšľať a učiť sa samostatne.

V 1. cykle vzdelávania uplatňujeme Hejného metódu, ktorá kladie dôraz na rozvoj kritického myslenia a samostatného

uvažovania žiakov. Tento prístup je postavený na 12 princípoch, ktoré podporujú vnútornú motiváciu, radosť z objavovania a rozvoj samostatnosti.

Hlavné princípy Hejného metódy zahŕňajú:

1. **Budovanie schém** – deti si vytvárajú mentálne modely na riešenie matematických problémov,
2. **Práca v prostrediach** – učenie sa v kontextoch blízkych detskému svetu,
3. **Prelínanie tém** – integrácia rôznych matematických oblastí,
4. **Rozvoj osobnosti** – podpora samostatnosti, argumentácie a diskusie,
5. **Skutočná motivácia** – úlohy sú navrhnuté tak, aby žiakov bavili,
6. **Reálne skúsenosti** – využitie vlastných zážitkov detí.

Didaktické prostredia Hejného metódy:

Krokovanie

Deti sa učia základné aritmetické operácie pomocou pohybu na číselnej osi. Vizuálne si znázorňujú sčítanie a odčítanie, čo zvyšuje ich porozumenie. Táto forma učenia podporuje konkrétne myslenie a rozvíja numerické predstavy.

Rodinné prostredie

Úlohy sú zasadené do bežných rodinných situácií, ktoré sú deťom blízke. Deti napríklad počítajú členov rodiny, rozdeľujú jedlo alebo plánujú rozpočet. Tým sa matematika prirodzene prepája s každodenným životom.

Vláčiky

Deti pracujú s vláčikmi, ktoré symbolizujú čísla alebo operácie. Úlohou je napríklad spojiť vagóny tak, aby ich súčet zodpovedal zadaniu. Táto aktivita rozvíja schopnosť sčítania, odčítania a logickej úvahy.

Súčtové trojuholníky

Na vrcholoch trojuholníka sú uvedené čísla a deti dopĺňajú chýbajúce hodnoty. Cieľom je dosiahnuť rovnaké súčty na každej strane. Aktivita podporuje aritmetické zručnosti a logické uvažovanie.

Výstavisko

Deti si predstavujú, že prechádzajú výstaviskom, pričom nesmú navštíviť žiadne miesto dvakrát. Úlohy sú zamerané na plánovanie cesty a postupnosti krokov. Rozvíjajú tak priestorovú orientáciu a porozumenie číselnému radu.

Pavučiny

Deti dopĺňajú chýbajúce čísla do pavučinovej siete podľa zadaných pravidiel. Pracujú s číslami v rôznych vzťahoch a súvislostiach. Tým sa rozvíja ich schopnosť riešiť rovnice a chápať postupnosti.

Autobus

Deti riešia úlohy ako napríklad koľko ľudí nastúpilo alebo vystúpilo na zastávkach. Učia sa sledovať zmeny počtu a pracovať s aritmetickými operáciami v reálnom kontexte. Aktivita podporuje logické myslenie a porozumenie základným početným operáciám.

Drievka

Pomocou drevených paličiek vytvárajú deti rôzne geometrické tvary a vzory. Cvičia si jemnú motoriku, symetriu a priestorovú predstavivosť. Táto aktivita vedie k intuitívnemu pochopeniu geometrických pojmov.

Parkety

Deti skladajú tvary parkiet tak, aby pokryli plochu bez medzier alebo presahov. Precvičujú si vnímanie tvarov, veľkostí a symetrie. Aktivita rozvíja ich schopnosť riešiť priestorové úlohy a geometrické myslenie.

Drievka

Deti používajú drevené paličky na tvorbu geometrických tvarov a vzorov. Precvičujú si symetriu, rozmery a kombinácie tvarov. Aktivita rozvíja ich priestorovú predstavivosť a chápanie základov geometrie.

Parkety

Deti skladajú parketové tvary tak, aby bez medzier pokryli danú plochu. Musia uvažovať o tvare, veľkosti a rotácii jednotlivých dielov. Táto činnosť rozvíja logické myslenie, geometrickú predstavivosť a schopnosť riešiť priestorové úlohy.

Stavby z kociek

Deti stavajú rôzne štruktúry z kociek v priestore. Tým si rozvíjajú schopnosť vnímať trojrozmerné objekty a ich vzťahy. Aktivita podporuje tvorivé a priestorové myslenie.

Geoboard a mreža

Deti vytvárajú geometrické tvary pomocou geoboardu – dosky s kolíkmi a gumičiek. Skúmajú vlastnosti útvarov, symetriu a vzťahy medzi bodmi. Táto aktivita podporuje geometrické uvažovanie a presnosť v konštrukcii.

Hady

Deti pracujú s číselnými radmi usporiadanými do tvaru hada. Využívajú sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie pri riešení úloh. Aktivita pomáha rozvíjať aritmetické zručnosti a číselnú intuíciu.

Šitie šiat pre kocku

Deti vytvárajú rozklad (sieť) kocky, teda „šaty“, ktoré ju dokážu pokryť. Spoznávajú počet stien, hrán a vrcholov kocky. Cieľom je porozumieť vlastnostiam trojrozmerných telies.

Neposedné čísla

Deti pracujú s číslami, ktoré sa v úlohách náhodne presúvajú alebo menia poradie. Hľadajú ich správne umiestnenie alebo logické usporiadanie. Táto aktivita rozvíja systematické uvažovanie a číselné vzťahy.

Susedné čísla

Deti vyhľadávajú a usporadúvajú čísla podľa ich pozície na číselnej osi. Učia sa porovnávať, triediť a prepájať čísla medzi sebou. Aktivita posilňuje orientáciu v číselnom rade.

Dedo Lesoň

Deti riešia úlohy v kontexte starostlivosti o zvieratká, ktoré chová dedo Lesoň. Počítajú skupiny zvierat, množstvá krmiva či poradie činností. Táto hra rozvíja logické myslenie a praktické používanie aritmetiky.

Zlomky

Zlomky sa deti učia pomocou konkrétnych situácií – delenie koláča, čokolády alebo lentiliiek. Uvedomujú si význam častí celku a ich rovnosť či nerovnosť. Aktivita podporuje intuitívne porozumenie zlomkom a ich praktickému využitiu.

Násobilkové obdĺžniky

Deti dopĺňajú čísla do obdĺžnikovej mriežky tak, aby súčiny v riadkoch a stĺpcoch zodpovedali zadaniu. Precvičujú si násobilku a zlepšujú porozumenie násobeniu ako opakovanej operácii. Táto aktivita podporuje presnosť a strategické myslenie.

Násobilková štvorcová sieť

Deti pracujú so štvorcovou mriežkou, kde sa učia nachádzať súčiny pomocou riadkov a stĺpcov. Prostredie pomáha pochopiť súvislosti medzi násobením a delením. Podporuje rozvoj pamäťového aj vizuálneho zvládnutia násobilky.

Indické násobenie

Deti sa učia násobiť dvojčiferné čísla pomocou špeciálneho pracovného listu s obrázkovým postupom ("indické násobenie"). Metóda je vizuálna a manipulatívna, pomáha pochopiť princíp násobenia cez vizualizáciu skupín bodiek alebo čiar. Rozvíja tak ich schopnosť orientovať sa v násobkových vzťahoch a stratégiách výpočtu.

Hlavný cieľ 1. cyklu: Žiaci nadobudnú matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni, teda majú osvojený základný matematický obsah, aktivované prvotné matematické kompetencie, vytvorené základy matematických praktík, matematickej identity a pozitívneho obrazu o význame matematiky. Tento základ im umožňuje rozvíjať logické myslenie a samostatne riešiť jednoduché matematické úlohy v každodennom živote.

Hlavný cieľ 1. cyklu (ISCED 1 – 1. stupeň, 1.–3. ročník):

Žiaci nadobúdajú **matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni**, čo znamená, že:

- majú osvojený základný matematický obsah v súlade s každodennými životnými situáciami,
- disponujú aktivovanými prvotnými matematickými kompetenciami, ako sú odhad, uvažovanie, overovanie a hľadanie vzťahov,
- rozvíjajú základy matematických praktík – ako vytrvalosť pri riešení úloh, chuť hľadať vlastné postupy či schopnosť argumentovať,
- budujú si matematickú identitu – sebadôveru, že matematiku zvládnu vlastným tempom a spôsobom,
- vytvárajú si pozitívny obraz o matematike ako nástroji, ktorý je užitočný, zaujímavý a súvisí s ich životom.

Čiastkové ciele (konkrétne výstupy a rozvíjané kompetencie):

1. Aritmetika a čísla

- Žiak dokáže používať prirodzené čísla v rozsahu primeranom svojmu veku.
- Aplikuje základné **aritmetické operácie (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie)** v jednoduchých praktických a príbehových situáciách.
- Chápe význam čísla ako množstva, poradia aj miesta na číselnej osi.

2. Údaje, tabuľky a grafy

- Orientuje sa v **jednoduchých tabuľkách, schémach a stĺpcových grafoch**.
- Vie **zaznamenať, triediť, vyhľadávať a interpretovať** informácie zo svojho okolia.
- Rozvíja schopnosť pracovať s údajmi z praktických situácií (napr. počasie, obľúbené jedlo v triede, počet krokov...).

3. Vzťahy, pravidlá, závislosti

- Objavuje a popisuje **pravidlá a číselné vzory** (napr. číselné reťazce, opakujúce sa geometrické vzory).
- Aplikuje jednoduché **závislosti** (napr. dvojnásobok, každé druhé číslo, pravidelnosť).
- Učí sa **tvoriť hypotézy** a overovať ich platnosť v konkrétnych úlohách.

4. Geometria – rovinné a priestorové útvary

- Rozpozná a vie pomenovať základné **rovinné útvary** (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) a **priestorové telesá** (kocka, kváder, guľa).
- Vie opísať ich **vlastnosti a významné prvky** (napr. počet vrcholov, strán, uhlov).
- Dokáže **triediť, skladať a rozkladať** útvary podľa rôznych kritérií (napr. veľkosť, tvar, poloha).

5. Orientácia v rovine a v priestore

- Orientuje sa na **ploche (napr. mapa, schéma)** a v reálnom priestore (napr. trieda, školský dvor).
- Rieši jednoduché **polohové úlohy** (vpravo, vľavo, nad, pod, pred, za) a **metrické úlohy** (porovnáva dĺžky, odhaduje vzdialenosti).
- Pracuje s pojmami ako smer, poradie, susednosť.

6. Reprezentácia a jazyk matematiky

- Vytvára **zápisy, obrázky, schémy a jednoduché modely** na znázornenie situácií.
- Používa veku primeraný **matematický jazyk** (napr. rovná sa, menej ako, viac ako, dvoj- až trojciferné čísla).
- Rozumie významu symbolov, znakov a jednoduchých zápisov.

7. Logické myslenie a riešenie problémov

- Rieši **problémy vychádzajúce z reálneho života** (napr. nákup, rozdelenie, plánovanie).
- Dokáže **uvažovať logicky, robiť priame závery a kontrolovať svoje riešenie**.
- Rozvíja **strategické myslenie a vytrvalosť** pri hľadaní riešenia.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Matematika	4	4	4
Informatika	–	–	1

Ročník: 1.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	Čísla a operácie s číslami				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosť
Prirodzené čísla v obore do 20	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Aktívne:</u> • pravda/nepravda; platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto • pojem číslo; • porovnávanie väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak) ; • pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný. <u>Pasívne:</u> • rozklad, číselný rad.	• porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel do 20.	• práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo; číslo ako poradie; číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; • metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania; usporiadanie čísel v obore do 20 (vzostupné, zostupné); • modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; • orientácia v číselnom rade; • riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.	• používať prirodzené čísla do 20 v rôznych kontextoch; • aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2 1 1

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 20 a modelovanie rôznych rozkladov;
- používať pomôcky, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov.

Matematické modelovanie:

- využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh;
- používanie poznatkov a modelov numerácie do 20 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov;
- správne čítanie a písanie čísla do 20;
- interpretovanie čísla do 20 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné);
- rozlišovanie čísel;
- používanie znakov porovnávania.

Sčítanie a odčítanie	<u>Aktívne:</u> • sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. <u>Pasívne:</u> • súčet, rozdiel.	• vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť	• kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; • základné spoje sčítania	• sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 20 s použitím pamäťových, písomných algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 4 1 1 1
-----------------------------	---	--	--	---	---

prirodzených čísel v obore do 20		) a vlastnosti odčítania.	a odčítania na úrovni automatizácie; • písomné, pamäťové algoritmy sčítania a odčítania v obore do 20; • objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; • overovanie výsledkov.		
--	--	----------------------------------	---	--	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách.

Matematické modelovanie:

- používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh;
- používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov;
- využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania;
- používanie symbolických znakov sčítania a odčítania;
- vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania;
- identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.

Číselné výrazy v riešení úloh		vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel do 20.	- číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi a ich optimalizácia; - rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti; - slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh; - riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie.	- riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií; - používať elementárne poznatky z logiky a množín konkrétnych situácií na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1 1, 2 1 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: - používanie pomôcok, matematických prezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie: - analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchých reálnej situácie; - dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; - posúdenie reálnosti výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); - vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy;					

- zdôvodňovanie a overovanie výsledkov;
- používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.

Komponent:	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti
Základy práce so vzormi a postupnosťami	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Pasívne:</u> • vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus, pravidlo, časová postupnosť.	• pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti.	• identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); • určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzoru a v číselnej postupnosti • identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).	• identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru, (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie:					

- znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností.

Matematické modelovanie:

- objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie;
- vyhľadávanie chyby vo vzore/ postupnosti a navrhnutie jej opravy.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.

Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	<u>Aktívne:</u> • euro, cent, minca, bankovky, hodina, minúta, sekunda, polhodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. <u>Pasívne:</u> • ručičkové a digitálne hodiny.	• Peňažné vzťahy vzťahy medzi peňažnými jednotkami. • Časové vzťahy vzťahy medzi časovými jednotkami. • Priama úmernosť závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na	• priama úmernosť– objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; • peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; • čas–označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie a zapísanie	• opísať jednoduché pozorované • závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1 1
--	--	---	---	---	--

		prípravnej úrovni.	času na ručičkových a digitálnych hodinách, orientácia v časových intervaloch (od-do); • iné jednoduché vzťahy, netradičných vzťahov a závislostí v štvorčekovej sieti.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; • používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo); • používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie: • modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; • riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; • aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti a o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; • používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; • diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.					

Základy riešenia jednoduchých kombinatorick ých situácií	<u>Pasívne:</u> • možnosť, počet možností, systém.	• organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch prvkov.	• objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj- ,troj- štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); • vytvorenie rôznych dvoj-,troj- štvorciferných čísel z množiny číslíc; • hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností jednoduchéj kombinatorickej situácii.	• pochopiť jednoduché kombinatorické situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, tabuľky). Matematické modelovanie: • riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; • využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchéj kombinatorickej situácie a jej riešenie;					

komunikovanie a zdôvodnenie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.					
Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	<u>Pasívne:</u> isté, možné, nemožné, určite áno/nie.	porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách.	rozlišovanie istej, nožnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.	- pochopiť jednoduché pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie; - navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: - tvorba jednoduchých reprezentácií istej, nožnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie: - vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - rozhodovanie a diskutovanie o istej, nožnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.					
Základy práce s údajmi	<u>Aktívne:</u> tabuľka, riadok, stĺpec.	početnosti údajov a ich porovnávanie;	orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov, diagramov;	používať jednoduché tabuľky na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2

	<u>Pasívne:</u> údaj, graf, stĺpcový graf.	- súvislosti medzi údajmi; - súradnice v súradnicovom systéme.	- zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky) rôznymi spôsobom (tabuľka, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); - doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; - určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.	správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	 1, 2 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: - používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka) a orientácia v nich. Matematické modelovanie: - simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; - používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách;					

- zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek;
- diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.

Komponent:	Geometria				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti
Orientácia v rovine a priestore	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Aktívne:</u> • smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer).	• určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe.	• určovanie polohy objektov v rovine a priestore; • orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami); • hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte.	• orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty; • rozoznávať jednoduché reálne situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 4 1 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie: • používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore;					

- riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- znalosť a používanie jednoduchých symbolov na v štvorčekovej sieti alebo inej podložke;
- aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore;
- interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.

Základy skúmania geometrických údajov v rovine	<u>Pasívne:</u> • lomená, otvorená a uzatvorená čiara.	• leží medzi dvoma bodmi, patrí/nepatrí (leží/ neleží).	• určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); • rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností), úsečka.	• rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary; • vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 4
---	---	---	---	--	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami).

Matematické modelovania:

- použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.);
- aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej

geometrickej konštrukcie.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností.

Základy skúmania geometrických údajov v priestore	<u>Aktívne:</u> • kocka.	• súvislosti medzi rovinnými a priestorovým i útvarmi; • vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe.	• stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek.	• rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary; • nachádzať ich reprezentácie v realite.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 4
	<u>Pasívne:</u> • stavba z kociek, plán stavby z kociek.				

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek.

Matematické modelovanie:

- aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov;
- riešenie problémových úloh so stavbami z kociek;
- korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení;
- identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentovanie:

• opisovanie stavby z kociek; • interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek.					
Jednoduché postupy merania a určovanie miery	<u>Aktívne:</u> • dĺžka, kratší/dlhší, nižší/vyšší, užší/širší. <u>Pasívne:</u> • vzdialenosť, šírka, výška.	• porovnávanie jednotiek dĺžky.	• porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky v cm (kratšie/dlhšie); • určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním.	• merať a odhadovať dĺžku úsečky; • používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 4
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod.).					
Matematické modelovanie: • využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote; • používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky.					
Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; • odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.					

Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	<u>Pasívne:</u> • súmerný, nesúmerný.	• vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz).	• rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; • skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; • dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).	• rozlišovať súmerné útvary; • nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 4
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie: • skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • zdôvodňovanie súmernosti útvarov.					

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	Čísla a operácie s číslami				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti
Prirodzené čísla v obore do 100	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Aktívne:</u> - pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, patrí/nepatrí <u>Pasívne:</u> - rozklad, číselný rad.	- porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel do 100; - rád čísla a číslice a ich vzťah.	- práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník; - rozklady čísla; - metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania; usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné); - modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; - orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom); - práca s číselnou osou;	- používať prirodzené čísla do 100 v rôznych kontextoch; - aplikovať poznatky z numerácie do 100 pri riešení úloh.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 5 2 1

			• riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 100 a modelovanie rôznych rozkladov; • používať pomôcky, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov. Matematické modelovanie: • využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; • používanie poznatkov a modelov numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; • správne čítanie a písanie čísla do 100; • interpretovanie čísla do 100 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); • rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii, vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; • používanie znakov porovnávania.					
	<u>Aktívne:</u> • sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko	• vzťah sčítania a odčítania	• kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine)	• sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 100 s použitím pamäťových, písomných	 1, 2, 3, 4 1, 2

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100	menej/viac; <u>Pasívne:</u> • sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel.	ako inverzných operácií; • vlastnosti sčítania (komutatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; • porovnávanie rozdielom.	prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítavaním; • základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie, pamäťové, písomné algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; • objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; • overovanie výsledkov.	algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	 1, 4 1 1, 2
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; • znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. Matematické modelovanie: • používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; • používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; • využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:					

- čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania;
- používanie symbolických znakov sčítania a odčítania;
- vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania;
- identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov.

Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	<u>Aktívne:</u> • násobenie, delenie, krát, delené koľkokrát viac/menej. <u>Pasívne:</u> • násobok, činiteľ, súčin.	• vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií, vlastnosti násobenia (komutatívnosť, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia; • vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním.	• násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; • delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; • pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 30 aj mimo oboru násobilky; • skúška správnosti pomocou inverznej operácie.	• vykonávať násobenie a delenie v obore do 30 s využitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1 2 1
<u>Matematické praktiky</u>					

Matematické reprezentácie:

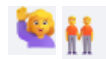
- znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia.

Matematické modelovanie:

- používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh;
- používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- čítanie a zapisovanie násobenia a delenia;
- používanie symbolických znakov násobenia a delenia;
- vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 30 pomocou konkrétnych modelov;
- identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 30 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov.

Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	<u>Aktívne:</u> • násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/ menej. <u>Pasívne:</u> • násobok, činiteľ, súčin.	• vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií, vlastnosti násobenia (komutatívnosť, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia; • vzťah medzi	• násobenie a delenie - násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; • delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; • pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia	• vykonávať násobenie a delenie v obore do 30 využitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	 1, 2, 3, 4 1, 2 2 1
--	---	---	---	--	---

		sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním.	a delenia do 30 aj mimo oboru násobilky; • skúška správnosti pomocou inverznej operácie.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenie. Matematické modelovanie: • používanie vlastností násobenia a delenie pri riešení matematických úloh; • používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; • používanie symbolických znakov násobenia a delenia; • vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 30 pomocou konkrétnych modelov; • identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 30 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov.					
Číselné výrazy v riešení úloh		• vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel do 100.	• číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi a ich optimalizácia; • rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu	• riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 5 1, 2

			rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií; • slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh; • zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom; • riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; • riešenie zložených slovných úloh.	aritmetických operácií; • používať elementárne poznatky z logiky a množín konkrétnych situácií na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.	 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • používanie pomôcok, matematických prezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie:					

- analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchých reálnej situácie;
- dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia;
- posúdenie reálnosti výsledkov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií;
- diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej);
- vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy;
- zdôvodňovanie a overovanie výsledkov;
- formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie;
- používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.

Komponent:	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti
Základy práce	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	

so vzormi a postupnosťami	<u>Pasívne:</u> - vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; - pravidlo; číselná postupnosť.	pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti.	- identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami) ; - určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti; - identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).	- identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru, (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami); - jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života. - opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1,2,3 1, 4
----------------------------------	--	--	---	---	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností.

Matematické modelovanie:

- objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie;
- vyhľadávanie chyby vo vzore/ postupnosti a navrhnutie jej opravy.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach;
- identifikovanie chyby vo vzore/ postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.

Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	<u>Aktívne:</u> • euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, polhodina, štvrt'hodina, trištvrt'ehodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. <u>Pasívne:</u> • ručičkové a digitálne hodiny.	• peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami; • časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami; ručičkové hodiny, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín.	• priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidiel v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti. • peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; • čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových hodinách a digitálnych hodinách.	• opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote.	 1,2,3,4 1, 2 1, 2, 3 1
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie:					

- znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti;
- používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo);
- používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky.

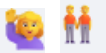
Matematické modelovanie:

- modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou;
- riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti a o hodnote.
- peňazí pri riešení jednoduchých úloh.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami;
- používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii;
- diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.

Základy riešenia jednoduchých kombinatorick ých situácií	<u>Pasívne:</u> • možnosť, počet možností.	• organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov.	• objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj- , troj-, štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslic); • vytvorenie rôznych dvojciferných, trojciferných čísel z množiny číslíc (číslíce sa môžu opakovať); • hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej	• pochopiť jednoduché kombinatorické situácie a ich reprezentácie, navrhovať; • aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívaním jednoduchých pokusov a reprezentácií.	 1,2,3,4 1, 2 1, 2 1, 2, 3
---	--	--	--	--	--

			situácií.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, tabuľky). Matematické modelovanie: • riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; • využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduchej kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodnenie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.					
Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	<u>Pasívne:</u> • isté, možné, nemožné, určite áno/nie.	• porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách.	• rozlišovanie istej, novej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.	• pochopiť jednoduché pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie; • navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3

<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie: • vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.					
Základy práce s údajmi	<u>Aktívne:</u>	• početnosti údajov a ich porovnávanie; • súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; • súradnice v súradnicovom systéme.	• orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov, diagramov; • zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobom (tabuľka, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); • doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov.	• používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2, 3
	<u>Pasívne:</u>				

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf) a orientácia v nich.

Matematické modelovanie:

- simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov;
- používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách;
- zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov;
- diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.

Komponent:	Geometria		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti

Orientácia v rovine a priestore	Pojmy	Vzt'ahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Aktívne:</u> smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer).	určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu.	- určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami); - hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape.	- orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty; - rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: - znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie: - používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; - riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - znalosť a používanie jednoduchých symbolov na v štvorčekovej sieti alebo inej podložke; - aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; - interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.					
Základy	<u>Aktívne:</u>	• leží medzi	• určenie a vyznačenie	• rozlišovať, pomenovať,	 1, 2, 3, 4

skúmania geometrických údajov v rovine	• rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, strana. <u>Pasívne:</u> • lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara, krajné body úsečky, začiatok polpriamky, štvoruholník.	dvoma bodmi, patrí/ nepatrí (leží/ neleží); • zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky.	bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); • rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); • rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, priamka); • rysovanie štvorcov, obdĺžnikov v štvorcovej sieti; • skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov); • prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; • modelovanie a určovanie stredu úsečky.	opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite; • vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov.	 1, 2 1, 2, 3 1 1, 4
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa					

ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami);

- používanie modelov mnohouholníkov na skladanie a rozkladanie útvarov.

Matematické modelovania:

- použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.);
- aplikovanie geometrických postupov pri riešení;
- jednoduchých praktických situácií a problémov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností;
- pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť;
- zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.

Orientácia v rovine a priestore	<u>Aktívne:</u> • kocka, valec, stena, hrana, kváder. <u>Pasívne:</u> • stavba z telies/ kociek, plán stavby z kociek.	• súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe.	• určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); • stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek.	• rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite a skladať priestorové útvary – kocka.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2 1, 4
--	---	---	--	--	---

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek.

Matematické modelovanie:

- aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov;
- používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.);
- používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh;
- riešenie problémových úloh so stavbami z kociek;
- korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentovanie:

- používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností;
- opisovanie stavby z kociek;
- interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek.

Jednoduché postupy merania a určovanie miery	<u>Aktívne:</u> • dĺžka, kratší/dlhší, nižší/vyšší, užší/širší.	• porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania).	• porovnávanie a usporiadanie jednotka dĺžky v mm a cm (kratšie/dlhšie); • určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a	• merať a odhadovať dĺžku, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2
	<u>Pasívne:</u> • vzdialenosť, šírka,				

	výška.		overovanie odhadu meraním; • zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod.); • univerzálne jednotky: mm, cm. Matematické modelovanie: • používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; • určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; • využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; • odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.					
Základy skúmania a tvorby	<u>Pasívne:</u> • súmerný, nesúmerný.	• vlastnosti osovo súmerného útvaru na	• rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov;	• rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2

súmerných útvarov		intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz).	• skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; • dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).	súmerné rovinné útvary.	 1, 2 1, 4
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie: • skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overenie súmernosti; Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • zdôvodnenie súmernosti útvarov; • zdôvodnenie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.					

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy: matematika

Komponent:	Čísla a operácie s číslami				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosť
Prírodné čísla v obore do 10 000	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Aktívne:</u> • pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve; • patrí/ nepatrí; • pojem číslo, číslica a cifra • číslica, jednociferné číslo, cifra, dvojciferné číslo, viacciferné číslo; - jednotky, desiatky, stovky, tisícky; • párne, nepárne číslo;	• porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel do 10 000; • rád čísla a číslice a ich vzťah; • pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah.	• Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie); • číslo ako množstvo; číslo ako poradie; číslo ako predchodca alebo nasledovník; rozklady čísla; • metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania; usporiadanie čísel (vzostupné, zostupné); • modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; • orientácia v číselnom rade (vzostupné, zostupné); • práca s číselnou osou; • riešenie jednoduchých nerovníc na prípravnej úrovni;	• používať prírodné čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 5 1, 2 1

	• porovnávanie väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak); • pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný; • zaokrúhľovanie, približne; • číselná os. <u>Pasívne:</u> • rozklad, číselný rad.		• zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisícky, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne).		
--	---	--	--	--	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v oborov do 100 a modelovanie rôznych rozkladov;
- používať pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov.

Matematické modelovanie:

- využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácií úloh;

- používanie poznatkov a modelov numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoréžiak dokáže opísať.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov;
- správne čítanie a písanie čísla do 10 000;
- interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné);
- rozlišovanie čísel a číslic (cifier) v komunikácii a argumentácii, vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle;
- používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovanie. Používanie a zapisovanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania $<$, $>$, $=$, $\approx$, $\approx$ v obore do 10 000.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 1000	<u>Aktívne:</u> • sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac. <u>Pasívne:</u> • sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel.	• vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) • vlastnosti odčítania, porovnávanie rozdielom.	• kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; • základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie, pamäťové, písomné, elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1000; • objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch;	• sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1000 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 4 2
--	---	---	--	--	---

			• overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. Používanie pamäťových, písomných a elektronických algoritmov sčítania a odčítania s prechodom cez základ v obore do 1 000 a bez prechodu cez základ do 10 000.		
Matematické praktiky					
<u>Matematické reprezentácie:</u> • využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; • znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania. <u>Matematické modelovanie:</u> • používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; • používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; • využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie. <u>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:</u> • čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; • používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; • vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; • identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov					
Násobenie a	<u>Aktívne:</u>	• vzťah	• násobenie a delenie -	• vykonávať násobenie a	 1, 2, 3, 4

delenie prirodzených čísel v obore do 100	• násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/ menej. <u>Pasívne:</u> • násobok, najbližší menší/ väčší násobok, činiteľ, súčin, zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel, zlomok.	násobenia a delenia ako inverznej operácie, vlastnosti násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); • vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; • vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch;	násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; • delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; • základné spoje násobenia a delenia na úrovni automatizácie; • pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilky; • skúška správnosti pomocou inverznej operácie; • zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikov, kruhov, úsečkový model); • určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vyznačenej časti celku.	delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.	 1, 2 1, 2 1
---	--	---	---	--	--

		• poradie operácií.			
Matematické praktiky					
<u>Matematické reprezentácie: v</u> • znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia; • používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. <u>Matematické modelovanie:</u> • používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; • používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; • riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov). <u>Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:</u> • čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; • používanie symbolických znakov násobenia a delenia; • vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; • identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; • identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.					
Číselné výrazy v riešení úloh	<u>Pasívne:</u> • zátvorky.	• vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených	• číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; • rovnice a nerovnice – určenie		 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2

		číslel; • poradie operácií.	neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; • slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh, zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom; • riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; • riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie podielom); • riešenie zložených slovných úloh. Riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc na prípravnej úrovni.		 1
--	--	--	---	--	---

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- používanie pomôcok, matematických prezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh.

Matematické modelovanie:

- analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchých reálnej situácie;
- dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia;
- posúdenie reálnosti výsledkov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií;
- diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej);
- vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy;
- zdôvodňovanie a overovanie výsledkov;
- formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie;
- používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.

Komponent:	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti
Základy práce so vzormi a postupnosťami	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	Pasívne: - vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; - pravidlo; - číselná postupnosť.	pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti.	- identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami). - určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti. - identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení).	identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru, (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami); jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2 1, 2, 3
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a					

číselných postupností.

Matematické modelovanie:

- objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie;
- vyhľadávanie chyby vo vzore/ postupnosti a navrhnutie jej opravy.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach;
- identifikovanie chyby vo vzore/ postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.

Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi	<u>Aktívne:</u> • euro, cent, minca, bankovka, hodina, minúta, sekunda, polhodina, štvrt'hodina, trištvrt'ehodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok, kalendár, vek. <u>Pasívne:</u> • ručičkové a digitálne hodiny.	• peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami; • časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami; ručičkové hodiny, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín. • priama úmernosť – závislosti medzi	• priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti. • peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; • čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových	• opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života,	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3 1
--	---	--	---	--	--

		dvoma veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni.	hodinách a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a naopak, orientácia v časových intervaloch (od – do); • premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku).		
<u>Matematické praktiky</u>					

Matematické reprezentácie:

- znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti;
- používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, znalosť a používanie národnej meny (platidlo);
- používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky.

Matematické modelovanie:

- modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou;
- riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase;
- aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti a o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami;
- používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii;
- diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.

Základy riešenia jednoduchých kombinatorick ých situácií	<u>Pasívne:</u> • možnosť, počet možností, systém.	• organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch, troch a štyroch prvkov.	• objavenie a dodržanie systému usporiadania dvoj- ,troj-, štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); • vytvorenie rôznych dvoj- troj-, štvorciferných čísel z množiny číslíc (číslica sa môžu opakovať); • hľadanie všetkých	• pochopiť jednoduché kombinatorické situácie a ich reprezentácie, • navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívaním jednoduchých pokusov a reprezentácií.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3
---	--	--	--	--	---

			spôsobov a určenie počtu možností v jednoduché kombinatorickej situácií.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety, grafy, tabuľky). Matematické modelovanie: • riešenie problémov o usporiadaní dvoch, troch, štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; • využívanie skúseností s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduché kombinatorickej situácie a jej riešenie; • komunikovanie a zdôvodnenie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.					
Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	<u>Pasívne:</u> • isté, možné, nemožné, určite áno/nie.	• porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách.	• rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov.	• pochopiť jednoduché pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie; • navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií;	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3

				• tvoriť jednoduché reprezentácie istej, nožnej a nemožnej situácie.	
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • tvorba jednoduchých reprezentácií istej, nožnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie: • vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • rozhodovanie a diskutovanie o istej, nožnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.					
Základy práce s údajmi	<u>Aktívne:</u> • tabuľka, riadok, stĺpec; <u>Pasívne:</u> • údaj, graf, stĺpcový graf.	• početnosti údajov a ich porovnávanie; • súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; • súradnice v súradnicovom systéme.	• orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov, diagramov; • zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti	• používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3 1, 2

			vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky), doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; • určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich. Matematické modelovanie: • simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; • používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; • zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; • diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; • využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.					

Komponent:	Geometria				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti
Orientácia v rovine a priestore	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	<u>Aktívne:</u> • smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). <u>Pasívne:</u> • súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti.	• určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom.	• určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (štvorcovej sieti a jednoduchej mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; • hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti alebo na mape; • určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti.	• orientovať sa v rovine, v priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3 1, 2

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu).

Matematické modelovanie:

- používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore;
- riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- znalosť a používanie jednoduchých symbolov na v štvorčekovej sieti alebo inej podložke;
- aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore;

Základné skúmanie geometrických údajov v rovine	<u>Aktívne:</u> • rovná/krivá čiara, bod, úsečka, stred úsečky, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, kružnica, kruh, stred, polomer. <u>Pasívne:</u> • lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara,	• leží medzi dvoma bodmi, patrí/ nepatrí (leží/ neleží); • zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky; • trojuholníková nerovnosť na úrovni	• určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); • rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); • rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, priamka, polpriamka); • rysovanie štvorcov, obdĺžnikov v štvorcovej sieti	• rozlišovať, pomenovať, opísať, vymodelovať, skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary; • vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3
--	--	--	---	---	---

	krajné body úsečky, začiatok polpriamky, rovina, štvoruholník, mnohouholník.	manipulácie.	a vyznačovanie ich vrcholov; • skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohouholníkov); • objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; • rysovanie kružníc (s ľubovoľným /daným stredom, s ľubovoľným /daným polomerom a predchádzajúcim daným bodom); • prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi.		
Matematické praktiky					

Matematické reprezentácie:

- znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami);
- používanie modelov mnohouholníkov na skladanie a rozkladanie útvarov.

Matematické modelovania:

- použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.);
- aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchšej geometrickej konštrukcie.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností;
- pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť;
- zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.

Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	<u>Aktívne:</u> • kocka, valec, stena, hrana, kváder, guľa. <u>Pasívne:</u> • stavba z telies/ kociek, plán stavby z kociek, ihlan,	• súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; • vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe.	• určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); • stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu,	• rozlišovať, pomenovať, vymodelovať a opísať jednoduché priestorové útvary, nachádzať ich reprezentácie v realite; • skladať a rozkladať priestorové útvary.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3 1, 2
---	--	--	---	--	--

	kužeľ.		tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; • tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete.		
<u>Matematické praktiky</u>					
Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie: • aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; • používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; • riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; • korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava. Matematický jazyk, komunikácia a argumentovanie: • používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; • zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; • opisovanie stavby z kociek;					

- interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies

Jednoduché postupy merania a určovania miery	<u>Aktívne:</u> • dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/ najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/ najvyšší, užší/širší, najužší/ najširší. <u>Pasívne:</u> • vzdialenosť, šírka, výška.	• porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky- bez premieňania.	• porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky v kratšie mm a cm, dlhšie v dm, m a km, na základe porozumenie (bez premieňania); • určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; • zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre.	• merať a odhadovať dĺžku; • používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3 1, 2
--	--	---	---	---	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod.);
- univerzálne jednotky: mm, cm, dm, m, km.

Matematické modelovanie:

- používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky;
- určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek;
- využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach;
- odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.

Základy skúmania a tvorby súmerných útvarov	<u>Pasívne:</u> • súmerný, nesúmerný.	• vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz).	• rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; • skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; • dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti).	• rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3 1, 2
<u>Matematické praktiky</u>					

Matematické reprezentácie:

- tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov.

Matematické modelovanie:

- skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- zdôvodňovanie súmernosti útvarov;
- zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a informatika

Predmet: Informatika

V 1. cykle sa predmet Informatika vyučuje v 3. ročníku v časovej dotácii 1 vyučovacia hodina týždenne. Učebné osnovy rozvíjajú základy programovania, práce s údajmi a bezpečného používania digitálnych technológií v súlade so vzdelávacími štandardmi ŠVP 2023.

Keďže žiaci v 1. a 2. ročníku samostatný predmet Informatika neabsolvovali, úvodné tematické celky cielene budujú spoločný základ: obsluhu zariadenia, bezpečnú prácu, priame riadenie vykonávateľa a porozumenie postupnosti príkazov. Robotika s Emou sa začína od úplných základov; predchádzajúca skúsenosť s Emou sa nepredpokladá.

Časové rozvrhnutie je orientačné (33 vyučovacích hodín). Učiteľ ho upraví podľa školského kalendára, tempa triedy a dostupnosti pomôcok; povinné výkony zostávajú zachované.

Ročník: 3. ročník

Učebné osnovy: informatika

Komponent: Programovanie						
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard Žiak vie:	Gramotnosti	Metodické zdroje a učebné materiály
	Pojmy	Vzťahy	Procesy			
Analýza problému (3 hod.)	tvrdenie; postupnosť krokov; riešenie problému	pravda – nepravda; platí – neplatí; áno – nie; poradie krokov ovplyvňuje výsledok	uvažovanie o budúcom riešení; vyjadrenie plánu ako postupnosti krokov; rozhodovanie o pravdivosti jednoduchého tvrdenia	rozhodnúť o pravdivosti alebo nepravdivosti jednoduchého tvrdenia; vybrať prvky alebo možnosti podľa splnenia podmienky; navrhnúť jednoduchý plán riešenia a opísať jeho kroky		Informatika s Emilom – 1. svet, vybrané úlohy A–D; učiteľom pripravené obrázkové postupnosti a pravdivostné úlohy
Konštrukcie jazyka (9 hod.)	príkaz; parameter príkazu; postupnosť príkazov; program; vykonávateľ	priamy príkaz vyvolá akciu vykonávateľa; príkaz a jeho poradie ovplyvňujú výsledok programu	riadenie vykonávateľa v priamom režime; spoznávanie jazyka vykonávateľa; zostavenie, doplnenie a úprava postupnosti príkazov; vyhodnotenie vykonanej postupnosti	riadiť jednoduchého vykonávateľa; vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti; používať elementárne pravidlá jazyka vykonávateľa; doplniť, dokončiť alebo upraviť rozpracovaný program		Robotika s Emou – úvodné aktivity A–E od základného pripojenia a priameho riadenia; Informatika s Emilom – 1. svet, vybrané úlohy E–H. Nadväzujúce úlohy Emy iba podľa pripravenosti triedy.

Komponent: Programovanie						
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard Žiak vie:	Gramotnosti	Metodické zdroje a učebné materiály
	Pojmy	Vzťahy	Procesy			
Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb (5 hod.)	program; príkaz; krok programu; chyba; výsledok	chyba v postupnosti príkazov môže viesť k nesprávnemu výsledku; rovnaký cieľ možno dosiahnuť rôznymi postupmi	simulovanie a krokovanie programu; porovnanie očakávaného a skutočného výsledku; rozpoznanie, vysvetlenie a oprava chyby; diskusia o riešeníach; Spustenie programu.	interpretovať jednoduchý program a simulovať jeho vykonávanie; nájsť a opraviť chybu v zápise alebo vo výsledku; porovnať riešenia a primerane zdôvodniť svoju úpravu		Informatika s Emilom – 2. svet, vybrané úlohy A–D; Robotika s Emou – opakovanie a oprava riešenia z aktivít A–E; učiteľom pripravené chybné postupnosti

Komponent: Údaje						
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard Žiak vie:	Gramotnosti	Metodické zdroje a učebné materiály
	Pojmy	Vzťahy	Procesy			
Práca s údajmi rôznych typov (5 hod.)	obrázok; útvar; text; znak; dokument; Slovo; písmo – typ, veľkosť, farba.	zvýraznenie časti textu; obrázok v texte; vlastnosť objektu a jej nastavenie	kreslenie základných útvarov; nastavovanie vlastností grafických prvkov; zápis a jednoduchá úprava textu; vyhľadanie a oprava chyby v digitálnom obsahu	použiť základné nástroje editora na vytvorenie a úpravu jednoduchého obrázka a textu; upraviť vybrané vlastnosti objektu; nájsť a opraviť zrejmu chybu v obrázku alebo texte		Živý zošit – 1. klbko, vybrané aktivity A–H; školské textové a grafické aplikácie v prostredí Microsoft 365
Údajové štruktúry, kódy a šifry (4 hod.)	postupnosť; tabuľka; riadok; stĺpec; údaj; dáta; kód	pozícia údaje v postupnosti a v tabuľke; usporiadanie údajov podľa pravidiel; znak a jeho význam v jednoduchom kóde	orientácia v jednoduchej štruktúre; vyhľadávanie podľa kritéria; usporiadanie a dopĺňanie údajov; vytvorenie jednoduchej tabuľky alebo postupnosti; práca s jednoduchým kódom a šifrou	nájsť a získať informáciu v jednoduchej postupnosti alebo tabuľke; usporiadať údaje podľa zadaného pravidla; vytvoriť a doplniť jednoduchú údajovú štruktúru; použiť jednoduchý dohodnutý kód		Informatika s Emilom – 2. svet, vybrané úlohy E–H; učiteľom pripravené tabuľky, obrázkové kódy a jednoduché šifry

Komponent: Technológie						
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard Žiak vie:	Gramotnosti	Metodické zdroje a učebné materiály
	Pojmy	Vzťahy	Procesy			

Komponent: Technológie						
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard Žiak vie:	Gramotnosti	Metodické zdroje a učebné materiály
	Pojmy	Vzťahy	Procesy			
Hardvér a softvér (3 hod.)	počítač; tablet; klávesnica; myš; dotyková obrazovka; ikona; aplikácia; dokument; používateľský účet	ikona zastupuje aplikáciu alebo dokument; vstupné zariadenie slúži na ovládanie; prihlásenie prístupní používateľské prostredie; Význam prihlasovania sa, prihlasovacieho mena a hesla.	bezpečné zapnutie a vypnutie zariadenia; ovládanie programov pohybom, klikaním, ťahaním myšou a dotykovými gestami; spustenie a ukončenie aplikácie; jednoduchý vstup textu; prihlásenie a odhlásenie	bezpečne pracovať so zvereným zariadením; použiť základné ovládacie prvky; spustiť a ukončiť určenú aplikáciu; s pomocou sa prihlásiť a po práci odhlásiť zo školského účtu		Školské počítače a tablety; školský účet Microsoft 365; úvodné časti Živého zošita, Emila a Emy podľa použitého zariadenia
Počítačové siete a získavanie informácií (2 hod.)	webová stránka; webový prehliadač; vyhľadávač; odkaz; adresa stránky	adresa identifikuje webovú stránku; odkaz prepája obsah; prehliadač zobrazuje webové stránky; nie každá nájdená informácia je spoľahlivá	orientácia na určenej webovej stránke; otvorenie odkazu; vyhľadanie textu alebo obrázka na učiteľom určených stránkach; porovnanie nájdených informácií so zadaním; dodržiavanie pravidiel bezpečného správania; Bezpečné správanie na internete – riziko prezerania neznámych webových stránok, otvárania neznámych odkazov a inštalovania neznámych aplikácií.	pohybovať sa na učiteľom určenej webovej stránke; otvoriť odkaz a nájsť zadanú informáciu; jednoducho opísať, prečo je potrebné overovať zdroj; rozpoznať rizikovú požiadavku na osobné údaje a obrátiť sa na dospelého		Učiteľom vopred overené webové stránky; MS Teams alebo SharePoint iba v rozsahu školského účtu a pod vedením učiteľa; školské pravidlá bezpečného používania internetu

Komponent: Technológie						
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard Žiak vie:	Gramotnosti	Metodické zdroje a učebné materiály
	Pojmy	Vzťahy	Procesy			
Digitálna spoločnosť, bezpečnosť a AI (2 hod.)	digitálna technológia; osobný údaj; heslo; digitálna stopa; umelá inteligencia; digitálny obsah; Robot; umelá inteligencia (AI); senzor.	digitálne technológie slúžia na učenie, komunikáciu, tvorbu aj zábavu; digitálny obsah môže byť vytvorený alebo upravený; používanie technológií je spojené s pravidlami a zodpovednosťou	diskusia o technológiách doma a v škole; rozlišovanie vhodného a rizikového konania; ochrana osobných údajov; spoločné pozorovanie a overovanie učiteľom pripraveného výstupu AI; Primerané a zdravé používanie digitálnych nástrojov; bezpečné používanie AI; formulácia jednoduchého slovného zadania pre AI v spolupráci s učiteľom a opis výstupu AI.	uviesť príklady zmysluplného využitia digitálnych technológií; dodržiavať dohodnuté pravidlá a chrániť osobné údaje; rozpoznať, že digitálny obsah môže byť vytvorený alebo zmenený; pod vedením učiteľa porovnať jednoduchý výstup AI so spoľahlivým zdrojom; Vysvetliť na jednoduchom príklade, že AI sa učí rozpoznávať vzory v údajoch rôznych typov; uviesť príklady využitia digitálnych technológií a nástrojov vrátane AI; uvedomiť si špecifické riziká a hrozby AI; pod dohľadom učiteľa formulovať jednoduché zadanie pre AI a opísať jej výstup; opísať rozdiel medzi programom vykonávajúcim vopred zapísanú postupnosť príkazov a nástrojom AI založeným na rozpoznávaní vzorov v údajoch; hodnotiť správnosť riešenia.		Triedne a školské pravidlá; učiteľom pripravené príklady digitálneho obsahu. AI iba ako spoločná aktivita pod vedením učiteľa, bez žiackych AI účtov; s AI pracuje učiteľ.

Pedagogická poznámka

Metodický materiál Informatika s Emilom a časovo-tematický plán pre 3. ročník slúžia ako zdroj úloh a inšpirácie, nie ako záväzná postupnosť všetkých cvičení. Učiteľ vyberá primerané úlohy tak, aby žiaci bezpečne zvládli základné výkony a postupne prešli od priameho riadenia k tvorbe, čítaniu a oprave jednoduchého programu.

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Predmet: Človek a príroda

Charakteristika:

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa zameriava na rozvoj prírodovednej gramotnosti. Prírodovedná gramotnosť je charakterizovaná ako spôsobilosť používať prírodovedné poznatky, identifikovať a formulovať otázky a hľadať odpovede v podobe dôkazmi podložených záverov pre pochopenie sveta a tvorbu rozhodnutí o svete, v ktorom žijeme, prírode a zmenách, ktoré v našom prostredí samovoľne aj v dôsledku ľudskej aktivity nastali a nastávajú. Zahŕňa porozumenie princípom objektivizovaného a systematického skúmania, ako aj úlohe prírodných vied v našej spoločnosti.

V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu prírodovedne zameraného integrovaného predmetu. V treťom cykle má škola možnosť pokračovať úplnou, prípadne čiastočnou integráciou prírodovedných disciplín alebo výučbou samostatných predmetov.

Rozvoj prírodovednej gramotnosti pozostáva z troch zložiek: tvorby a rozvoja prírodovedných predstáv (obsahový rámec), tvorby a rozvoja postoja k okolitému prostrediu (postojový rámec) a spôsobilostí vedeckej práce, postupov a stratégií objektivizovaného poznávania (procesuálny rámec).

Procesuálny rámec predstavuje osvojenie si nástrojov vytvárania a usporiadania informácií o svete okolo nás. Reprezentuje ovládanie a využívanie typických prírodovedných spôsobov myslenia a pracovných postupov, ktoré majú svoje vzory v mechanizmoch objektivizovaného poznávania. Cieľom je, aby si žiaci osvojili prvky poznávania dominujúce v prírodných vedách a zároveň reflektovali vlastné poznávacie činnosti. Okrem špecifických činností jednotlivých prírodovedných disciplín (biologické, fyzikálne, chemické a geologické výskumné postupy) existujú spoločné postupy v poznávacej činnosti jednotlivých prírodovedných disciplín. Vyučovací proces má viesť k budovaniu spôsobilostí, ktoré nazývame spôsobilosti vedeckej práce a je súčasťou výkonového štandardu.

Postojový rámec sa prejavuje záujmom žiakov o prírodu a javy, ktoré v nej prebiehajú, aktívnym a angažovaným prístupom k prírodným zdrojom, ochrane životného prostredia, klímy a zdravia človeka, tendenciou/snahou konať zodpovedne, napr. vo vzťahu k prírodným zdrojom, životnému prostrediu, ale aj záujmom o výskumné aktivity či prírodné vedy. Zasahuje postojovú sféru osobnosti žiaka v sociálnej oblasti, v oblasti sebarozvoja a osobnostného rastu.

Žiak je vedený k uvedomovaniu si toho, že svojou činnosťou môže ovplyvňovať jednotlivé zložky prírodného, resp. životného prostredia. Snaží sa orientovať v množstve informácií, ktoré sú dnes bezprostredne dostupné a využívať ich v argumentácii. Skúsenosti z vlastnej poznávacej činnosti, reflektujúce postupy vedeckého poznávania, sprostredkujú žiakovi postupy kritického uvažovania. Umožnia mu chápať zmeny a postupne zdokonaľovať porozumenie prírodovedným pojmom a teóriám. Uvedené postupy sú predpokladom pre vnímanie úplne nového, dnes ešte

neznámeho sveta. Týka sa to aj poznatkov a informácií, ktoré sú s ohľadom na aktuálnu úroveň psychických možností žiaka základnej školy alebo rozsah základného vzdelania preňho zatiaľ nedostupné.

Obsahový rámec predstavuje súbor prírodovedných poznatkov (faktov, pojmov a zovšeobecnení) a ich vzťahov, ktoré majú integrujúci charakter (v zmysle integrácie biologických, fyzikálnych, chemických a geologických konceptov). Kľúčové nosné myšlienky sú predstavené prostredníctvom 10 obsahových komponentov).

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavným cieľom 1. cyklu je elementárny rozvoj prírodovednej gramotnosti. V rámci prvého cyklu sa očakáva, že žiaci na tejto úrovni rozvoja prírodovednej gramotnosti disponujú určitými čiastočne rozvinutými prírodovednými predstavami a v známych situáciách vedia poskytnúť možné vysvetlenia alebo formulovať závery z jednoduchých pozorovaní a riadených jednoduchých výskumných aktivít. Títo žiaci sú schopní jednoduchého uvažovania a vysvetlenia výsledkov svojho empirického poznávania. Výkonové štandardy vyjadrujú procesuálny a postojový rámec prírodovednej gramotnosti.

Ciele:

1. Disponovať rozvinutými prírodovednými predstavami o vybraných prírodných javoch a procesoch.
2. Samostatne/v skupinách spoznávať životné prostredie a zmeny, ktoré sa v ňom dejú, s dôrazom na identifikáciu súvislostí.
3. Disponovať spôsobilosťami vedeckej práce. Navrhovať jednoduché postupy objektívneho a systematického skúmania okolitého sveta, v rámci ktorého sa identifikujú výskumné otázky, k výskumnej otázke vysloviť predpoklady a primerane ich zdôvodniť na základe predchádzajúceho poznania. Navrhnutý postup skúmania zrealizovať, zaznamenať údaje a formulovať záver. Vhodne využívať relevantný matematický aparát a dostupné technológie.
4. Diskutovať o vybraných prírodovedných javoch a objektoch, argumentovať a vplyvom argumentácie meniť svoje predstavy a vysvetlenia.
5. Vyhľadávať chýbajúce informácie v rôznych informačných zdrojoch a uvažovať o ich dôveryhodnosti. Vnímať výsledky svojej výskumnej/učebnej činnosti ako dôveryhodný zdroj informácií.
6. V rámci komunikácie získať a následne komunikovať údaje usporiadané do rôznych systematizovaných súborov (tabuľky, grafy, schémy a pod.).

7. Disponovať základnými predstavami o vedeckých postupoch a aplikovať ich vo svojom vlastnom procese poznávania. Chápať, že veda tvorí poznanie, pričom vysvetlenia, teórie a modely vyjadrujú porozumenie, ktoré najlepšie korešponduje s výsledkami skúmania známymi v danom čase.
8. Akceptovať význam vedeckého skúmania v každodennom živote a zároveň identifikovať niektoré etické, sociálne, environmentálne a ekonomické dôsledky vedeckého výskumu.
9. Aplikovať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení nových lokálnych aj globálnych výziev. Zároveň v procese prírodovedného poznávania používať vhodné (technické) zariadenia.
10. Aktívne sa zapájať do identifikácie a riešenia environmentálnych problémov a ochrany prírody. Identifikovať lokálne i globálne problémy a témy rôzneho charakteru, vedieť sa k nim adekvátne vyjadriť a reflektovať ich. Uvedomovať si, že svojou činnosťou ovplyvňujú jednotlivé zložky životného prostredia i seba samého.
11. Zodpovedne pristupovať k vlastnému zdraviu a zdraviu ostatných, k živej i neživej prírode a životnému prostrediu. Aktívne dbať na ochranu životného prostredia a prírody prostredníctvom vedomého zodpovedného rozhodovania sa z pohľadu konzumenta a člena spoločnosti. Prevziať zodpovednosť za svoje správanie, správanie v spoločnosti a k životnému prostrediu na individuálnej a kolektívnej úrovni.

Prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť 1

Digitálna gramotnosť 2

Finančná gramotnosť 3

Občianska gramotnosť (občianska 4, mediálna 5, interkultúrna 6)

Environmentálna gramotnosť 7

Sociálna a emocionálna gramotnosť 8

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Človek a príroda	1	1	1

Ročník: 1.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	ZEM				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Podmienky života	Pojmy, Vzťahy, Fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmu voda (hydrosféra) Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve. Voda je podmienkou života organizmov.	Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov.	Žiak vie/dokáže prejavíť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Žiak vie/dokáže prejavíť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Žiak vie/dokáže na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky. Žiak vie/dokáže zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky. Žiak vie/dokáže rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.	 7 1 2 3	

Podmienky života	Pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.	Porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prítomnosti rôznych materiálov/látok/objektov vo vode.	Žiak vie/dokáže vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia. Žiak vie/dokáže prejsť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Žiak vie/dokáže porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Žiak vie/dokáže formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Žiak vie/dokáže zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky. Žiak vie/dokáže pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať.		
Podmienky života	Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vyplní aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.	Identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí	Žiak vie/dokáže formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Žiak vie/dokáže svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Žiak vie/dokáže vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním. Žiak vie/dokáže zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa.		

Komponent:		VESMÍR			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Podmienky života	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa v reálnych a modelových situáciách.	Žiak vie/dokáže vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Žiak vie/dokáže vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním. Žiak vie/dokáže formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Žiak vie/dokáže zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky. Žiak vie/dokáže zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Žiak vie/dokáže vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním.		

Komponent:	ORGANIZMUS				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Zmysly človeka	Pojmy, Vzťahy, Fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Zmyslové orgány.: Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.	Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka. Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní zraku, sluchu, čuchu, chuti a hmatu.	Žiak vie/dokáže porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia. Žiak vie/dokáže starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie. Žiak vie/dokáže uvedomovať si vplyv okolitého prostredia na zdravie človeka. Žiak vie/dokáže formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou.	 1 4 5 6 8	
Zmysly človeka	Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou.	Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka. Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.	Žiak vie/dokáže zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Žiak vie/dokáže starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie.		
Životné prejavy živočíchov	Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy živočíchov.:	Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných	Žiak vie/dokáže zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín.	 1	

	Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia.	prejavov rôznych druhov živočíchov.	Žiak vie/dokáže porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Žiak vie/dokáže uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti.	 2 5 7	
Rastliny	Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín.: Základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená. Každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia.	Identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.	Žiak vie/dokáže citlivo manipulovať so živými organizmami. Žiak vie/dokáže na základe formulovanej jednoduchšej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky. Žiak vie/dokáže formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Žiak vie/dokáže formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním.	 7 1 2	

	Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.				
Rastliny	Mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu.	Porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí. Skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín.	Žiak vie/dokáže prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Žiak vie/dokáže prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu chrániť ju. Žiak vie/dokáže porovnať podobnosti a odlišnosti objektov. Žiak vie/dokáže pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať.		
Rastliny	Semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy. Životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny ktorá priniesla semená	Skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín. Porovnávanie životného cyklu živočíchov so životným cyklom rastlín a húb.	Žiak vie/dokáže prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Žiak vie/dokáže prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu chrániť ju. Žiak vie/dokáže porovnať podobnosti a odlišnosti objektov. Žiak vie/dokáže pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať.		

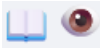
	pre vznik novej generácie.				
--	----------------------------	--	--	--	--

Komponent: EKOSYSTÉM					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Životné prejavy živočíchov	Pojmy, Vzťahy, Fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu.	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravinových konkurentov. Porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.	Žiak vie/dokáže zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Žiak vie/dokáže uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti. Žiak vie/dokáže komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.	 1 2 7	
Rastliny	Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov.	Porovnávanie prostredí, v ktorých žijú rôzne rastliny vzhľadom na množstvo vody, tepla a svetla, ako aj kvality substrátu (živej pôdy). Rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov. ; na podnet učiteľa	Žiak vie/dokáže prejsť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Žiak vie/dokáže vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu. Žiak vie/dokáže vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia.; na podnet učiteľa sa primerane veku angažovať v ochrane prírody alebo riešení jednoduchého lokálneho problému životného prostredia		

		zapojenie sa do ochrany prírody a riešenia jednoduchého lokálneho problému životného prostredia			
--	--	---	--	--	--

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	ENERGIA				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Tepelná energia, teplota	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.	Skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.	- komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a zaujímavejších riešení	 1	

				 2 4 7 8	
--	--	--	--	--	--

Komponent:	ZEM				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Vzduch (atmosféra), voda (hydrosféra), pôda	Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra) a pôda.: Voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť.	Identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a pôde.	- prejať rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť,	 1 2 3 7 8	
Vzduch (atmosféra), voda (hydrosféra), pôda	Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov. Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými	Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté). Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín.	- svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov, - vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry		

	zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy.				
--	---	--	--	--	--

Komponent:	ORGANIZMUS				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Dýchacia a obehová sústava človeka	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom dýchacia a obehová sústava.: Základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého. Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy. Srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievmi rozvádzaná po celom tele. Prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky	Identifikácia základných orgánov dýchacej a obehovej sústavy človeka. Skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej a obehovej sústavy človeka. Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním. Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.	- na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky - starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie C4: Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.	 1 2 5 7	

	dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním.				
--	--	--	--	--	--

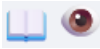
Komponent:	DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky(napr. charakter)
Rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh, jedinec, dedičnosť, premenlivosť: Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín. Zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.	Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov. Skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť). Skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhovú rozmanitosť).	- porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia - formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou	 1 2 6 7 8	

Komponent:	EVOLÚCIA			
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)

	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Adaptácia k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov	Rôzne skupiny organizmov sa prispôsobili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín. Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.	Skúmanie prispôsobenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmienkach. Porovnávanie tvaru častí tel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života. Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej podobnosti /príbuznosti. Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov. Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôbovaní sa. Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí. Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnávanie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí. Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.	- zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín - zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa - formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou C3: Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.	 1 2 6 7	

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:		LÁTKY			
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenstvá zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia.: Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoj objem a svoju hmotnosť. Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem. To, či objekt na vode pláva alebo nepláva,	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov. Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť. Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené. Porovnávanie vlastností	– zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou alebo získanými údajmi – formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou – navrhnúť jednoduché vlastné meradlá, používať jednoduché štandardné meradlá – vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu - komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a zaujímavejších riešení	 1 2 7	

	závisí od materiálu/ látky, z ktorej je objekt vyrobený alebo od jeho tvaru. Všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach.	materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve. Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia). Identifikácia teploty topenia a varu vody.			
Hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia	Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje	Skúmanie rozpúšťania rôznych materiálov/ látok vo vode. Dokazovanie prítomnosti rozpustených látok vo vode. Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/ látok vo vode. Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania. Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou. Porovnávanie výsledkov filtrácie pri	– zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou alebo získanými údajmi – formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou – vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu – komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a zaujímavejších riešení		

	premenu plynného na kvapalné skupenstvo. Nie všetky látky sa vo vode (rozpúšťadle) rozpúšťajú. Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť. Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou. Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.	použití rôznych filtrov/sietiek.			
--	--	----------------------------------	--	--	--

Komponent:					
INTERAKCIE					
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok. Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky.	Skúmanie správania sa magnetov pri ich vzájomnej interakcii. Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a	- pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať - zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred	 1 2 7	

	Na každom magnetu je možné identifikovať dva póly, severný a južný. Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú. Magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami. Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tieň. Dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje. Zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	rôznym kovovým predmetom. Porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov. Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi. Skúmanie tvorby tieňa. Porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára. Skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.	pripraveného diagramu - vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry - vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním		
--	--	---	--	--	--

Komponent:	ENERGIA			
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)

Tepelná energia, teplota, telesná teplota	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.: Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás. Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka. Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká. Dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.	Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí. Subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov. Porovnávanie teploty objektov pred a po zahrievaní. Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí. Skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa.	-na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky - formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou C5: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.	 1 2 7	

Komponent:	ZEM				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Pôda, horniny, minerály (litosféra)	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom horniny a minerály (litosféra).: Horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami. Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny.	Triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom).	- vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním - formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním	 1 2 7	

--	--	--	--	--	--

Komponent:	VESMÍR				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Hviezda, súhvezdie, prirodzená družica Mesiac, mesačné fázy	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.: Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy. Slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ. Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia. Medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria:	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reálnych a modelových situáciách. Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrt', spln, posledná štvrt') počas mesiaca a roka. Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy.	-vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním - vyhľadať konkrétne informácie - uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti - vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním	 1 2 7	

	Veľký voz (Veľká medvedica), Kasiopea, Orión. V rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia. Niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku. Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť. Tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrt', spln a posledná štvrt'.				
--	---	--	--	--	--

Komponent:	ORGANIZMUS				
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		

Oporno- pohybová sústava človeka	Rozvoj predispozície k pojmom pohybová a oporná sústava človeka.: Základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.	Identifikácia základných orgánov opornej a pohybovej sústavy človeka. Skúmanie vonkajších prejavov fungovania opornej a pohybovej sústavy človeka. Identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.	- na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky - starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie - správať sa zodpovedne voči svojmu vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.	 1 2 4 8	

Komponent:	EKOSYSTÉM				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Ekosystém	Pojmy, Vzťahy, Fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém.: Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby.	Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.	Žiak vie/dokáže zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Žiak vie/dokáže komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.	 1 2 3 5	

				 6 7 8	
Potravný reťazec	Rozvoj predispozície k pojmu potravný vzťah.: Rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody. Rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné.	Skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky. Potravný reťazec.	Žiak vie/dokáže prejať rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Žiak vie/dokáže vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu. Žiak vie/dokáže vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia.		

Komponent:		EVOLÚCIA			
Téma	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Rastliny a huby	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Rozvoj predispozície k pojmom mimikry, taxonómia organizmov.: Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný.	Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov.		 1 2 7	

--	--	--	--	--	--

Vzdelávacia oblasť: **Človek a spoločnosť**

Predmet: Človek a spoločnosť

Charakteristika: Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť pripravuje žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a naplňali svoje povinnosti. Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, kultúram a duchovným hodnotám, ako aj voči sebe. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Posilňuje ich aktívny postoj k riešeniu aktuálnych výziev a problémov. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity v globalizovanom svete. Okrem vedomostí rozvíja u žiakov aj spôsobilosti získavať, vyhľadávať, analyzovať a interpretovať informácie v rôznej podobe. Žiaci z nich vyvodzujú logicky správne závery a dokážu ich argumentačne podložiť a odprezentovať.

Vzdelávacia oblasť pozostáva zo štyroch komponentov – **geografický komponent, dejepisný komponent, občiansky komponent a eticko-osobnostný komponent**. Pomocou komponentov sú vymedzené obsahové štandardy jednotlivých zložiek spoločenskovednej gramotnosti, ktorá v sebe zahŕňa geografické, dejepisné, občianske a eticko-osobnostné spôsobilosti. Komponenty vystupujú vo vzájomnom prepojení, ktoré je posilnené začlenením vybraných prierezových gramotností do ich obsahu.

V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu **integrovaného predmetu Človek a spoločnosť** a samostatných predmetov etická výchova a náboženská výchova vyučovaných v alternácii. V treťom cykle tvoria vzdelávaciu oblasť **vyučovacie predmety geografia, dejepis, občianska náuka a etická alebo náboženská výchova**, pričom má škola možnosť pokračovať aj v tomto cykle **integrovanou verziou** predmetu Človek a spoločnosť vcelku alebo čiastočne.

Geografický komponent objasňuje špecifiká rôznych miest, rozmiestnenie ľudí a ich činností, vzájomné vzťahy medzi javmi a procesmi, ktoré sa na Zemi odohrávajú a vyvíjajú. Žiaci skúmajú interakcie medzi prírodnými zložkami a zároveň vzťahy medzi nimi a človekom. Rozvíjajú svoju schopnosť myslieť v súvislostiach a porozumieť problémom na rôznych úrovniach, od lokálnej po globálnu. Rôzne aspekty priestoru skúmajú pomocou širokej škály prameňov, čo im umožňuje sa v ňom orientovať, a zároveň v ňom konať spôsobom, ktorý je zodpovedný voči životnému prostrediu a potrebám druhých. V procese poznávania priestoru sa žiaci učia klásť a odpovedať otázky (Čo to je?, Kde to je?, Prečo je to tam?, Ako to vzniklo, Aký to má vplyv? a pod.), ktoré sú kľúčové pre formovanie ich priestorového myslenia.

Dejepisný komponent rozvíja a kultivuje objektívne poznanie minulosti a jej prepojenosti s prítomnosťou. Žiaci si rozvíjajú historickú gramotnosť, spoznávajú historické fakty, súvislosti, javy a procesy v širšom spoločenskom kontexte. Prostredníctvom bádateľských otázok a kritickej analýzy historických prameňov, identifikovania príčin a dôsledkov rôznorodých javov a procesov rozlišujú ich historický význam a rôzne uhly pohľadov.

Na základe poznania minulosti žiaci reflektujú vlastnú príslušnosť k regiónu, národu a európskemu spoločenstvu. Komponent u žiakov rozvíja aj hodnoty a kompetencie demokratickej kultúry a vzťah ku kultúrnemu a historickému dedičstvu.

Občiansky komponent približuje fungovanie spoločnosti. Žiaci spoznávajú medziľudské vzťahy, budujú si postoj k ľudskej rozmanitosti a vnímajú prínos jej pozitívnych prvkov. Rovnako vnímajú úlohu hodnôt a sociálnych noriem, význam a chod rôznych inštitúcií. Zároveň vnímajú vplyv sociálnych a ekonomických faktorov na rozhodnutia v spoločnosti, nielen v prítomnosti, ale aj minulosti. Reflektujú princípy trvalo udržateľného života, význam obchodných vzťahov i úlohu štátu v hospodárskych vzťahoch. Významnou súčasťou tohto komponentu je výchova k aktívnemu občianstvu, rešpektovaniu princípov slobody a demokracie, ako aj k ochrane ľudských práv.

Eticko-osobnostný komponent prispieva k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov, s dôrazom na uvedomovanie si, prijatie a rozvíjanie vlastnej identity vo vzťahu k druhým ľuďom a všetkému živému na našej planéte. Neoddeliteľnou súčasťou týchto procesov je kultivovanie charakteru, morálnych (etických) a duchovných kvalít žiakov, ich religiózneho vedomia.

Obsahové štandardy komponentu sú určené pre všetkých žiakov, realizujú sa na vyučovaní celej vzdelávacej oblasti – naprieč všetkými témami, prípadne (v 3. cykle) predmetmi. V 2. a 3. cykle sa môžu realizovať aj v rámci tematických dní. V rámci vyučovania etickej výchovy (ETV) sa okrem všetkých činností komponentu človek realizujú aj rozširujúce činnosti špecifické pre vyučovanie ETV, ktoré sú v dokumente aj vyznačené.

Vzdelávacie štandardy je potrebné vnímať ako celok, nie ako súbor jednotlivých, od seba nezávislých častí. Je žiaduce, aby sa vzdelávacie štandardy vo výučbe vhodne kombinovali, prepájali a vzájomne doplňovali. Poradie, v akom sú obsahové štandardy v jednotlivých cykloch a komponentoch pod sebou uvedené, neuvádza záväznú časovú postupnosť, v ktorej majú byť v danom vzdelávacom cykle napĺňané.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú odstupňované pre jednotlivé vzdelávacie cykly. K cieľom sa v jednotlivých cykloch viažu výkonové štandardy, ktoré majú žiaci zvládnuť na konci príslušného cyklu. Spôsobilosti uvedené vo výkonových štandardoch sa dosahujú prostredníctvom viacerých obsahových štandardov, niekedy aj z rôznych komponentov. **Vzájomným prepájaním vzdelávacích štandardov** v rámci vzdelávacej oblasti sa zabezpečí celistvosť a hĺbka poznania, ako aj jeho využitie v ďalšom vzdelávaní a živote.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavným cieľom 1. cyklu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Vnímajú jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých. Rešpektujú základné pravidlá spolunažívania a komunikácie. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

Ciele:

1. Disponovať znalosťami o vybraných spoločenských, geografických a historických procesoch a javoch v rôznych kontextoch a situáciách.
2. Využívať rôzne metódy získavania, spracovávaní, interpretácie informácií a prezentácie výsledkov vlastného bádania.
3. Rozlišovať procesy kontinuity a zmeny, porozumieť súvislostiam, príčinám a dôsledkom historických a spoločenských javov a procesov.
4. Posúdiť vzťahy v rámci prírodných zložiek krajiny a vzájomné vzťahy medzi životným prostredím a činnosťou človeka od lokálnej po globálnu úroveň; rozumieť potrebe udržateľného využívania prírodných zdrojov.
5. Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.
6. Zvládať svoje emócie, prejavíť empatiu, rozumieť rozličným názorom a postojom, formulovať vlastný názor, aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať.
7. Mať rozvinuté charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a napĺňanie osobných cieľov.
8. Uplatňovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, nieť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.
9. Orientovať sa v zdrojoch informácií, prejavíť kritický a rozlišujúci postoj k médiám, bezpečne a eticky sa prezentovať v online prostredí.
10. Prejavovať záujem o dianie okolo seba, vo svete a participovať na veku primeraných prospešných aktivitách.

Prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť   1

Digitálna gramotnosť 2

Finančná gramotnosť 3

Občianska gramotnosť (občianska 4 , mediálna 5 , interkultúrna 6)

Environmentálna gramotnosť 7

Sociálna a emocionálna gramotnosť 8

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Človek a spoločnosť	0	1	2

Ročník: 1. ročník

Učebné osnovy

V 1. ročníku sa predmet Človek a spoločnosť nevyučuje ako samostatný vyučovací predmet (0 hodín týždenne).

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent: GEOGRAFICKÝ					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore	Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine. Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: Kam vedie táto cesta?	Určiť orientačné body v okolí školy. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.	 1 2 4 7 8	
Orientácia na pláne a na mape	Plán, mapa, mapové znaky, legenda	Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtáčej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov.	Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.		

		Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej častí na základe leteckej snímky. Orientácia plánu a orientácia v pláne.	Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.		
Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života	Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka (napr. prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, jednotné a rôznorodé). Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu. Identifikovanie dôvodu, cieľa a pravidelnosti cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci. Základné pravidlá správania sa pri extrémnych prejavoch počasia.	Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí počas dňa a roka. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Opísať kam, ako a prečo cestujú jemu blízki ľudia. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Zaznamenať, porovnať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov. Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu,		

			Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.		
--	--	--	--	--	--

Komponent:	DEJEPISNÝ				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Orientácia v čase Pozorovanie zmien v čase	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok). Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...). Tvorba vlastného kalendára jedného mesiaca podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní mesiaci aktuálneho a minulého roka.	Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny. Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti. Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami.	 1 3 4 6 8	
Pozorovanie zmien v čase	Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povest', pamiatky	Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka a z pozície iného člena. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov.	Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.		

			Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		
Komponent:	OBČIANSKY				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Poznávanie pravidiel vo svojom živote	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklad-de pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a za- viazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci.	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Pravidlá správania v škole a doma. Dodržiava fair play.	 1 3 4 5 6 8	
Život obce a vzťahy v komunite	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný	Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a	Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov. Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku		

	priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť	autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok.	primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.		
Zodpovedné hospodárenie	Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie	Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci. Spoznávanie rôznych povolání so základným opisom ich pracovnej náplne.	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, Kamarátskych skupinách Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania. Vymenovať rôzne povolania a ich pracovnú náplň		
Základy aktívneho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé.	Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore □ v konaní postáv rozličných príbehov. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva.		
Základy práce s mediálnym		Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Identifikovanie druhov médií a dôvody	Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu medií.		

obsahom	Zdroje informácií, médiá, reklama.	ich využívania (zdroj informácií a zábavy).	Identifikovať zdroj šírenia informácií.		
---------	------------------------------------	---	---	--	--

Komponent:	ETICKO-OSOBNOSTNÝ				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.	Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vypočúť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	 1 4 5 6 8	
Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera	Čestnosť a pravdivosť, odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti	Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov. Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov. Identifikovanie posolstva týchto príbehov a vzorov pre život človeka a spoločnosti.	Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov. Pomenovať príčiny a dôsledky ľudského správania, s ktorými sa stretáva a posúdiť ich etický rozmer.		

		Identifikovanie dobrých vlastností postáv s uvedených príbehov (dôvera, odvaha, dobrota a pod.).			
--	--	--	--	--	--

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	GEOGRAFICKÝ				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie	Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne. Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napr. Park, les, chránený strom, príř. Rezervácia, potok, rieka, rybník, vrch, kostol, socha, fontána, brána, hrad), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).	Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky. Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí. Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchej mape. Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky,	 1 2 4 5 6 7 8	

		Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napr. Dolina, údolie, vrch, pohorie, tiesňava, rovina, rieka, potok, jazero, rybník, breh, ostrov, les, pole, kameňolom, námestie, ulica) súvisiacich s prírodnými a historickými prvkami obce. Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa: „Odkiaľ a kam tečie Váh? Kam sa dostaneme, keď pôjdeme touto cestou / vlakom zo železničnej stanice?“	fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.		
Orientácia v pláne a na mape	Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány	Určovanie svetových strán na mape. Nazeranie na krajinu v rôznej mierke od blízkeho k vzdialenému, od malého k veľkému. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky.	Čítať obsah jednoduchšej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov. Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky. Orientovať sa podľa svetových strán. Využívať turistické značenie. Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov.		

			Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchšej mape.		
Orientácia v pláne a na mape	Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány	Rozpoznávanie základných prvkov obsahu mapy a glóbusu (farby, tvary) pomocou legendy. Určovanie polohy obce na mape Slovenska a polohy Slovenska na mape Európy. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbuse na jednoduchšej mape sveta.	Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Určiť svetové strany na mape. Odhadnúť vzdialenosť na mape, lokalizovať svoje bydlisko na leteckej snímke. Určiť polohu Slovenska na mape Európy.		
Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života.	Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie. Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom	Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny. Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom životnému prostrediu vo svojom okolí. Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny do blízkeho okolia. Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí. Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku		

		meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite. Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia.	primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Zaznamenávať, porovnávať a triediť informácie slovne, pomocou zápiskov alebo jednoduchých grafických organizérov. Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu. Dodržiavať základné pravidlá bezpečného správania účastníka cestnej premávky.		
--	--	---	--	--	--

Komponent:	DEJEPISNÝ				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky(napr. charakter)
Orientácia v čase	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár.	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/ po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok).	Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí. Určiť vzájomné vzťahy medzi dňami, mesiacmi, cyklami. Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.	 1 2 4 5	

		Zorad'ovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčera, zajtra, pozajtra...).	Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.	 6 8	
Pozorovanie zmien v čase	Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy, povesť, pamiatky.	Prerозprávanie alebo stvárnenie príbehu (povešť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých. Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách. Pomenovať, čo ho spája s ostatnými. Prerозprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu. Pozorovať zmeny v čase, spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti. Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.		

Komponent:	OBČIANSKY
------------	-----------

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky(napr. charakter)
Poznávanie pravidiel vo svojom živote	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Pravidlá, školský poriadok, férovosť	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry). Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku alebo v obci. Moja rola ako žiaka.	Spoluvytvárať a rešpektovať pravidlá platné v triede a škole. Uplatňovať svoje práva a povinnosti v rôznych životných situáciách. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole. Opísať význam a dodržiavanie pravidiel.	 1 2 3 4 5 6 7 8	
Život obce a vzťahy v komunite	Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly, sviatky, tradície, rozmanitosť.	Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich.	Identifikovať inštitúcie a služby v obci a ich funkcie. Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry. Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.		

		Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá). Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, obci).	Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí. Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom). Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec. Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite obci. Rozlíšiť súkromný a verejný priestor. Identifikovať významné miesta v obci.		
Zodpovedné hospodárenie	Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie.	Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí. Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky.	Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými. Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania. Vysvetliť na jednoduchých príkladoch základné ekonomické vzťahy.		

		Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie).			
Základy aktívneho občianstva	Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog). Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi	Že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať. Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt, čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné. Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy. Podieľať sa na uskutočňovaní opatrení na zlepšenie života v triede a škole. Byť všímvavý voči diania v najbližšom okolí.		

		a inými potrebami a znevýhodnením, k starším, chorým osobám). Riešenie modelových situácií (napr. koho ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).			
Základy práce s mediálnym obsahom	Zdroje informácií, médiá, reklama.	Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neublížujúceho správania v online priestore voči iným. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch. Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie.	Pomenovať rôzne zdroje informácií. Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií. Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou. Rozlišovať fikciu a realitu a dôvody ich využívania. Pomenovať základné pravidlá bezpečnosti a wellbeingu v online prostredí; rozlíšiť medzi obsahom, ktorý je vhodný alebo nevhodný pre deti.		

Komponent:		ETICKO-OSOBNOSTNÝ			
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
	Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie.	Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) uvedomovanie si ich dôsledkov.	Aktívne rozvíjať vzťahy v komunite. Používať elementárne pravidlá slušnej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu. Vypočuť si myšlienky a názory druhých, rešpektovať ich spôsob uvažovania.	 1 4 5 6 8	
Sebariadenie	Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť	Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt - čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.	Riadiť sa podľa priorít v rozličných druhoch hodnôt - čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné. Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.		

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Predmet: Katolícke náboženstvo

Ročník: 1.

Charakteristika:

Vyučovanie rímskokatolíckeho náboženstva/náboženskej výchovy v škole je špecifickým priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť z pohľadu náboženstva, ktorý im ostatné školské výchovno-vzdelávacie predmety nevedia poskytnúť. Je miestom, v ktorom majú žiaci možnosť zamyslieť sa nad otázkami o Bohu, ale aj nad tým, odkiaľ pochádzame, prečo žijeme a kam sa uberáme. Žiaci majú príležitosť nájsť odpovede i na dôležité otázky, ako napr. „Aký je zmysel nášho života a prečo existuje svet?“ alebo „Ako ľudia môžu spolunažívať spravodlivým a pokojným spôsobom?“ Vyučovanie rímskokatolíckeho náboženstva/náboženskej výchovy vytvára priestor na to, aby žiaci mohli klásť svoje existenciálne i náboženské otázky a uvažovali nad odpoveďami, ktoré ponúka katolícka viera. Týmto spôsobom žiaci rozširujú svoj vlastný pohľad na svet, rozvíjajú svoje osobné chápanie viery a života a môžu objaviť svoju osobnú vieru v Boha.

Žiaci na vyučovaní rímskokatolíckeho náboženstva/náboženskej výchovy v škole získajú predovšetkým základné systematické vedomosti o katolíckej viere. Odpoveď na otázku „Kto je Boh?“ je pre nás kresťanov jasná: Ježiš Kristus. Ježišove ohlasovania, jeho život a činy, jeho utrpenie a smrť a najmä jeho zmŕtvychvstanie sú základom nádeje a viery Cirkvi. To v neposlednom rade usmerňuje pohľad na skutočnosť celého nášho sveta. Základné vedomosti zahŕňajú predovšetkým pochopenie právd viery a Svätého písma, porozumenie sviatostí a foriem modlitby ako aj náboženských skúseností, hodnôt a spôsobov života. Všetko toto je predpokladom, aby si žiaci vytvorili osobnú a zodpovednú náboženskú identitu.

Stretnutie s náboženstvom a vierou sa neobmedzuje iba na školu. Koná sa v každodennom spoločnom živote v rodine i pri rôznych príležitostiach v spoločenskom a cirkevnom živote. Farnosti a farské spoločenstvá sú priamo zodpovedné za katechetické ponuky, ktoré sa uskutočňujú vovedením detí do kresťanského života pri príležitosti prvého svätého prijímania a sprevádzaním mladých ku sviatosti birmovania. Táto sviatostná katechéza má vplyv aj na školské vyučovanie náboženstva. Cieľom vyučovania náboženstva/náboženskej výchovy v škole je pripraviť a doplniť túto katechézu v rodine a vo farnosti.

Ciele predmetu pre 1.—3. cyklus:

- **Pozorovať a vnímať náboženskú skutočnosť.** Žiaci sú citliví na okolitý svet a vedia rozpoznať, vnímať náboženské fenomény. Schopnosť vnímať je základom náboženského poznania. Nábožensky pozorovať a vnímať znamená:
 - všímať si krásu sveta a vnímať vlastnú osobu so svojimi schopnosťami a hranicami,
 - objaviť základné náboženské znaky a symboly a pomenovať ich význam,
 - vnímať sakrálny priestor ako miesto oslavy Boha, modlitby a spoločenstva,
 - pozorovať náboženské správanie a vysvetliť ho.
- **Nadobudnúť náboženské vedomosti a poznanie.** Žiaci sa oboznamujú so základným posolstvom kresťanskej viery, zaoberajú sa podstatnými pojmami a textami, náboženskou tradíciou, ako aj historickým pôsobením cirkvi. Žiaci poznaním dávajú význam a zmysel tomu, čo získali vnímaním a pochopením, a vytvárajú súvis medzi poznanou náboženskou skúsenosťou a vlastným životom. Nábožensky poznávať znamená:
 - identifikovať základné ľudské otázky ako náboženské,
 - spoznať a prehĺbiť základné otázky kresťanskej viery v Boha,
 - osvojovať si kresťanskú vieru v Trojjediného Boha,
 - pomenovať hlavné prvky Ježišovho posolstva,
 - náboženské poznatky usporiadať a primerane vyjadriť.
- **Chápať náboženskú reč a jazyk a komunikovať ním.** Žiaci sa učia klásť otázky a argumentovať, pochopiť rôzne spôsoby náboženského jazyka a komunikácie, vyjadriť □ svoju vlastnú religiozitu a svoj osobný vzťah k svetu a Bohu. Nábožensky komunikovať znamená:
 - porozumieť základným kresťanským a biblickým slovám, výrazom, pojmom a primerane ich použiť,
 - rozumieť významu základných náboženských znakov, symbolov, obrazov a prvkov a dať ich do vzťahu s vlastným životom, □ spoznať spoločné znaky a rozdiely jednotlivých náboženstiev,
 - otvorene hovoriť s inými o náboženských témach,
 - použiť rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

- **Uvažovať a konať podľa vlastného náboženského presvedčenia.** Skúsenosti a poznatky učia žiakov získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Nábožensky usudzovať znamená: -
 - spoznať, pomenovať rôzne spôsoby morálneho správania sa ľudí a hodnotiť ich dôsledky,
 - klásť existenciálne a transcendentálne otázky a chápať význam náboženských odpovedí na otázky o zmysle života, existencii Boha, života po smrti a pod.,
 - kriticky reflektovať náboženské predsudky, zaujať vlastné stanovisko voči morálnym dilemám a zdôvodniť ho.

- **Vyjadriť svoju vieru nábožensky motivovaným konaním a životom.** Žiaci sa učia rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým, a zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Nábožensky konať znamená:
 - prevziať zodpovednosť za svoje konanie,
 - pomenovať a osvojiť si základné pravidlá správneho morálneho života,
 - konať podľa vlastného náboženského a morálneho úsudku.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavný cieľom 1. cyklu je uviesť žiakov do náboženskej gramotnosti. Žiaci vnímajú jedinečnosť človeka a svoje miesto v rodine, vedia vyjadriť radosť z Božieho stvorenia a správať sa k nemu s rešpektom a úctou. Poznajú dôležité etapy života Ježiša Krista, ktorého vnímajú ako Spasiteľa a ako priateľa a porovnávajú svoje správanie s Božími prikázaniami. Žiaci chápu modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom, vedia formulovať jednoduché modlitby, vnímajú chrám ako priestor modlitby, úcty a slávenia Bohoslužby.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- pomenovať jedinečnosť človeka,
- porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha,

- poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha,
- komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu,
- opísať a pochopiť príbeh o Ježišovom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní,
- prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna.

Obsahové komponenty predmetu pre 1.—3. cyklus:

● Boh a človek

Obsahový komponent Boh a človek reflektuje predovšetkým otázky o zmysle života a o Bohu, oboznamuje so základnými prejavmi viery a náboženstva, poskytuje možnosť pochopiť základy vlastnej kresťanskej viery v Trojjediného Boha, ktorý stvoril svet i človeka.

● Ježiš Kristus

Obsahový komponent Ježiš Kristus umožňuje žiakom poznať blahozvesť o živote, účinkovaní, smrti a zmŕtvychvstaní Ježiša Krista a vytvoriť si k nemu osobný vzťah.

● Sväté písmo

Obsahový komponent Sväté Písmo otvára žiakom prístup k pochopeniu Božieho slova v biblických textoch a uvedomiť si jeho oslobodzujúcu silu a význam pre vlastný život (v 1. ročníku netvorí samostatný celok, je prítomný naprieč témami v celom ročníku)

● Cirkev a sviatosti

Obsahový komponent Cirkev a sviatosti pozýva ku stretnutiu s kresťanmi v cirkvi a v spoločenstve, predstavuje univerzálnosť cirkvi i jej spásonosné poslanie poskytovať vo sviatostiach znaky spásy pre každého veriaceho človeka.

● Kresťanský život

Obsahový komponent Kresťanský život ponúka žiakom priestor zaoberať sa konkrétnymi formami osobného i spoločného prežívania viery, poskytuje kritériá pre etické a morálne konanie a správanie sa človeka, motivuje k zodpovednému angažovaniu

sa pre spravodlivosť, mier a starostlivosť o stvorenie a prispieva k výchove k hodnotám. Ponúka tiež možnosť spoznávať iné vierovyznania a konfrontovať život kresťana s nimi.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Katolícke náboženstvo	2	2	2

Charakteristika náboženských kompetencií

Rozvíjajú osobnú schopnosť žiakov zodpovedne zaobchádzať s vlastnou religiozitou. Náboženské kompetencie vznikajú spojením všeobecných kompetencií (vnímať – poznávať – komunikovať – rozhodnúť sa – nasledovať) s náboženskými obsahmi. Takto získané náboženské kompetencie rozvíjajú osobu žiaka a jeho religiozitu integrálnym spôsobom. Náboženské kompetencie sú vyjadrované aktívnymi slovesami, ktoré reflektujú jednotlivé rozvíjané dimenzie náboženskej kompetencie:

- Vnímať – schopnosť náboženskej percepcie: znamená zmyslami uchopiť svet okolo nás. Žiaci si uvedomujú a otvárajú sa tomu, čo sa deje okolo, čo ich osloví a dotkne sa ich. Schopnosť vnímať je základným východiskom i cieľom náboženskej výchovy. Získaná schopnosť náboženskej percepcie sa vyjadruje slovesami ako napr. vnímať, pozorovať, uvedomiť si, uvažovať a pod.
- Poznávať – schopnosť náboženskej kognície: poznávaním dáme tomu, čo získavame zmyslami, význam a zmysel. Vzniká tak živé poznanie. Spoznávať znamená vedieť chápať informácie ako aj obrazové a symbolické formy prejavu a vytvoriť súvis medzi náboženskými skutočnosťami a vlastným životom. Získaná schopnosť náboženskej kognície sa vyjadruje slovesami ako napr. vedieť, chápať, učiť sa, osvojovať si a pod.
- Komunikovať – schopnosť náboženskej komunikácie: uschopňuje žiakov s rešpektom a úctou viesť dialóg. Žiaci vedia vyjadriť to, čo cítia a myslia si, čo zažili a naučili sa a vedia to zdieľať. Takto si utvrdzujú, korigujú a rozširujú svoje vlastné predstavy. Formujú svoj vzťah k náboženským obsahom, ale aj k vlastným postojom a názorom, rozvíjajú svoju schopnosť nábožensky sa vyjadriť. Získaná schopnosť náboženskej komunikácie sa vyjadruje slovesami ako napr. aktívne počúvať, dialogizovať (viesť dialóg), zdieľať sa, vyjadriť a pod.
- Rozhodnúť sa – schopnosť náboženského úsudku: týka sa schopnosti posúdiť veci na základe hodnotiacej konfrontácie. Nové skúsenosti a poznatky pobádajú žiakov prehliť, rozšíriť si alebo i posunúť svoj vlastný horizont. Žiaci sa učia získať svoj pohľad na základe uvažovania a kritického myslenia, ale aj získať schopnosť robiť vlastné rozhodnutia. Schopnosť posúdiť veci sa stáva základom náboženského rozhodovania. Získaná schopnosť náboženského úsudku sa vyjadruje slovesami ako napr. konfrontovať sa, prijímať, stotožňovať, kriticky myslieť, rozhodnúť a pod.
- Nasledovať – schopnosť nábožensky motivovaného a prežívaného života: na základe poznania a schopností si žiak vytvára vlastné presvedčenie v zmysle schopnosti mať účasť na náboženských úkonoch a rozhodnúť sa pre zodpovedné konanie voči sebe i voči druhým. Účasť a konanie vyjadruje schopnosť vnímať svoj život ako nasledovanie životného štýlu. Žiaci sú schopní a ochotní zapájať sa do spoločenského, sociálneho a cirkevného života. Získaná schopnosť nábožensky motivovaného a prežívaného života sa vyjadruje slovesami ako napr. uskutočňovať, konať, žiť a pod.

Náboženské kompetencie v 1. ročníku

Vnímať:

- žiak vníma, že na svete nie je sám, má rodinu a kamarátov, ale patrí aj do Božej rodiny – Cirkvi,
- žiak rozvíja svoju vnímavosť pre potreby blízkeho a všima si, kto v jeho okolí potrebuje pomoc.

Poznávať:

- žiak sa vie správne prežehnať a pozná znamenie kríža,
- žiak si osvojuje základné kresťanské modlitby - Otče náš, Zdravas Mária, Sláva Otcu i k anjelovi strážnemu a vie ich naspamäť,
- žiak si osvojuje biblické príbehy (o stvorení sveta, Ježišovo narodenie, smrť a zmŕtvychvstanie) a vie ich reprodukovať,
- žiak objavuje výnimočnosť Ježiša Božieho Syna cez zázraky, ktoré konal,
- žiak porovnáva svoju rodinu s Božou rodinou, do ktorej tiež patrí,
- žiak spoznáva a osvojuje si životné príbehy Panny Márie a svätých a uvedie príklad, v čom ich môže napodobňovať. Komunikovať:
- žiak si formuje návyk pravidelnej modlitby,
- žiak dokáže svojimi slovami ďakovať za svoj život a rodinu,
- žiak opíše kostol, do ktorého chodí a vymenuje jeho hlavné prvky.

Rozhodnúť sa:

- žiak vie pomenovať svoje dary a schopnosti a uvedie príklad, ako ich dokáže využiť aj pre iných,
- žiak uvažuje, aký dobrý skutok z lásky by mohol vykonať vo svojej rodine, triede, okolí, ktorým napodobní milosrdného Samaritána.

Nasledovať:

- žiak vykoná v triede alebo v rodine aspoň jeden dobrý skutok,
- žiak si napíše predsavzatie, kedy a ako sa chce stretávať s Ježišom počas prázdnin.

Základná charakteristika 1. ročníka a ročníková téma

Jednotlivé ročníky pre primárne, nižšie stredné, stredné a úplné stredné vzdelávanie majú svoju ročníkovú tému a základnú charakteristiku ročníka. Ročníková téma poskytuje krátky a zreteľný obraz o jednotlivých ročníkoch. Základná charakteristika ročníka definuje postavenie žiaka v danom ročníku a jeho psychologické špecifikosti a ponúka stručný pohľad na hlavné ročníkové obsahy a rozvíjanie podstatných kompetencií. Primárne vzdelávanie začína prvým ročníkom **Sme deťmi nebeského Otca**. Dieťa v škole začína novú etapu svojho života, dokáže žasnúť nad stvoreným svetom, teší sa zo zázrakov, ktoré môže objaviť v prírode. Cez prirodzenú rodinu a svet, v ktorom žije, postupne objavuje pravdy o Bohu Otcovi Stvoriteľovi a spoznáva život Ježiša – Božieho Syna. Začína si uvedomovať základy kresťanskej viery a osvojuje si základné náboženské návyky a modlitby. Vníma seba ako súčasť veľkej Božej rodiny a učí sa myslieť aj na iných konaním dobrých skutkov podľa Ježišovho vzoru.

Učebné osnovy:

Komponent: Boh a človek					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
1.1 Svet, v ktorom žijem	▪ Ďakujem za prázdniny ▪ Ja a moja rodina (patríam do rodiny, starostlivosť rodičov o deti, komunikácia v rodine) ▪ Ďakujem za svojich rodičov ▪ Ja a škola (spolužiaci, budovanie nových vzťahov, miesto spoznávania nových vecí) ▪ Ľudia okolo mňa (komunikácia s ľuďmi a budovanie vzťahov)	• vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločensťve,	 	● žiak si uvedomuje, že na tomto svete nie je sám, má rodinu a kamarátov, ● pozoruje svet okolo seba a vie ho rôznym spôsobom opísať, ● sa vie správne prežehnať a pozná znamenie kríža, ● osvojuje si základné kresťanské modlitby - Otče náš, Sláva Otcu i k anjelovi strážnemu a vie ich naspamäť, ● spoznáva Boha Otca cez udalosti stvorenia, ● vie prerozprávať príbeh	
1.2 Boh je Otec	▪ Boh je Stvoriteľ (stvorenie sveta, prvých ľudí, Gn 1;2; prežehnanie sa) ▪ Boh je Otec (Božia otcovská starostlivosť o svoje stvorenie, o svet, o nás, Gn 1, 26-31) ▪ Oslavujem Otca (modlitba Sláva Otcu) ▪ Boh stvoril aj mňa (vďaka za môj život) ▪ Chránim Božie stvoriteľské dielo (ochrana prírody)	• vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou,			

1.3 Som Božie dieťa	▪ Vďačnosť za život a prijaté dary (čo dokážem, čím som obdarovaný a ako môžem slúžiť iným) ▪ Rozprávam sa so svojim nebeským Otcom (Boh môj nebeský Otec, som Božie dieťa, rozhovor s Bohom v modlitbe, modlitba Otče náš; katolícky pozdrav) ▪ Kedy a ako sa modliť (modlitba počas dňa) ▪ Moja modlitba v rodine	• byť pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách, • chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi,		stvorenia, ● dokáže jednoduchými slovami ďakovať za svoj život a rodinu, ● vie pomenovať svoje dary a schopnosti a uvedie príklad, ako ich dokáže využiť aj pre iných, ● rešpektuje svojich spolužiakov a vie sa nadchnúť pre vzájomnú spoluprácu, ● vykoná v triede alebo v rodine aspoň jeden dobrý skutok podľa vzoru sv. Mikuláša.	
1.4 Božia starostlivosť o nás	▪ Boh mi dáva pomocníka (anjel strážny) ▪ Aj ja môžem byť „anjelom“ pre iných ▪ Boh nás učí rozdávať lásku (svätý Mikuláš) ▪ Radosť rozdávaním rastie (dokážem sa deliť)				
Komponent:	Spoznávame Ježiša				
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
2.1 Ježišov príchod na svet	▪ Zvestovanie (Lk 1,26-38) ▪ Modlím sa k Panne Márii (modlitba Zdravas´ Mária) ▪ Návšteva u Alžbety (Lk 1, 39-55) ▪ Narodenie Ježiša (Lk 2, 1-14) ▪ Návšteva pastierov (Lk 2, 15-20) ▪ Vianoce v našej rodine (zvyky, tradície v rodine) ▪ Traja mudrci (Mt 2, 1-12) ▪ Môj dar Ježišovi ▪ Útek do Egypta (Mt 2, 13-23) ▪ Ježišovo detstvo (12 - ročný Ježiš v chráme Lk 2, 41- 52; život v Nazarete)	• poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie, • prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah,	 	● žiak si osvojuje biblické príbehy Ježišovho narodenia, smrti a zmŕtvychvstania a vie ich rôznym spôsobom opísať/nakresliť/vyjadriť, ● objavuje výnimočnosť Ježiša - Božieho Syna prostredníctvom zázrakov, ktoré konal, vymenuje aspoň tri jeho zázraky, ● si formuje návyk pravidelnej modlitby, vie	
2.2 Ježišove zázraky	▪ Ježiš koná zázraky (svadba v Káne, Jn 2, 1-11; utíšenie búrky na mori, Mk 4, 35 - 41)				

	▪ Ježiš kráča po mori (Mk 6,45-52) ▪ Ježiš uzdravuje (uzdravenia pri Galilejskom mori, Mt 15, 29-31; Uzdravenie hluchonemého, Mk 7, 31-37; uzdravenie chromého, Jn 5, 1-9) ▪ Slepý Bartimej (Mk 10, 46-52) ▪ Ježiš kriesi mŕtvych (Jairova dcéra, Mk 5, 21-24; 35-43) ▪ Naimský mládenec			spamäti modlitbu Zdravas´ Mária.	
2.3 Ježiš zachraňuje svet	▪ Ježiš za nás trpel (Mt 27)) ▪ Križová cesta (zastavenie v obrazoch, prekonávanie ťažkostí a utrpenia spolu s Ježišom - príklady zo života) ▪ Veľká noc - zmŕtvychvstanie (Mt 28, 1-8) ▪ Veľká noc v našej rodine (tradície v rodine)				

Komponent:	Žijeme v Božej rodine				
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky

3.1 Božia rodina - Cirkev	▪ Božia rodina – Cirkev (ľudská rodina - mama, otec, deti; svätá rodina; Božia rodina - tí, ktorí veria v Pána Boha - aj ja do nej patrím) ▪ Mám rodinu na celom svete (misie) ▪ Nedeľa – deň Pána (oslava Ježišovho zmŕtvychvstania, sviatočný deň, deň odpočinku) ▪ Nedeľa v našej rodine (slávenie nedele v rodine) ▪ Kostol (zvony zvolávajú ľud, sme bratia a sestry, počúvame Božie slovo; hlavné prvky - oltár, svätostánok a i.) ▪ Keď navštívim kostol (hlavné prvky - oltár, svätostánok, večné svetlo, krstiteľnica...) ▪ Základné postoje pri svätej omši (prežehnanie, pokľaknutie, státie, sedenie) ▪ Patrón našej farnosti	• chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista • opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka,	 	● žiak vníma, že na svete nie je sám, okrem svojej rodiny patrí i do Božej rodiny – Cirkvi, ● porovnáva svoju rodinu s Božou rodinou, do ktorej taktiež patrí, ● popíše kostol, do ktorého chodí a vymenuje jeho hlavné prvky, ● porozpráva, ako slávi nedeľu so svojou rodinou.	
---	--	---	---	---	--

Komponent: Učíme sa od Ježiša					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
4. 1 Byť ako Ježiš	▪ Chceme konať dobro (milosrdný Samaritán, Lk 10, 30-37) ▪ Kráčať v Ježišových šľapajach (mnohí konali ako Ježiš - sv. Martin z Tours) ▪ Chceme byť ako Ježiš (zaujímam sa o iných - rôzne formy pomoci iným v škole, v rodine...) ▪ Myslíme na iných (láska k blížnemu - konkrétny skutok lásky)	• porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a svätých ako morálnych vzorov a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote, • byť motivovaný nasledovať príklad svätých a konanie milosrdného Samaritána	 	● žiak rozvíja svoju vnímavosť pre potreby blížneho a všíma si, kto v jeho okolí potrebuje pomoc, ● spoznáva a osvojuje si životné príbehy Panny Márie a svätých a uvedie príklad, v čom ich môže napodobňovať, ● reprodukuje príbeh o milosrdnom Samaritánovi ● uvažuje, aký dobrý skutok z lásky by mohol vykonať vo svojej rodine, triede, okolí, ktorým napodobní milosrdného Samaritána, ● si napíše predsavzatie, kedy a ako sa chce stretávať s Ježišom počas prázdnin.	
4.2 Nebeskí priatelia	▪ Mária – naša nebeská Matka (Mária je mama, ktorá pomáha, pomoc v rôznych situáciách - sv. Katarína Laboure...) ▪ Moja mama (starostlivosť a láska mojej mamy, Mária je jej vzor) ▪ Svätí – Boží priatelia (fatimské deti, Bernadetta z Lourdes, Juan Diego, iní podľa výberu)				
4.3 Žiť v Ježišovej prítomnosti	▪ Deň s Ježišom (ranná a večerná modlitba, modlitba pred a po jedle, budem pamätať na to, aby som sa k iným správal tak ako Ježiš) ▪ S Ježišom cez prázdniny ▪ Cestovanie - obdiv a vďaka za Božie dielo (konanie skutkov lásky aj počas prázdnin)				

Prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť

Digitálna gramotnosť

Finančná gramotnosť

Občianska gramotnosť (občianska , mediálna , interkultúrna)

Environmentálna gramotnosť

Sociálna a emocionálna gramotnosť

Základná charakteristika 2. ročníka a ročníková téma

Téma druhého ročníka je **Počúvame radostnú zvesť**. Žiak poznáva pravdy o Bohu na základe „počúvania“ radostnej zvesti. Cez biblické príbehy Starého i Nového zákona vníma záujem Boha o človeka a postupne si osvojuje základné prvky mravného konania. Žiak vníma, že patrí do Cirkvi a prehlbuje svoj vzťah s Bohom.

Náboženské kompetencie 2. ročníka

Vnímať:

- žiak vníma, že Ježiš nebol obyčajný človek,

- žiak uvažuje a zdôvodní, v čom môže byť Ježiš pre neho vzorom.

Poznávať:

- žiak vymenuje spôsoby komunikácie človeka s Bohom,
- žiak si osvojuje a reprodukuje biblické príbehy Starého zákona (stvorenie človeka a prvý hriech, ako sa Boh prihovárať Abrahámovi, Mojžišovi, vyvolenému národu),
- žiak informatívne pozná Desatoro,
- žiak si osvojuje a reprodukuje príbehy Nového zákona (zvestovanie, narodenie Ježiša, verejné účinkovanie, udalosti smrti, zmŕtvychvstania a nanebovstúpenia),
- žiak pozná Zlaté pravidlo,
- žiak vymenuje aspoň tri Ježišove podobenstvá a svojimi slovami ich vysvetlí.

Komunikovať:

- žiak vie uviesť príklady, kedy koná a kedy nekoná podľa Zlatého pravidla,
- žiak vie prerozprávať, kedy vznikla Cirkev a kto do nej patrí,
- žiak formuje návyk modlitby - rozhovoru s Bohom,
- žiak vlastnými slovami sformuluje jednoduchú modlitbu vďaky.

Rozhodnúť sa:

- žiak porovnáva svoje konanie s konaním Ježiša a Zlatým pravidlom.

Nasledovať:

- žiak aplikuje Zlaté pravidlo do svojho života a prejaví pozornosť voči svojim spolužiakom,
- žiak slávi nedeľu ako osobitný deň spolu s rodinou a v cirkevnom spoločenstve.

Komponent: Počúvame radostnú zvesť					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
1.1 Boh k nám hovorí	- Boh k nám hovorí rozličným spôsobom (cez iných ľudí, udalosti) - Boh k nám hovorí cez Sväté písmo (počúvame Božie slovo, Biblia – napísané Božie slovo, vznik Biblie) - Biblia - kniha veľmi vzácna (Božie slovo, úcta k nemu, rôzne vydania Biblie - detská, obrázková, pre dospelých a i.) - Boh hovorí a ja ho počúvam (vedieť sa stíšiť, modlitba - rozhovor s Bohom, počúvam srdcom)	- chápať modlitbu ako vyjadrenie dôverného vzťahu s Bohom, - objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi	 	- žiak vníma, že ľudia komunikujú s Bohom, - vymenuje spôsoby komunikácie človeka s Bohom (ako sa Boh ľuďom prihovára), - spoznáva a svojimi slovami opíše príbeh stvorenia prvých ľudí, - jednoducho vysvetlí, odkiaľ sa vzal na svete hriech. - vie prerozprávať, ako sa Boh prihovára Abrahámovi, Mojžišovi a vyvolenému národu, - informatívne pozná Desatoro	
1.2 Boh sa prihovára ľuďom	- Stvorenie človeka (Adama a Eva, Gn 2, 4-25) - Prví ľudia neposlúchli Boha (prvý hriech, prísľub Mesiáša, Gn 3, 1-20) - Hriech sa šíri (Kain a Ábel, Gn 4, 1-16; vzťahy medzi súrodencami) - Povolanie Abraháma (izraelský ľud - vyvolený národ, Gn 12, 1-8) - Boh oslovuje Mojžiša (Ex 3, 1-12) - Boh miluje svoj národ a stará sa oň (manna na púšti, Ex 16, 1-18) - Boh sa prihovára k vyvolenému národu (vyvolený národ žije podľa pravidiel, Ex 19, 3-8; 12-17) - Pravidlá pre lepší život (Desatoro – informatívne, Ex 20, 1- 17) - Pravidlá v našej rodine (príkaz lásky v rodine)				

Komponent: Ježiš prináša radostnú zvesť					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
2.1 Očakávanie Mesiáša	▪ Ján Krstiteľ (zvestovanie Zachariášovi, Lk 1, 5-25) ▪ Zvestovanie príchodu Ježiša (Mária počúva Boží hlas, Lk 1, 26-38) ▪ Mária u Alžbety (Lk 1, 39-55); narodenie Jána Krstiteľa (Lk 1, 56-66) ▪ Narodenie Mesiáša (Jozef prijíma Máriu, Mt 1, 18-24; Ježišovo narodenie, Lk 2, 1-14) ▪ Pastieri v betlehemskej maštaľke (Lk 2, 15-20) ▪ Traja mudrci - poklona pri jasličkách (Mt 2, 1-12) ▪ Útek do Egypta (Mt 2, 13-23)	• poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od jeho narodenia, • prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah	 	● žiak si uvedomuje, že Ježiš nebol obyčajný človek, ● si osvojuje a jednoducho reprodukuje biblické príbehy o Ježišovom živote - o zvestovaní, narodení i verejnom účinkovaní, ● vymenuje aspoň tri Ježišove podobenstvá a svojimi slovami ich vysvetlí, ● rôznymi spôsobmi vyjadrí Ježišove podobenstvá	
2.2 Začiatok Ježišovho verejného účinkovania	▪ Ježišov krst v Jordáne (Ján ohlasuje Mesiáša, Lk 3, 1-17; 21-22; Ježiš sa dáva pokrstiť, Mt 3, 13-17) ▪ Ježiš si volí dvanástich (Mt 4, 18-22; Lk 5, 1 - 11)				
2.3 Ježiš ohlasuje radostnú zvesť	▪ Ježiš učí v podobenstvách (podobenstvo o rozsievачovi - ako počúvať Božie slovo, Mt 13, 1-8) ▪ Božie kráľovstvo je vzácne (podobenstvo o horčičnom zrnku - ako rozvíjať Božie slovo, Mt 13, 31-32; o poklade na poli, Mt 13, 44; o perle, Mt 13, 45-46) ▪ Ježiš je dobrý pastier (miluje každého, podobenstvo o stratenej ovci, Lk 15. 1 - 6; Jn 10, 1 - 21) ▪ Podobenstvo o dvoch synoch (Mt 21, 28 - 32)				

	▪ Ježiš a deti (počúvať s dôverou ako deti; Mt 11, 25-27; Lk 18,15-17)				
--	--	--	--	--	--

Komponent: Prijímame radostnú zvesť					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
3.1 Nasledovanie Ježiša	▪ Ježiš – môj vzor (zhrnutie, čo Ježiš Kristus urobil) ▪ Prinášam ovocie (podobnosť o figovníku - Ježiš je s nami trpezlivý, Lk 13,6; strom a ovocie, Lk 6, 43-45; Mt 7, 17-19) ▪ Boháč a Lazár (Lk 16, 19-3,1 nezáujem o tých, čo žijú medzi nami) ▪ Žijem ako kresťan (konám dobré skutky; Zlaté pravidlo, Mt 7, 12; boháč a Lazár) ▪ Radostná zvesť v mojom živote (skutky lásky, rozhovor s Bohom) ▪ Miluj svojho blížneho (príkaz lásky - láska k blížnemu, Mk 12, 28-34) ▪ Byť kresťanom znamená aj odpúšťať (láska aj k nepriateľom, Mt 5, 43-48; vzťahy v triede) ▪ Nasledovanie Ježiša v mojom živote, v našej rodine (projekt)	• porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a aplikovať Zlaté pravidlo vo svojom živote, • spoznávať aj dôsledky zlého rozhodnutia a odmietnutia Ježišovej radostnej zvesti	 	● žiak uvažuje a zdôvodní, v čom môže byť Ježiš pre neho vzorom, ● na základe biblických príbehov vysvetlí, prečo ľudia Ježiša nasledovali alebo ho odmietali, ● pozná Zlaté pravidlo, ● vie uviesť príklady, kedy koná a kedy nekoná podľa Zlatého pravidla, ● porovnáva svoje konanie s konaním Ježiša a Zlatým pravidlom, ● aplikuje Zlaté pravidlo do svojho života a prejaví pozornosť voči svojim spolužiakom	
3.2 Odmietanie radostnej zvesti	▪ Dom na skale (podobnosť o dvoch staviteľoch - nedodržiavanie prikázaní, Mt 7, 24-27) ▪ Pozvanie na hostinu (odmietnutie, podobnosť o svadbe kráľovho syna, Mt 22, 1-5) ▪ Potrebujem Ježiša (Ježiš je náš priateľ, usmerňuje nás - príklady zo života)				

Komponent: V Cirkvi žijeme radostnú zvesť					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
4.1 Ježišovo utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie	▪ Ježiša chcú zabiť (zrada, Mt 26, 1-5; 14-16) ▪ Posledná večera (Ježiš sa lúči s apoštolmi) ▪ Utrpenie Pána Ježiša (Mt 26 - 27) ▪ Krížová cesta ▪ Ježiš na kríži odpúšťa svojim nepriateľom ▪ Zmŕtvychvstanie (Mt 28) ▪ Zmŕtvychvstalý Ježiš prichádza k apoštolom (Tomáš, Jn 20, 24-29; keď apoštoli chytali ryby, Jn 21, 1-13) ▪ Ježiš odchádza do neba (Mt 28, 16-20; Lk 24, 50-53)	• spoznávať pomocou biblických udalostí Ježišovo vykupiteľské dielo a Cirkev, ktorú založil, • vnímať, že do nej patria od krstu aj oni. Učia sa budovať a prehľbovať svoj vzťah s Ježišom prostredníctvom modlitby, • chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista pri slávení nedele a sviatkov cirkevného roka	 	● žiak pozná príbeh Ježišovho utrpenia, smrti, zmŕtvychvstania a nanebovstúpenia, ● vie porozprávať, kedy vznikla Cirkev a kto do nej patrí, ● formuje návyk modlitby - rozhovoru s Bohom, vie naspamäť modlitbu Otče náš, ● vlastnými slovami sformuluje jednoduchú modlitbu vďaky, ● slávi nedeľu ako osobitný deň spolu s rodinou a v cirkevnom spoločenstve	
4.2 Ježišovo dielo pokračuje	▪ Turíce (Sk 2) ▪ Peter – nástupca Ježiša (Jn 21, 15-19) ▪ Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele (prvá Cirkev, lámanie chleba, Sk 2, 42-47)				
4.3 Patríme do Cirkvi	▪ Moja rodina ▪ Cirkev – Božia rodina (veriaci v Ježiša Krista, patríme do nej od krstu, sme bratia a sestry, stretávame sa v kostole a pri iných príležitostiach, pomáhame si) ▪ Cirkev dnes (biskupi, kňazi, farnosť) ▪ Patrím do Cirkvi - môj krst (význam krstu, priebeh) ▪ Zapájam sa do života Cirkvi (účasť na svätej omši, miništrovanie, spevokol)				
4.4 Komunikujeme v modlitbe	▪ Modliť sa ako Ježiš („Pane nauč nás modliť sa“ - Otče náš; kde všade sa Ježiš modlil, Lk 11, 2-4)				

	▪ Modlitba (rôzne formy modlitby, aj osobná modlitba) ▪ Rozhovor s Matkou (ruženec - informatívne) ▪ Modlitba v rodine ▪ Svätí, ktorí sa radi modlili (postavy podľa vlastného výberu)				
--	---	--	--	--	--

Základná charakteristika 3. ročníka a ročníková téma

Náš život s Ježišom Základná charakteristika ročníka Viera je odpoveďou na počuté Božie slovo. Je to Boží dar. Žiak postupne prechádza od viery prirodzenej k viere nadprirodzenej. Učí sa konfrontovať svoje postoje s Božími prikázaniami a kriticky prehodnocuje svoje správanie. Vyučovanie náboženstva v 3. ročníku dopĺňa prípravu k prijatiu sviatosti zmierenia a Eucharistie, je s ňou prepojené a pomáha k celkovej príprave k sviatostnému životu detí.

Náboženské kompetencie 3. ročníka

Vnímať:

- žiak vníma vieru ako súčasť svojho života a uvedie príklad viery prirodzenej i nadprirodzenej,
- žiak vníma, že pre život človeka sú potrebné pravidlá.

Poznávať:

- žiak spoznáva príbehy biblických postáv, ktoré sú pre neho vzorom viery v Boha a vie ich reprodukovať,
- žiak sa oboznamuje so sviatosťami, prostredníctvom ktorých Boh pôsobí a vie ich vymenovať,
- žiak pozná priebeh krstu, vie nakresliť krstné symboly,
- žiak si osvojuje Desatoro a vie ho naspamäť,
- žiak jednoducho vysvetlí, čo je hriech a vie popísať rozdiel medzi ľahkým a ťažkým hriechom,
- žiak si osvojuje priebeh sviatosti zmierenia,
- žiak chápe spojitosť medzi Poslednou večerou, obetou na kríži a svätou omšou.

Komunikovať:

- žiak vyjadruje svoju vieru prostredníctvom modlitby Verím v Boha a vie ju naspamäť,
- žiak svojimi slovami jednoducho vysvetlí jednotlivé prikázania Desatora,
- žiak vyjadrí ľútosť nad svojimi hriechmi,

- žiak pozná a vymenuje základné časti svätej omše.

Rozhodnúť sa:

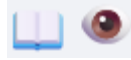
- žiak konfrontuje a prehodnocuje svoje správanie pri spytovaní svedomia,
- žiak je ochotný v konfliktných situáciách odpustiť tým, ktorí mu ublížili.

Nasledovať:

- žiak si vytvára návyk pravidelného stretávania sa s Ježišom v modlitbe, pri svätej omši, vo svätom prijímaní i vo sviatosti zmierenia.

Komponent: Moja viera v Boha					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
1.1 Potrebujem vieru	▪ Potrebujem vieru? ▪ V akého Boha verím (Obrazy Boha a prirovnania) ▪ Božie vlastnosti (Boh je všemohúci, vševediaci, všadeprítomný, večný, KKC) ▪ Vzory viery (Abrahám, Gn 12; Mojžiš, Ex 3; Mária - najväčší vzor viery v Boha, Lk 1, 26-38) ▪ Vyznanie viery (Verím v Boha - Najsvätejšia Trojica) ▪ Kto mňa vyzná pred ľuďmi... (nebáť sa priznať, vyznať, že som veriaci, Mt 10, 32-33) ▪ Dôvera v Boha Otca v každej životnej situácii (príklady zo života; ruženec - posila vo viere)	• vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách, • spoznávať biblické postavy a ich veľkú dôveru v Boha a učia sa od nich. Vo Vyznaní viery prijímajú Boha, ktorý je jeden v troch osobách a učia sa svoju vieru vyznať	 	● žiak vníma vieru ako súčasť života človeka, ● spoznáva príbehy biblických postáv, ktoré sú pre neho vzorom viery v Boha a vie ich reprodukovať, ● oboznamuje sa so sviatosťami, prostredníctvom ktorých Boh pôsobí a vie ich vymenovať, ● pozná priebeh krstu, vie nakresliť krstné symboly, ● vyjadruje svoju vieru prostredníctvom modlitby Verím v Boha a vie ju naspamäť	
1.2 Boh pôsobí cez sviatosti	▪ Sedem sviatostí (informatívne) ▪ Som Božie dieťa - krst (opakovanie o prvom hriechu, Gn 3, 1-20; dedičný hriech, očistenie krstom)				

	▪ Ako sme boli pokrstení (priebeh krstu, symboly, obnova krstných sľubov)				
--	---	--	--	--	--

Komponent: Boh vedie svoj ľud					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
2.1 Boh zachraňuje svoj ľud	▪ Vyvolený národ dôveruje Bohu (život v Egypte, ťažkosti) ▪ Boh zachraňuje svoj ľud (izraelský národ a východ z Egypta, Ex 5-15)	• spoznávať starostlivosť Boha o svoj vyvolený národ v priebehu dejín a jeho záchranu z egyptského otroctva, • opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany. Osvojiť si pravidlá - Desatoro, ktoré dal kedysi Boh izraelskému národu a ktoré sú neustále platné pre všetkých ľudí	 	Kompetencie ● žiak vníma, že pre život človeka sú potrebné pravidlá, ● spoznáva dejiny izraelského národa a jednoducho vysvetlí, ako sa Boh staral o svoj ľud, ● osvojuje si Desatoro a vie ho naspamäť, ● svojimi slovami jednoducho vysvetlí jednotlivé prikázania Desatora, ● konfrontuje svoje správanie s Božími prikázaniami	
2.2 Boh uzatvára so svojim ľuďom zmluvu	▪ Boh nám dáva prikázania (Ex 19, 16-25; Ex 20, 1-17) ▪ Pravidlá pre život s Bohom (Desatoro - jednotlivé prikázania podrobne) ▪ Ježiš naplňa zákon (príkaz lásky, Mk 12, 29-31; naplnenie zákona, Mt 5, 17-19;) ▪ Náš život podľa prikázaní (bohatý mladík - zachovávaj prikázania, Mt 19, 16-22; život podľa prikázaní: dom na skale, Mt 7, 24-27; napĺňanie príkazu lásky v živote)				

Komponent: Ježiš ponúka odpustenie					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
3.1 Človek neposlúchol Boha	- Postav svoj dom na skale (nedodržiavanie pravidiel, Mt 7, 24-27) - Hriech - neposlušnosť voči Bohu (prvý hriech, Gn 3, 1-24; hriech - ľahký, ťažký; sedem hlavných hriechov) - Keď sa šíri zlo (šírenie zla vo svete - nenávisť, lakomstvo, sebeckosť, vojny...)	- vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a vo svojom živote, - uvedomiť si dôležitosť, hodnotu a potrebu odpustenia, - spoznať, že Boh - milosrdný Otec - im ponúka odpustenie a opätovné prijatie prostredníctvom svätosti zmierenia	 	- žiak vníma prítomnosť zla a hriechu vo svete i vo svojom živote, - jednoducho vysvetlí, čo je hriech a vie popísať rozdiel medzi ľahkým a ťažkým hriechom, - reprodukuje podobnosť o márnotrattnom synovi, prostredníctvom ktorého spoznáva, že Boh je milosrdný Otec, - osvojuje si priebeh svätosti zmierenia, - vyjadrí ľútosť nad svojimi hriechmi, - konfrontuje a prehodnocuje svoje správanie pri spytovaní svedomia, - je ochotný v konfliktných situáciách odpustiť tým, ktorí mu ublížili	
3.2 Láska milosrdného Otca	- Márnotrattný syn a milosrdný Otec (Lk 15, 11-32) - Nepotrebujem ťa, Bože (svojvôľa, robím si čo chcem, odmietanie autority, odmietanie Božej lásky) - Zmierenie s Otcom (spytovanie svedomia, ľútosť)				
3.3 Ježišovo odpustenie	- Ježiš uzdravuje (telo človeka - opakovanie z 1. ročníka – slepý, Mk 10, 46-52; hluchonemý, Mk 7, 31-37) - Ježiš uzdravuje (človek s vyschnutou rukou, Lk 6, 6-10; malomocný, Lk 5, 12-16) - Ježiš odpúšťa hriechy (uzdravenie ochrnutého - odpustenie hriechov, Mt 9, 1-7; čo je svätosť zmierenia, odpustenie prostredníctvom kňaza vo svätosti zmierenia) - Ježiš uzdravuje aj mňa (odpustenie prostredníctvom kňaza vo svätosti zmierenia, dôležitosť ľútosti) - Farizej a mytník (Lk 18, 9-14)				

	▪ Vzájomné odpustenie (potreba vzájomného odpustenia, odpustenie tým, ktorí mi ublížili, viem požiadať o odpustenie) ▪ Sviatosť zmierenia (priebeh sviatosti zmierenia)				
--	--	--	--	--	--

Komponent: Ježiš – chlieb života					
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Kompetencie	Poznámky
4.1 Pozvanie na hostinu	▪ Ježiš prijíma pozvanie (Ježiš je pozývaný na hostinu - svadba v Káne, Jn 2, 1-11; Marta a Mária, Lk 10, 38-4, farizej pozýva Ježiša na večeru, Lk 11, 37-41; nezištné pozvanie hostí, Lk 14, 12-14) ▪ Ježiš a Zachej (hostina u Zacheja, Lk 19, 1-10) ▪ Zázrak rozmnoženia chleba (Mt 14, 13-21) ▪ Posledná večera (Mt 26, 26-29) ▪ Eucharistia - pokrm pre dušu (význam a hodnota Eucharistie)	• osvojiť si základné časti svätej omše • porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana, • oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života	 	● žiak si osvojuje biblické príbehy o hostine a vie ich reprodukovať, ● chápe spojitosť medzi Poslednou večerou, obetou na kríži a svätou omšou, ● vysvetlí rozdiel medzi obyčajným chlebom a Eucharistiou, ● pozná a vymenuje základné časti svätej omše, ● si vytvára návyk pravidelného stretávania sa s Ježišom v modlitbe, pri svätej omši, vo svätom prijímaní i vo sviatosti zmierenia	
4.2 Obeta aj hostina	▪ Ježišova obeta (smrť a zmŕtvychvstanie) ▪ Slávime Veľkú noc ▪ Na ceste s Ježišom (emauzskí učeníci, Lk 24, 13-35) ▪ Svätá omša - hostina lásky (obeta, zmysel obety, hostina) ▪ Svätá omša - bohoslužba slova, bohoslužba obety (priebeh svätej omše; aj zmysel utrpenia, moja obeta) ▪ Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni (nedele a prikázané sviatky)				

	▪ Nedeľa – deň s Pánom (vydávať svedectvo - pozvať iných na sv. omšu, návšteva chorých, čas s rodinou; odmietnutie pozvania na hostinu, Lk 14, 16-18) ▪ Eucharistia mi pomáha byť lepším				
4.3 S Ježišom v srdci	▪ S Ježišom v každodennom živote (pravidelná modlitba, nedeľná svätá omša, sväté prijímanie, pravidelná svätá spoveď) ▪ Prislúbenia Božského Srdca (deväť prvých piatkov) ▪ Vzory viery v mojom živote (sv. Imelda Lambertini, postavy svätých podľa výberu) ▪ Ježiš v mojich bratoch a sestrách (ani jeden deň bez skutkov lásky v rodine) ▪ Moje ruky sú chlebom pre druhého (praktizovanie prikázania lásky)				

Prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť

Digitálna gramotnosť

Finančná gramotnosť

Občianska gramotnosť (občianska , mediálna , interkultúrna)

Environmentálna gramotnosť

Sociálna a emocionálna gramotnosť

Nadpredmetový koncept: Charakter

Predmet: KOMPAS (Komunikácia, Ochota na sebe pracovať, Múdrost/Morálka, Priateľskosť, Aktivity, Spolupráca – s Bohom, s blížnymi)

Charakteristika:

Pod **charakterom** rozumieme súbor osobnostných morálnych čŕt alebo dispozícií, ktoré riadia správanie človeka, ovplyvňujú jeho motiváciu a vyvolávajú špecifické morálne city. **Prejavom dobrého charakteru je šťastný a naplnený život**, ako aj spravodlivá a solidárna spoločnosť.

Výchova charakteru zahŕňa všetky explicitné aj implicitné výchovné aktivity, ktoré pomáhajú žiakovi rozvinúť pozitívne osobnostné silné stránky, nazývané aj cnosti.

Rozvoj charakteru je formatívny proces, ktorý si vyžaduje nielen úsilie žiaka, ale aj školy. Školy by mali uvažovať o tom, akými osobnosťami by sa mali žiaci stávať, ako dobrý charakter prispieva k plnohodnotnému životu a ako vo výchovnom procese vyvážené pracovať s jednotlivými charakterovými dispozíciami (cnosťami) a hodnotami.

Záujmom školy by malo byť, aby sa žiak aktívne zapojil do života školskej komunity a získaval tak skúsenosti rozvíjajúce jeho charakter, a súčasne, aby sa učitelia usilovali o rozvoj vlastného morálneho charakteru, boli tak nielen modelom charakterového správania, ale najmä boli schopní starostlivo, s porozumením a láskavo sprevádzať žiakov. V širšom význame je vhodné, aby bola výchova charakteru prítomná **vo všetkých predmetoch a aktivitách školy**, jej kultúre a celkovom étose.

Oblasť charakteru pozostáva zo **siedmich komponentov**:

1. Morálne vedomie
2. Túžba po poznaní
3. Statočnosť
4. Odolnosť
5. Úcta k druhým
6. Spravodlivosť
7. Líderstvo.

Všetky sú v praktickom živote vedené rozvážnosťou (praktickou múdrosťou) a smerujú k prosociálnemu uplatneniu. Rozvážnosť a prosociálna orientácia charakteru prenikajú všetkými dimenziami a cnosťami a tvoria akoby osovú sústavu charakteru.

1. Komponent: Morálne vedomie

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Morálne vedomie je: viesť žiakov k tomu, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania boli schopní reflektovať a regulovať vlastné prežívanie na základe morálnych hodnôt.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a. Identifikovať a pomenovať vybrané morálne emócie - radosť, hrdosť, súcit, smútok, odpor, hnev, hanba.
- b. S pomocou nabádania učiteľa sústrediť sa určený čas.
- c. Poznať príbehy, v ktorých ľudia prekonávajú samých seba a určiť morálne emócie spojené s ich správaním.

2. Komponent: Túžba po poznaní

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Túžba po poznaní je: viesť žiakov k zvedavosti a otvorenosti, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania: a) boli aktívni vo vyhľadávaní vecí, ktoré narušia ich doterajšie chápanie a vzorce, alebo ich aspoň rozšíria; b) mali vybudovanú intelektuálnu pokoru a dialogický prístup (uznanie, že neviem všetko a mám sa čo učiť aj v oblasti rozlišovania dobra a zla); c) chyby považovali za podnety pre ďalšie učenie sa (rastové nastavenie mysle).

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a. Klásť objasňujúce a bádajúce otázky bez zahanbenia, ak niečo nevie; na podnet od učiteľa si priznať chybu.
- b. Vytrvať pri riešení primerane zložitých intelektuálnych problémov, nevzdávať sa po prvom neúspechu.
- c. Uvedomovať si a rešpektovať to, že iní môžu mať na rovnakú vec odlišné názory ako on.
- d.

3. Komponent: Statočnosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu odvaha/statočnosť je: viesť žiakov k tomu, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania boli rozhodní a vytrvalí v konaní dobra aj napriek prekážkam; mali schopnosť dodržať sľub; vôľu riskovať tam, kde je to potrebné; a schopnosť vyjadriť svoje hodnoty napriek tlaku väčšiny.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a. Na vyzvanie učiteľa vysloviť svoj názor pred skupinou.
- b. Chápať, že je dôležité postaviť sa za seba a za druhých (napr. pri ochrane slabších) a vie, kde pri tom vyhľadať pomoc.
- c. Hovoriť pravdu a priznať sa, ak urobil niečo zlé.

4. Komponent: Odolnosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Odolnosť je: viesť žiakov k odolnosti a stálosti vo vlastnom konaní, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania boli schopní vytrvalo nasledovať svoje rozhodnutie konať dobre, prekonávať pritom vonkajšie prekážky i vnútorné negatívne sklony a upevňovať vlastnú orientáciu na zmysel vlastného konania.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a. Dokončiť prácu, ktorú začal; nevzdávať sa pri prvom neúspechu.
- b. Pomenovať ťažkosti v úlohách, ktoré si od neho vyžadujú úsilie, vytrvalosť, stálosť a požiadať o pomoc.
- c. Pomenovať na sebe charakterovú vlastnosť, ktorú by chcel zlepšiť a pokúša sa o to.

5. Komponent: Úcta k druhým

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Úcta k druhým je: viesť žiakov k úctivým, prosociálnym a kooperatívnym postojom k druhým, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania boli schopní komunikovať slušne a rešpektujúco, konať ústretovo a veľkoryso a oceniť hodnotu, prínos a úspechy druhých. Na konci 3. cyklu je žiak schopný spolupracovať s ostatnými, konať dobročinne a byť prínosom pre komunitu.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a. Identifikovať dobré vlastnosti druhých a vyjadrovať im uznanie.
- b. Prejavovať starostlivosť o svojich blízkych a kamarátov.
- c. Poznať a zaujať základné roly v kooperatívnych úlohách.

6. Komponent: Spravodlivosť

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Spravodlivosť je: viesť žiakov k spravodlivému, čestnému a svedomitému konaniu, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania boli schopní rešpektovať pravidlá, zdôvodniť neetickosť podvodného správania, konať podľa princípov fair-play a rovnosti, zachovávať osobnú integritu v konaní aj keď sa nikto nepozera.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- a. Rozlišovať dobré a zlé konanie v známych kontextoch a chápať, že je potrebné zaobchádzať s druhými tak, ako chceme, aby sa druhí správali k nám.
- b. Uvedomovať si, že činy a rozhodnutia môžu mať pozitívne alebo negatívne dôsledky voči sebe, ale aj voči druhým.

- c. S druhými hrať čestne a férovo, dodržiavať stanovené pravidlá a pri zavinení sa ospravedlniť.

7. Komponent: Líderstvo

Všeobecným cieľom v rámci komponentu Líderstvo je: pomáhať žiakom pri rozvíjaní ich schopnosti viesť druhých a preberať na seba zodpovednosť tak, aby po ukončení 3. cyklu vzdelávania boli schopní konať s ohľadom na spoločné dobro, organizovať a podnecovať konanie druhých so zameraním na spoločné ciele a byť dobrým príkladom pre druhých.

Na konci 1. cyklu je žiak schopný:

- Identifikovať faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie človeka v konkrétnych situáciách.
- Rozhodovať sa po zvážení informácií, hodnôt, cieľov a úmyslov.
- Chápať, že s vplyvom a mocou prichádza zodpovednosť.
- Reflektovať dobré príklady druhých a snažiť sa byť vzorom pre druhých.

Prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť 1

Digitálna gramotnosť 2

Finančná gramotnosť 3

Občianska gramotnosť (občianska 4 , mediálna 5 , interkultúrna 6)

Environmentálna gramotnosť 7

Sociálna a emocionálna gramotnosť 8

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
KOMPAS	1	1	1

Ročník: 1. ročník

Učebné osnovy

Komponent: Morálne vedomie					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Triedna dohoda	Triedna dohoda	Vytváranie triednej dohody,	Žiak dokáže pomenovať pravidlá ranných kruhov/triednych komunit.	 1	
	Pravidlá triedy	stanovanie triednych pravidiel.		 4	
	Ranný kruh			 8	
	Triedna komunita	My sme trieda... Naša láskavá trieda	Žiak dokáže participovať na vytvorení spoločnej triednej dohody pre daný školský rok.		
Školáci a školáčky	Sebauvedomenie, sebareflexia, sústredenie, koncentrácia.	Zmeny sme už zvládli. Čo sa mi už darí? Hodnotenie	Žiak dokáže pomenovať aspoň jednu vec, ktorá sa mu v škole darí a ktorú už dokázal zvládnuť. Žiak dokáže s pomocou nabádania učiteľa sústrediť sa na určený čas.	 1 4	
Svet emócií	Radosť, hnev, smútok, strach, pokoj	Aktivizačné a upokojujúce aktivity zamerané na vybrané emócie.	Žiak dokáže pomenovať vybrané morálne emócie – radosť, hnev, smútok, strach, pokoj.	 1	
		Pomenovanie a hodnotenie vybraných emócií.	Žiak dokáže na obrázku rozoznať emóciu radosti, hnevu, smútku, strachu či pokoja.	 2	
		Okamihy radosti a vďačnosti.	Žiak dokáže pomenovať iné situácie, kedy cíti radosť, hnev, smútok, strach či pokoj.	 5	
			Žiak pozná príbehy, v ktorých ľudia prekonávajú samých seba a dokáže určiť morálne emócie spojené s ich správaním.	 7 8	

Komponent:	Túžba po poznaní				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Čo máme/nemáme radi.	Krása, obdiv. Poznanie	Úžas nad krásou, obdiv.	Žiak dokáže slovne vyjadriť, čo sa mu páči, čo obdivuje a prečo. Žiak kladie otázky na témy, ktoré ho zaujímajú.	 1 2 5 6 7 8	

Komponent:	Statočnosť				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Komunikácia	Komunikácia, môj názor.	Schopnosť obhájiť svoj názor napriek tlaku väčšiny. Emočné karty.	Žiak vie na vyzvanie učiteľa vysloviť svoj názor pred skupinou. Žiak dokáže hovoriť pravdu a priznať sa, ak urobil niečo zlé.	 1 4 8	

Komponent:	Odolnosť				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Svet emócií Aktívne počúvanie	Sebadisciplína, usilovnosť, schopnosť	Relaxačné a dychové cvičenia.	Žiak dokáže dokončiť prácu, ktorú začal; nevzdávať sa po prvom neúspechu.	 1 2	

	dokončiť prácu.	Aktivizačné a upokojujúce aktivity. Búrka v lese		 7 8	
--	-----------------	---	--	--	--

Komponent: Úcta k druhým					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Láskavosť	Slušnosť, rešpekt, láskavosť, schopnosť odpustiť.	Všíímavosť a sprítomnenie. Láskavé činy v našej triede. Láskavé a neláskavé. Kreslo pre superhrdinov a superhrdinky.	Žiak dokáže prejavovať starostlivosť o svojich blízkych a kamarátov. Žiak dokáže pomenovať prejavy láskavosti k sebe i k druhým.	 4 5 6 8	
Kamarátstvo	Kamarátstvo	Môj kamarát a kamarátka. Dobré kamarátstvo.	Žiak dokáže vymenovať svojich priateľov. Žiak dokáže porozprávať o spoločnom zážitku s priateľmi. Žiak dokáže identifikovať dobré vlastnosti druhých a vyjadriť im uznanie.	 4 5 6 8	
Aktívne počúvanie	Aktívne počúvanie	Aktívne počúvanie, aktívne časti tela, ktorými aktívne počúvame (uši, oči, ruky...). Pocity, ktoré prežívam, keď ma niekto aktívne počúva	Žiak dokáže vymenovať časti tela, ktorými dávame najavo aktívne počúvanie. Žiak dokáže pomenovať, prečo je dôležité aktívne počúvať iných.	 1 4 5 6 8	

Komunikácia	Komunikácia, názor a vlastný názor	Ja – rozprávanie. Zisťovanie informácií, Počúvanie názoru druhého a vyjadrenie vlastného názoru.	Žiak dokáže sformulovať svoj názor na jednoduchú problematiku. Žiak sa dokáže opýtať doplňujúce otázky.	 1 4 5 8	
Rozmanitosť	Rozmanitosť	Naša jedinečnosť. Spoločné znaky.	Žiak dokáže pomenovať jednu vec/vlastnosť, ktorú ma spoločnú so svojim spolužiakom. Žiak dokáže pomenovať jednu vec/vlastnosť, ktorú má odlišnú od svojho spolužiaka.	 1 4 8	

Komponent: Spravodlivosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Priestor pre druhého.	Význam spolupráce. Spoločný obrázok. Ranné kruhy. Hodnotenie. Okamihy radosti a vďačnosti.	Žiak dokáže nechať priestor na vyjadrenie aj ostatným spolužiakom. Žiak dokáže rozlišovať dobré a zlé konanie v známych kontextoch a chápať, že je potrebné zaobchádzať s druhými tak, ako chceme, aby sa druhí správali k nám.	 4 5 6 8	

Komponent: Líderstvo					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		

Žijeme spolu Práca s rodinou	Schopnosť pracovať v tíme.	Význam spolupráce. Spoločný obrázok. Okamihy radosti a vďačnosti. Pracovné listy na doma.	Žiak chápe, že s úlohou v tíme prichádza zodpovednosť. Žiak dokáže predostrieť prácu na doma svojim rodičom či iným ľuďom a pozvať ich do spolupráce. Žiak sa nebojí vyjadriť ako prvý.	 2 3 4 5 6 8	
---------------------------------	----------------------------	---	---	--	--

Ročník: 2. ročník

Učebné osnovy

Komponent:	Morálne vedomie				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Láskavosť, hrdina, hrdinskosť, kompliment.	Spoznaj svojho spolužiaka a jeho príbeh. Hrdinky a hrdinovia láskavosti. Zastav sa – premýšľaj – ideš. Strom komplimentov.	Žiak spoznáva príbehy, v ktorých ľudia prekonávajú samých seba. Žiak dokáže prejaviť láskavosť sebe i druhému. Žiak dokáže pomenovať príklady láskavého i neláskavého správania.	 1 4 7 8	
Svet emócií	Radosť, hnev, smútok, strach, pokoj, hnev, hanba.	Aktivizačné a upokojujúce aktivity zamerané na vybrané emócie. Pomenovanie a hodnotenie vybraných emócií.	Žiak dokáže pomenovať vybrané morálne emócie – radosť, hnev, smútok, strach, pokoj, hnev a hanba. Žiak dokáže popísať, ako sa jeho emócie menia počas dňa. Žiak dokáže popísať spôsoby zvládania emócií s nízkou a vysokou energiou.	 1 4 5 7 8	

		Okamihy radosti a vďačnosti.			
--	--	------------------------------------	--	--	--

Komponent: Túžba po poznaní					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Verím si a zlepšujem sa	Dialóg. Chyba ako kamarátka.	Otvorenosť k realite, dialóg. Práca s umeleckým textom. Moja kamarátka chyba.	Žiak dokáže klásť objasňujúce a bádajúce otázky bez zahanbenia, ak niečo nevie; na podnet od učiteľa si priznať chybu. Žiak dokáže vysvetliť, ako chyba pomáha pri učení sa a túži chybu objasniť a napraviť.	 1 2 8	
Žijeme spolu	Rešpekt, akceptácia	Rovnakí či rozdielni?	Žiak si dokáže uvedomiť a rešpektovať to, že iní môžu mať na rovnakú vec odlišné názory ako on.	 1 4 6 8	

Komponent: Statočnosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Verím si a zlepšujem sa	Autentickosť a nezávislosť. Spolupráca. Šikana. Sebakontrola.	Viem sa sústrediť na problém a hľadať riešenie. Význam spolupráce.	Žiak chápe, že je dôležité postaviť sa za seba a iných (napr. pri ochrane slabších) a vie, kde pritom vyhľadať pomoc.	 1 2 4 6	

		Zastav sa – premýšľaj – ideš.	Žiak dokáže rešpektujúco odmietnuť požiadavku. Žiak dokáže vyhľadať pomoc, ak by niekto šikanoval jeho spolužiaka. Žiak dokáže demonštrovať sebakontrolu počas krátkej hry.	 8	
--	--	-------------------------------	---	---	--

Komponent: Odolnosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Verím si a zlepšujem sa	Rozhodnosť, vytrvalosť.	Relaxačné a dychové cvičenia. Vytrvalosť medvedíka. Dáždnik pozornosti. Kútik bezpečia.	Žiak dokáže pomenovať ťažkosti v úlohách, ktoré si od neho vyžadujú úsilie, vytrvalosť, stálosť a požiadať o pomoc. Žiak dokáže vysvetliť, prečo je vytrvalosť dôležitá.	 2 3 4 8	

Komponent: Úcta k druhým					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Okamihy radosti a vďačnosti. Komplimenty. Aktívne počúvanie.	Schopnosť vidieť v druhých to dobré. Rovesnícke učenie. Spoznaj svojho spolužiaka. Okamihy radosti a vďačnosti.	Žiak dokáže prejavovať starostlivosť o svojich blízkych a kamarátov. Žiak dokáže popísať kladné vlastnosti svojho spolužiaka. Žiak dokáže slovne pochváliť svojho spolužiaka. Žiak dokáže vysvetliť, prečo je dôležité aktívne počúvať iných.	 1 2 4 5 6 8	

--	--	--	--	--	--

Komponent: Spravodlivosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Schopnosť konať v duchu fair play. Spolupráca.	Spoločný obrázok. Hra tieňov.	Žiak dokáže s druhými hrať čestne a férovo, dodržiavať stanovené pravidlá a pri zavinení sa ospravedlniť.	 1 2 3 4 8	

Komponent: Líderstvo					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Verím si a zlepšujem sa.	Tímová práca. Spoločné dobro. Aktívna komunikácia.	Kubo velí Kým hrajú, tancujeme! Utekáme, pozor dávame! Origami	Žiak sa dokáže rozhodovať po zvážení informácií, hodnôt, cieľov a úmyslov. Žiak dokáže reflektovať dobré príklady druhých a snažiť sa byť vzorom pre druhých. Žiak dokáže vyjadriť svoj názor na jednoduchý problém. Žiak dokáže pomenovať prekážky v komunikácii.	 2 4 7 8	

Ročník: 3. ročník

Učebné osnovy

Komponent:	Morálne vedomie				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Silné stránky, jedinečnosť a výnimočnosť, čo si na sebe i druhých vážim/cením.	Je skvelé byť mnou! Láskaví online Čo sa mi na tebe páči.	Žiak dokáže pomenovať svoje silné stránky. Žiak dokáže pomenovať silné stránky svojich spolužiakov.	 1 2 4 8	
Svet emócií	Rozoznávanie pocitu smútku, radosti, hnevu, strachu, pokoja vo vlastnom tele. Morálne emócie hrdosť, súcit, odpor.	Aktivizačné a upokojujúce aktivity zamerané na vybrané emócie. Práca s denníkom. Ako si pomôcť? Okamihy radosti a vďačnosti.	Žiak dokáže rozoznať, akú emóciu prežíva v danom momente. Žiak dokáže identifikovať a pomenovať vybrané morálne emócie – predovšetkým radosť, hrdosť, súcit, smútok, odpor, hnev a hanba. Žiak dokáže pomenovať spôsoby, ktorými môže podporiť svoj pocit radosti a pokoja. Žiak dokáže pomenovať bezpečné spôsoby vyjadrenia a zvládania hnevu, strachu či smútku.	 1 4 5 8	

Komponent:	Túžba po poznaní				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		

Verím si a zlepšujem sa	Práca s chybou. Prínos chyby v učení a nadobúdání zručností	Náš mozog pri učení sa. Pomocníčka chyba.	Žiak dokáže vysvetliť, ako sa cíti, keď urobí chybu. Žiak dokáže vysvetliť, ako robenie chýb pomáha jeho učeniu sa. Žiak dokáže vytrvať pri riešení primerane zložitých intelektuálnych problémov, nevzdávať sa po prvom neúspechu.	 1 3 4 5 6 7 8	
-------------------------	--	--	---	---	--

Komponent: Statočnosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Šikana, prejavy a znaky šikany, kyberšikana.	Ako pomôcť online. Ako povedať nie.	Žiak dokáže v príbehu identifikovať možné spôsoby pomoci tomu, kto je šikanovaný. Žiak dokáže identifikovať rôzne prejavy šikany.	 2 3 4 5 6 8	

Komponent: Odolnosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Verím si a zlepšujem sa	Sebakontrola, ovládanie sa, postup pre ovládanie impulzívnych reakcií.	Semafor Denis a škriatok Súcitko Robot	Žiak dokáže pomenovať alternatívne reakcie k impulzívnym reakciám. Žiak dokáže pomenovať na sebe charakterovú vlastnosť,	 1 2 8	

			ktorú by chcel zlepšiť a pokúša sa o to.		
--	--	--	--	--	--

Komponent: Úcta k druhým					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Spolupráca. výhody spolupráce, význam spolupráce v rôznych situáciách.	Pravidlá v skupine. Triedna komunita.	Žiak dokáže na základe vlastného zážitku vysvetliť, čo pre neho znamená. Žiak dokáže vysvetliť, prečo je dôležité vedieť spolupracovať. Žiak pozná a vie zaujať základné roly v kooperatívnych úlohách.	 4 5 6 8	
Žijeme spolu	Láskavosť	Kamil a škriatok Vďačko	Žiak dokáže pomenovať situácie, kedy sa v minulosti správal láskavo a kedy neláskavo.	 1 4 8	

Komponent: Spravodlivosť					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Žijeme spolu	Riešenie konfliktov, znaky násilného riešenia konfliktov, znaky nenásilného riešenia	Ako vyhráme obaja? Tlak a protitlak	Žiak dokáže identifikovať násilné a nenásilné riešenie konfliktu. Žiak si dokáže uvedomovať činy a rozhodnutia, ktoré môžu mať pozitívne alebo negatívne dôsledky voči sebe, ale aj voči druhým.	 1 4 5 6 8	

	konfliktov, dopady.		Žiak dokáže vysvetliť, prečo je dôležité riešiť konflikty nenásilným spôsobom.		
--	------------------------	--	--	--	--

Komponent: Líderstvo					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky
	Pojmy, vzťahy, fakty	Činnosti	Žiak vie:		
Nastavenie na rast	Nastavenie na rast, fixné nastavenie. Zlepšenie, úspech, vlastný pokrok, príklady vlastného zlepšenia.	Mojo + Čo môžem povedať Keby sa nedalo zlyhať Práca s denníkom	Žiak dokáže identifikovať faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie človeka v konkrétnych situáciách. Žiak dokáže vymenovať príklady činností, vedomostí a zručností, ktoré neovládal, ale dokázal sa ich naučiť alebo sa zlepšiť. Žiak dokáže chápať, že s vplyvom a mocou prichádza zodpovednosť.	 1 4 5 6 8	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SVET PRÁCE

Predmet: Človek a svet práce

Charakteristika:

Základnými stavebnými prvkami oblasti Človek a svet práce sú tri komponenty: Technika, Podnikavosť a iniciatívnosť, Kariérová výchova. Všetky tri komponenty sú navzájom prepojené tak, aby bol dôraz kladený na rozvoj technického, tvorivého a kritického myslenia vo vzdelávacej oblasti.

Dôraz je kladený na rozvíjanie technickej a profesijnej gramotnosti u žiakov. Pojem technická gramotnosť sa vzťahuje na schopnosť žiakov používať, riadiť, hodnotiť a chápať techniku. Aby sa žiak stal technicky gramotným jedincem, mal by pochopiť, čo je technika a technológia, ako fungujú, ako formujú spoločnosť a ako ich formuje spoločnosť. Technicky gramotný žiak má navyše určité schopnosti technicky myslieť a pracovať s technickými zariadeniami, ktoré mu umožňujú využiť ich vynaliezavosť pri navrhovaní a stavbe vecí, pri riešení praktických problémov, ktoré sú technologického charakteru. Vo všeobecnej rovine sa profesijná gramotnosť označuje ako schopnosť identifikovať a rozvíjať reálny profesijný cieľ. Charakteristickou črtou profesijne gramotného žiaka je, že pozná svoje silné stránky, vie prijať a vyjadriť spätnú väzbu a v procese kariérového plánovania vytvárať konštruktívne rozhodnutia. Profesijná gramotnosť zahŕňa víziu, v ktorej má každý žiak určitý stupeň vedomostí o kariérových hodnotách, osobnom kariérovom smerovaní a kariérovom plánovaní ako celoživotnom procese.

Pre jednoduché metodické spracovanie problematiky boli definované tri komponenty (technika, podnikavosť a iniciatívnosť, kariérová výchova), ktoré umožňujú komplexne nahliadať na VO Človek a svet práce. Jednotlivé komponenty sa vzájomne dopĺňajú a tvoria dynamický celok. Vzájomná previazanosť komponentov je vyjadrená princípmi, ktoré sú pre VO Človek a svet práce dominantné: tvoriť/konstruovať a interpretovať/prezentovať. Tieto princípy sa spájajú s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a svet práce je prepojený s riešením praktických úloh, ktoré sú procesne spojené s plánovaním, aktívnym experimentovaním a učením sa zo získaných skúseností. Žiaci by mali byť schopní orientovať sa vo svete technológií, porozumieť trendom technologického rozvoja a súvislostiam vedeckého pokroku, ale aj dopadom ľudskej činnosti na svet.

Dôraz je kladený na kreatívne a inovatívne používanie technologických nástrojov pre dosiahnutie cieľa, príp. na vyvodzovanie záveru na základe dôkazov. Súčasťou spôsobilostí v tejto vzdelávacej oblasti je tiež kritické uvedomovanie si a podpora environmentálnej bezpečnosti, čiže minimalizácia odpadu či správne nakladanie s vytvoreným odpadom. Zameriava sa na rozvoj všeobecných užívateľských zručností, moderného technologického myslenia, formovanie postojov a hodnôt potrebných vo svete práce.

Žiaci sa učia kombinovať myslenie s manuálnymi činnosťami a porozumieť tak súvislostiam toho, čo študujú v škole, v spojitosti so svojím neskorším produktívnym vekom. Pozornosť je zameraná na schopnosť žiakov pochopiť, že svojou prácou vytvárajú hodnoty užitočné pre ostatných jednotlivcov v spoločnosti a svoje nápady vedia premeniť na reálne činy. Sú schopní iniciatívy, nieť zodpovednosť, prijať riziko a dosahovať stanovené ciele.

Iniciatívnosť a vytrvalosť sú schopnosti, ktoré tiež umožňujú žiakom spolupracovať s ostatnými, s cieľom plánovať a riadiť projekty, ktoré majú kultúrnu, spoločenskú alebo komerčnú hodnotu.

Kariérová výchova sa výrazne podieľa na rozvoji spôsobilosti žiakov plánovať si významné životné kroky v profesijnom aj osobnom živote, stanoviť si alternatívne životné ciele, nachádzať efektívne spôsoby ich dosiahnutia a konštruktívne sa vyrovnávať s prípadným neúspechom.

Rozvoj týchto cieľov je v úzkom vzťahu s osobnostným rozvojom žiaka, rozvojom sociálnych a komunikačných spôsobilostí, schopnosťou učiť sa a plánovať vlastnú kariéru.

ČLOVEK A SVET PRÁCE

Obrázok č. 1. Obsah vzdelávacej oblasti Človek a svet práce

Hlavný cieľ 1. cyklu: Žiaci skúmajú materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť, osvojujú si základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu a vyrábajú jednoduché úžitkové a dekoratívne výrobky z rôznych materiálov. Učia sa plánovať postup, bezpečne pracovať, spolupracovať a primerane hodnotiť výsledok. Učebnú činnosť vnímajú ako osobitný druh práce a spoznávajú primerané stratégie učenia. V oblasti podnikavosti rozlišujú potreby a túžby, ich súvislosť s financiami, veci, ktoré možno a nemožno vlastniť, a zodpovedne sa starajú o súkromný aj spoločný majetok.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

- realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov,
- používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes,
- rozpoznávať hodnoty vzťahujúce sa k práci,
- pomenovať a prezentovať vlastné záľuby,
- rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy,
- realizovať jednoduchý nápad.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Človek a svet práce	1	1	1

Ročník: 1.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:				
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky

					(výchova k cnostiam)
TECHNIKA Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave	Pojmy:	Činnosti:	Žiak vie:		
	technika v domácnosti technika v minulosti a dnes.	Porovnanie techniky – dnes a v minulosti.	získať poznatky o fungovaní vybraných technických zariadení v domácnosti a porovnania súčasnosti s minulosťou	 2, 4 2, 5 1	
TECHNIKA Konštruovanie	budovy, objekty, konštrukcie okolo nás	Opísanie významu technických objektov okolo nás.	poznať význam technických objektov v okolí školy , v meste	 2, 4 2, 5 1	
KARIEROVÁ VÝCHOVA Charakterizovanie vybraných povolání	charakteristika vybraných povolání podľa pracovných činností, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, predmetov a objektov. učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce, stratégie učenia.	Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce (pracovná činnosť, pracovné prostredie, a pod.).	porovnávať rôzne druhy povolání, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni.	 2, 4 1, 2	
KARIEROVÁ VÝCHOVA Poznanie vlastných záľub a hodnôt	záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech.	Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolání/ remesla.	Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolání/remesla.	 2 1, 2	
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ Stanovenie cieľov a tvorba nápadov	stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu.	Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu.	na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt. byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie.	 2, 4 1 1, 2	

PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny. recyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania. Vymedzenie vecí, ktoré možno a nemožno vlastniť. Starostlivosť o súkromný a spoločný majetok a šetrné zaobchádzanie s ním.	Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.	Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach. Pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.	 5 2, 4	
--	---	---------------------------------------	---	---	--

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (výchova k cnostiam)
TECHNIKA Poznávanie vlastností modelovacích materiálov	Pojmy:	Činnosti:	Žiak vie:		
	druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samotvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod. Základné pracovné postupy a nástroje používané pri realizácii technického projektu. Výroba	práca s technickým, prírodným a drobným materiálom.	skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť, realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	Otváraj sa rezuť. 2, 4 6 Činnosť sa realizuje. 1 Otváraj sa rezuť. 5	

	jednoduchých úžitkových a dekoratívnych výrobkov z rôznych materiálov.				
TECHNIKA Poznávanie vlastností a možností využívania prírodných, technických ako aj odpadových materiálov	prírodný a technický materiál—druhy a vlastnosti zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov (mach, vlna, šúpolie, kamienky) a z technických materiálov (drôt, gombíky, korálky,...) odpadový materiál -jeho triedenie	zhotovenie darčkových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou.	skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť, realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	 2, 4 6 1 5	
TECHNIKA Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera	v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod. skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera	zhotovenie darčkových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou.	skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť, realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	 6 5 1	
TECHNIKA Drevo- mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie	poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva	zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov	realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	 6 5 1	
TECHNIKA	v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a	zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických,	realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník,	 2, 4	

a hodnôt					
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ Stanovenie cieľov a tvorba nápadov	návrh a príprava nápadu, spolupráca na spoločnom nápade, ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa, vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie.	práca a spolupráca pri tvorbe nápadu, reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku, Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu.	na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt, byť motivovaný pre prácu na nápade a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie.	 2, 4 1 1, 2	
PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti	mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny, porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb.	Recyklácia, upcyclácia a šetrenie.	pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach, pomenovať súvislosť medzi napĺňaním osobných potrieb, túžob a financiami.	 2, 4 5	

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:					
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (výchova k cnotiam)
TECHNIKA Poznávanie vlastností modelovacích materiálov	Pojmy:	Činnosti:	Žiak vie:	Obrazok sa nella zobrazil. 2, 4	
	v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov—hlina	Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi. Návšteva dielne remeselníka.	skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.	 1 6 5	

		Zhotovenie jednoduchého výrobku podľa predlohy tradičnou ľudovou technikou.			
TECHNIKA Poznávanie vlastností a možností využívania prírodných, technických ako aj odpadových materiálov	odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie. zhotovovanie výrobkov z rôznych prírodných materiálov ako mach, vlna, šúpolie, kamienky a z technických materiálov ako drôt, gombíky, korálky a pod.	Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchého výrobku podľa predlohy tradičnou ľudovou technikou	skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť. skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.	 2, 4 1 6 5	
TECHNIKA Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera	v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastnosti papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod.	zhotovenie jednoduchej hračky alebo výrobku.	realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	 6 5 1	
TECHNIKA Textil – základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia	Poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku. Poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné.	Zhotovenie jednoduchých výrobkov prostredníctvom základných stehov.	realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, s dodržaním BOZP.	 6 5 1	

	V tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný.				
TECHNIKA Drevo — mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie	poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva.	Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov.	realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP.	 6 5 1	
TECHNIKA Kovy–druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia	V tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek.	Konštruovanie jednoduchých modelov dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení.	používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	 2, 4	
TECHNIKA Skúmanie vlastností plastov	Plasty: druhy, vlastnosti, triedenie, druhotné využitie. Poznávanie plastov na základe informácií na obaloch výrobkov	Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov.	skúmať materiály a ich vlastnosti dôležité pre technickú činnosť.	 6 5 1	
TECHNIKA Poznávanie techniky v domácnosti, v doprave	konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba.	Opísanie významu jednotlivých častí.	Získať poznatky o fungovaní vybraných technických zariadení a porovnania súčasnosti s minulosťou.	 2, 4 5	
TECHNIKA Konštruovanie	V tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií.	Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení.	používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.	 2, 4 5	

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmet: Výtvarná výchova

Charakteristika:

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra poskytuje možnosť na spoznávanie sveta cez univerzálne formy ľudského vyjadrovania. Rozvíja osobnosť žiaka vo všetkých základných oblastiach – kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej. Umožňuje prepájanie rôznorodých poznatkov vzdelávania, pričom ich vnútorne ukotvuje prostredníctvom osobnej skúsenosti z tvorivej činnosti a podnetov z oblasti umenia a kultúry.

Významným špecifikom vzdelávacej oblasti je činnostný prístup vytvárajúci priestor na uplatnenie vlastného videnia sveta, pričom sprostredkúva zážitok a umožňuje jeho zdieľanie. Tým sa vytvára priestor pre utváranie vlastnej identity, ako aj vnímanie a oceňovanie rozmanitosti okolo seba. Vzdelávacia oblasť prispieva k formovaniu pozitívneho a rešpektujúceho vzťahu žiakov ku vzdelávaniu, umeniu a kultúre, a tiež k formovaniu ich individuálnych postojov a hodnotových preferencií. Rovnako ich motivuje k celoživotnému záujmu o umelecké a kultúrne dianie.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra je reprezentovaná vo všetkých cykloch vyučovacími predmetmi hudobná výchova, výtvarná výchova a v 3. cykle predmetom vytvoreným školou umenie a tvorivosť. Výchovno-vzdelávací proces predmetu umenie a tvorivosť je vnímaný ako rozšírenie predmetov výtvarná a hudobná výchova v praktickej, ale aj teoretickej rovine. Primárne je založený na výtvarných aktivitách činnostného zamerania, ako aj percepčných a produkčných hudobno-pohybových činnostiach. Ako voliteľný predmet vychádza z hlbšieho záujmu žiakov najmä o vizuálne a hudobné umenie, ako aj o umenie v širšom význame.

Vzájomné prepojenie vyučovacích predmetov hudobná výchova, výtvarná výchova a umenie a tvorivosť do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra vytvára synergiu rozvoja umeleckej gramotnosti. Umelecká gramotnosť je schopnosť vnímať, prijímať, chápať, interpretovať a vyjadrovať sa prostredníctvom rôznych druhov a foriem umenia. Zahŕňa umelecké spôsobilosti potrebné na autentický vzťah k umeniu. Umelecky gramotní žiaci sú schopní prenášať umelecké spôsobilosti aj do iných vzdelávacích oblastí, prostredí a kontextov. Vnímajú hodnotu umenia pre seba aj spoločnosť.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

Hlavným cieľom 1. cyklu je, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, aby si žiak osvojil základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.

Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

▮ Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.

▮ Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.

▮ Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.

▮ Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.

▮ Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.

▮ Poznať úlohu múzeí a galérií.

▮ Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.

▮ Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

Ciele vyučovacieho predmetu výtvarná výchova:

- ▮ Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
- ▮ Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
- ▮ Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
- ▮ Samostatne kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami, rozumieť ich dôležitosť.
- ▮ Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
- ▮ Sebareflektovať, reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
- ▮ Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávaní výsledkov umeleckej tvorby.
- ▮ Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- ▮ Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom.
- ▮ Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výtvarná výchova	1	1	1

Štruktúru vyučovacieho predmetu výtvarná výchova tvoria 3 komponenty:

▮ **Komponent komunikácia** je zameraný na spoznávanie a používanie jednotlivých výtvarných vyjadrovacích prvkov (bod, línia, farba, tvar, škvrna, priestor, plocha, objem, textúra, svetlo, záber) a kompozičných princípov (rovnováha, pohyb, rytmus, symetria, dôraz, kontrast, jednota, variácie/rozmanitosť, proporcie, sekvencia, čas), prostredníctvom ktorých žiak vyjadruje svoje predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti a pocity. Oboznamovanie sa s nimi prebieha prostredníctvom vlastnej tvorby žiaka, ale aj skúmaním a analyzovaním tvorby iných. Dôležitou súčasťou komponentu komunikácia je osvojovanie si tvorivých postupov a ich kombinácií, techník (napr. kresby, maľby, grafiky a priestorového vytvárania), návykov potrebných pre prácu s nástrojmi, materiálmi, médiami a technológiami, vrátane experimentovania s nimi. Neoddeliteľnou súčasťou tohto komponentu je tiež overenie komunikačných účinkov na prijímateľa, získanie spätnej väzby na proces a výsledky tvorby aj rozvoj interpretačnej zložky. Jednotlivé obsahy a výkony graduujú spôsobilosti žiaka od spoznávania výtvarného jazyka po jeho cieľavedomé používanie.

▮ **Komponent umenie a vizuálna kultúra** zabezpečuje, aby sa žiak prostredníctvom tvorivej interpretácie dokázal orientovať vo svete umenia, ako aj prepájať ho s každodenným životom. Komponent pracuje s celou škálou podnetov výtvarného umenia ako je maľba, kresba, grafika, socha, objekt, inštalácia, fotografia, multimédiá, performancia, tiež architektúra, urbanizmus, dizajn, aplikované umenie, film, scénografia. Zahŕňa tiež ľudové umenie, umenie subkultúr, minorít, Art Brut a pod. Pestrosť podnetov z diel slovenských umelcov a umelkýň, ako aj zahraničných – európskych a mimoeurópskych vedie k vnímaniu rozmanitosti umeleckých prejavov. Tradičné a elektronické podnety z vizuálnej kultúry (napr. reklama, svet značiek, piktogramov, bannerov, billboardov) spájajú komponent s aktuálnym spoločenským prostredím. Vytvára sa tým priestor na rozvoj spôsobilosti kriticky čítať obrazy, tiež schopnosti odhaľovať deepfake, ako aj rôzne formy manipulácie.

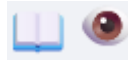
Komponent dáva priestor aj možnosti neformálneho vzdelávania formou návštevy galérií, múzeí, v prípade možnosti divadla a iných inštitúcií, ako aj absolvovaním ich vzdelávacích aktivít. Aktívne osvojovanie najrozmanitejších kultúrnych a umeleckých hodnôt vedie žiaka k ich rešpektovaniu a oceňovaniu. Rovnako ho motivuje k celoživotnému záujmu o umelecké a kultúrne dianie.

▮ **Komponent osobnosť** upriamuje pozornosť na sociálny a osobnostný rozvoj žiaka. Na dosahovanie cieľov a plnenie výkonových štandardov využíva obsahy aj z iných komponentov, pretože oblasť postojov, hodnôt, emócií a pocitov nie je možné oddeľovať od samotnej tvorby, komunikácie, ani od vnímania a interpretovania podnetov z umenia a vizuálnej kultúry. Prostredníctvom tvorby – uplatňovaním subjektivity, vyjadrením emócií a pocitov, reflexiou tvorby, ako aj schopnosťou prezentovať jej výsledky, sa rozvíjajú aj mäkké zručnosti žiaka a nachádzajú odpovede na otázky svojej osobnostnej i skupinovej identity.

Pri výtvarných projektoch sa učí definovať vlastné ciele a hľadať vhodné stratégie na ich dosiahnutie. Rozvíja sa jeho schopnosť plánovať, organizovať, realizovať a hodnotiť. Prepojením mentálnych operácií (predstavy, fantázie, nápady) s objavovaním ich formálneho vyjadrenia (obrazom, tvarom) a technickou realizáciou (tvorba artefaktu) sa rozvíja tvorivosť a komplexnosť vyjadrovania. Dôraz na vlastné riešenia žiaka rozvíja autenticnosť osobnosti.

Prierezové gramotnosti

Čitateľská a vizuálna gramotnosť

Digitálna gramotnosť

Finančná gramotnosť

Občianska gramotnosť (občianska , mediálna , interkultúrna)

Environmentálna gramotnosť

Sociálna a emocionálna gramotnosť

Ročník: 1.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:		KOMUNIKÁCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gra- mot- nos- ti	Poz- nám- ky (napr. cha- rak- ter)
Základné prvky výtvarného vyjadrenia- výtvarný jazyk. Kompozičné princípy a možnosti kompozície. Podnety výtvarného umenia. Podnety z fotografie.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Línia. Škvrna. Plošné a geometrické tvary. Farba. Obrys. Tieňovanie. Plocha.Škvrna. Vodové a temperové farby. Paleta. Mierka. Land Art. Plastelína. Kresba. Maľba. Grafika. Miešanie farieb. Základné farby.	Línia- obrys- tvar Tieňovanie- 3D efekt Formát – veľkosť objektu Priestorové objekty- tvorba z plastelíny Prírodný materiál- Land Art	Vyjadrovacie prvky: línia, škvrna, plošné a geometrické tvary, farba a ich možné podoby v umení vo vizuálnej kultúre. Kreslenie obrysu, výtvarné hry s líniou a kresliarskymi nástrojmi. Línia (charakter a výraz, jednoduchá šrafúra - tieňovanie). Plocha (formát, rôzny tvar plochy, rôzny povrch). Mierka (väčšie – menšie, blízke – vzdialené) Tvorenie škvŕn a objavovanie ich tvaru. Maľovanie s vodovou farbou a temperou. Tradičné a netradičné kresliarske postupy a nástroje (ich rôznorodé stopy). Fantázijná tvorba z fotografií. Základy keramickej tvorby, modelovanie z plastelíny. Land art—tvorba priestorovej práce na školskom dvore.	Rozlíšiť, popísať a pri tvorivých činnostiach použiť výtvarné vyjadrovacie prvky: farbu, líniu, plošné aj priestorové geometrické tvary. Rozlíšiť výtvarné médiá: kresba, maľba, grafika. Tvorbou vyjadriť svoje myšlienky a fantáziu. Pomenovať a použiť nástroje a základné postupy techniky kresby. Miešať farby, pomenovať tóny základných farieb. Rozlíšiť vybrané kompozičné princípy. Pomenovať charakteristické vlastnosti vybraných kompozičných princíпов. Vytvoriť priestorové objekty osvojovaním si techník modelovania, lepenia, zväzovania, skladania. Vytvoriť jednoduché plošné a priestorové objekty z plastelíny. Hravo experimentovať s prírodným materiálom v exteriéry; vytvoriť stopy	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

--	--	--	--	--	--	--

Komponent:	UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA				
Tematický celok		Obsahový štandard	Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia. Škola v galérii/galéria v škole. Podnety tradičných remesiel. Podnety z Biblie a sakrálneho priestoru. Podnety moderného výtvarného umenia, z hudby a z geometrie.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:	
	Jaskynné maľby. Pravek. Kresba. Ľudovít Fulla. Ilustrátor. Ilustrácia. Piet Mondrian a geometrická abstrakcia; Kostol obrátenia sv. Pavla v Žiline. Obrazy. Oltár. Socha. Freska.	Kresba- obrys- tvar. Ilustrátor- ilustrácia. Ilustrácia- myšlienka literárneho diela Výtvarné umenie- zachytenie emócií, zážitkov, príbehov a života. Geometrické tvary- výtvarné umenie. Socha- stvárnenie života a charakteru osobnosti človeka	Jaskynné maľby a predmety pravekého človeka—podnety z pravekého umenia. Ľudovít Fulla. Piet Mondrian a geometrická abstrakcia; Návšteva sakrálnej stavby— napr. Kostol obrátenia sv. Pavla v Žiline	Prostredníctvom zvolenej výtvarnej techniky (kresba, maľba, keramická tvorba, inštalácia) interpretovať podnety z pravekého umenia, abstraktného umenia a súčasného umenia; Tvorivo výtvarne stvárniť ilustráciu k vybranému textu z Biblie. Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového a sakrálneho umenia. Opísať vybrané dielo z ilustrácií Ľudovíta Fullu – napr. knihy Márie R.- Martákovovej- Varila myšička kašičku, P. Dobšínský- Trojruža	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

Komponent:	OSOBNOSŤ					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Porovnávanie, kombinačné a súhrnné cvičenia. Podnety rôznych oblastí sveta. Výtvarné hry. Tematická práca. Podnety videa a filmu. Podnety dizajnu. Podnety fotografie.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Skupinová práca. Kolektívny tvorba. Prezentácia tvorby. Individuálna práca. Portfólio žiaka. Land art. Podeliť si prácu. Umenie. Postup práce. Vlastný názor.	Osoba- skupina. Moja práca- výsledok práce celej skupiny. Moje talenty- talenty druhých. Práca- postup práce- čas určený na prácu- výsledok práce- prezentácia práce. Nadobudnutie skúseností- uplatnenie skúseností v budúcej tvorbe	Tvorenie kolektívnych prác. Reflexia na kolektívnu tvorbu. Prezentácia (skupinová alebo individuálna) výtvarného produktu. Portfólio žiaka.	Dohodnúť sa na deľbe práce pri tvorbe kolektívneho výtvarného diela. Opísať postup práce pri tvorbe Land art projektu. Opísať a zdieľať vlastné názory k stanovenej téme. Vyjadriť zmyslové vnemy z umenia. Vnímať prostredie rôznymi zmyslami a nadobudnuté skúsenosti aplikovať do vlastnej tvorby.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:		KOMUNIKÁCIA				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Základné prvky výtvarného umenia- výtvarný jazyk. Kompozičné princípy a možnosti kompozície. Podnety rôznych oblastí okolitého sveta a prírody.. Podnety architektúry.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Línia. Výrazy farby. Symetria. Rytmus. Kontrast. Textúra. Pohyb v hudbe, v prírode a vo výtvarnom umení. Land art projekt. Montáž. Tradičné a netradičné výtvarné techniky: maliarske, kresliarske postupy a nástroje. Tlač z výšky. Priestorová tvorba. Modelovanie.	Technika	Prepájanie a kombinácia vyjadrovacích prvkov. Symetria, rytmus, kontrast a pohyb v hudbe, v prírode, vo výtvarnom umení. Tvorba Land art projektu. Tradičné a netradičné výtvarné techniky: maliarske, kresliarske postupy a nástroje. Grafické techniky: tlač z výšky. Priestorová tvorba a modelovanie. Tvorba jednoduchých predmetov z plastelíny.	Pri tvorivých činnostiach použiť vyjadrovacie prvky: škvrna, farba, plocha, textúra, forma. Pozná kompozičné princípy: rytmus, kontrast, symetria, pohyb a vie ich uplatniť pri tvorbe. Použiť vybrané výtvarné techniky na vyjadrenie vlastných zámerov. Umiestniť zobrazované do formátu, pri tvorbe vybrať veku primerané materiály a postupy. Experimentovať s výtvarnými materiálmi a technikami. Vytvoriť priestorové objekty v prírode (či okolí školy) s využívaním prírodných a ekologických materiálov. Vytvoriť 3D kompozíciu z plátok a valčekov z plastelíny.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:	UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gra- mot- nosti	Poz- nám- ky
Elektronické médiá. Škola v galérii/galéria v škole. Podnety výtvarného umenia. Podnety tradičného umenia. Podnety moderného výtvarného umenia. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Ľudové drotárstvo. Staroveké egyptské umenie. Portrét. Leonardo da Vinci. Rembrandt. Ladislav Medňanský. S. Botticceli. Vincent van Gogh. Renoir. Bazille. Modigliani. Picasso. Vlastnosti materiálov. Recyklácia odpadového materiálu. Surrealizmus. Martin Benka. Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky v Žiline	Egypt- znakové písmo Portrét- osobnosť človeka Recy- klácia- nový úžitok Martin Benka- ilustrácie, krajina Slovenska Elektro- nické médiá- umenie	Návšteva Budatínskeho zámku - ľudové drotárstvo v okolí Žiliny. Podnety z egyptského umenia. Portréty slávnych majstrov—Leonardo da Vinci, Rembrandt, Ladislav Medňanský, S. Botticceli, Vincent van Gogh, Renoir, Bazille, Modigliani, Picasso; Giuseppe Arcimboldo. Surrealizmus a fantázia. Vlastnosti materiálov. Recyklácia odpadového materiálu. Martin Benka Návšteva sakrálnej stavby— napr. Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky v Žiline	Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, sakrálnej stavby a vizuálnej kultúry; Identifikovať výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy vo vybraných umeleckých dielach. Tvorivo uplatniť nadobudnuté vedomosti a inšpiráciu z výtvarných diel majstrov vo vytvorení portrétu. (Aj s uplatnením svojej fantázie) Opísať techniky ľudového remesla. Tvorivým spôsobom uplatniť techniky niektorého ľudového remesla. Tvorivo výtvarne stvárniť ilustráciu k vybranému textu z Biblie. Reagovať na prírodné prostredie prostredníctvom priestorovej tvorby. Využiť v tvorbe odpadové materiály vhodné na recykláciu. Identifikovať pocit z umeleckého diela. Opísať vybrané dielo z ilustrácií a diela Martina Benku – napr. knihy Prostonárodných slovenských rozprávok od P. Dobšínskeho a krajinomaľby Slovenska	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:		OSOBNOSŤ				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gra- mot- nosti	Poznámky (napr. charakter)
Podnety dizajnu. Podnety výtvarného umenia. Podnety moderného umenia. Porovnávanie, kombinácia, súhrnné cvičenie. Škola v galérii/galéria v škole. Podnety rôznych oblastí poznávania. Výtvarné hry.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Kolektívny produkt. Sebahodnotiaca reflexia. Hodnotenie tvorivého procesu spolužiaka. Portfólio žiaka.	Ja- moje dielo Ja – dielo spolužiaka Ja- dielo majstrov Ja- moje pocity z výtvarného diela Naše tradície a umenie- tradície a umenie inej krajiny.	Tvorba kolektívneho produktu. Sebahodnotiaca reflexia. Hodnotenie tvorivého procesu spolužiaka. Portfólio žiaka. Pozorovanie a analyzovanie diel výtvarných majstrov iných krajín. Portréty slávnych majstrov—Leonardo da Vinci, Rembrandt, Ladislav Medňanský, S. Botticelli, Vincent van Gogh, Renoir, Bazille, Modigliani, Picasso; predstavitelia Surrealizmu	Vyjadriť zmyslové vnemy z umenia. Opísať skúsenosti z vlastnej tvorby, hodnotiť proces. Rešpektovať výtvarné postupy spolužiakov. Vyjadriť pozitívnu spätnú väzbu svojmu spolužiakovi. Porovnať zvyky a tradície vlastného prostredia s vybraným prostredím z inej kultúry.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:		KOMUNIKÁCIA				
Tematický celok		Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gra- mot- nosti	Poznámky (napr. charakter)
Základné prvky výtvarného umenia- výtvarný jazyk. Kompozičné princípy a možnosti kompozície. Podnety rôznych oblastí okolitého sveta a prírody. Podnety fotografie, elektronických médií. Podnety Klasického a moderného výtvarného umenia.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Digitálne zariadenia v umení- Počítač, kamera, xerox, smartfón. Fotografia. Košíkárstvo. Výšivka v ľudovej tvorbe. Vzor z Čičmian. Zátišie. Koláž. Symbol, znak. Reliéf. Komiks.	Ľudové remeslá, tradície- umenie. Digitálne zariadenia- umenie. Kompozícia- Zátišie. Symbol- znak, značky, písmo. Reliéf- priestor. Koláž- Tvorivosť vrstvenia. Komiks- umenie v príbehu.	Tvorivá kombinácia vybraných výtvarných vyjadrovacích prvkov a kompozičných princípoch. Zátišie. (Jean Siméon Chardin, Francisco Zurbarán) Tvorivé riešenie daného výtvarného problému. Inšpirácia výtvarným dielom a jeho tvorivá interpretácia— Jackson Pollock. Xerox ako alternatívny grafický nástroj. Rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu, vytvorenie vlastnej fotografie. Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel—košíkárstvo, drotárstvo, keramika.	Použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky ako aj kompozičné princípy vo výtvarných zadaniach a vlastných zámeroch . Napr. zátišie, koláž Použiť vybrané výtvarné techniky na vyjadrenie vlastných zámerov a tvorivo použiť rôznorodé materiály pri riešení výtvarného problému . Např. komiks alebo svoj znak ako symbol svojej osobnosti. Identifikovať výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy vo vybraných umeleckých dielach. Vymenovať rôzne typy digitálnych zariadení, ktoré sa používajú na tvorbu digitálneho obsahu (např. počítače, tablety, smartfóny, digitálne kamery, xerox) ; využiť pri tvorbe fotoaparát (smartfón) . Použiť dostupné digitálne technológie pri riešení výtvarného problému. Vytvoriť jednoduché kompozície z prvkov na ploche v digitálnom prostredí , využiť jednoduché nástroje na premenu fotografie. Experimentovať s rôznymi technikami a postupmi ľudových remesiel. Porovnať artefakty rozmanitých kultúr.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:		UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA				
Tematický celok		Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gra- mot- nosti	Poznámky (napr. charakter)
Podnety výtvarného umenia. Podnety tradičných remesiel. Podnety dizajnu. Podnety z hudby a literatúry. Podnety moderného Výtvarného umenia.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Symbol. Reklama. Znak. Galéria. Ikona. Vincent Hložník. Koláž. Asambláž. Andy Warhol.	Symbol- reklama. Galéria- výstava výtvarného umenia. Ikona- napísaný obraz. Vincent Hložník- ilustrátor Koláž – vrstvenie malých obrázkov. Asambláž- priestorový, plastický obraz.	Symboly v školskom prostredí, symbol ako reklama, reklama ako symbol. Sme v galérii—galerijná animácia, komentovaná prehliadka – napr. Múzeum Ikon. Biblia v obrazoch- Henry Ossawa Tanner, Caravaggio, L. Záborský, Rembrandt. Vincent Hložník - ilustrácie Porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarných technik v dielach zahraničných a slovenských umelcov: Jiří Kolář, Henri Matisse, Robert Rauschenberg, Juraj Meliš (koláž, asambláž); Živé obrazy—interpretácia obsahu výtvarného diela.	Tvorivým spôsobom uplatniť techniky koláže a tiež niektorého ľudového remesla pri tvorbe vlastného artefaktu. Tvorivo interpretovať vizuálne symboly podnety z verejného priestoru. Vytvoriť vlastné logo alebo symbol. Porovnať námety umeleckých diel Andyho Warhola a Roya Lichtensteina. Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy galérie. Vyjadriť vnímané pocity z hudby a uplatniť ich vo vlastnej tvorbe. Tvorivo výtvarne stvárať ilustráciu k vybranému textu z Biblie. Identifikovať pocit z umeleckého diela. Opísať vybrané dielo z ilustrácií a diela Vincenta Hložníka – napr. kniha H.Ch. Andersena - Rozprávky; Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:	OSOBNOSŤ					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Podnety tradičných remesiel. Podnety dizajnu. Práca s prírodným materiálom. Podnety tradície a identity. Podnety architektúry. Podnety hudby a literatúry. Výtvarné hry.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Symbolika farby. Reflexia. Tvorba výtvarného diela. Moja obec. Môj dom. Moja ulica. Vnemy zobrazené v umení. Naše zvyky.	Farba-symbol. Vnem-reflexia. Vnem-umelecké vyjadrenie. Naše zvyky-identita rodiny a krajiny.	Spoznávanie predmetov a prostredia prostredníctvom zraku, hmatu a sluchu. Symbolika farby a emócie . Sebahodnotiaca reflexia. Reflexia v procese tvorby. Môj dom je môj hrad- môj rodný kraj. Portfólio žiaka.	Vyjadriť zmyslové vnemy získané z prostredia. Vnímať prostredie rôznymi zmyslami a nadobudnuté skúsenosti aplikovať do vlastnej tvorby. Vyjadriť svoje pocity pomocou symboliky farieb. Opísať postup práce pri tvorbe a skúsenosti z vlastnej tvorby. Kooperatívne pracovať v skupine. Rešpektovať pravidlá kolektívnej práce. Tvorbou zdieľať vlastné názory, rodinné zvyky a tradície .	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmet: Hudobná výchova

Charakteristika:

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra poskytuje možnosť na spoznávanie sveta cez univerzálne formy ľudského vyjadrovania. Rozvíja osobnosť žiaka vo všetkých základných oblastiach – kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej. Umožňuje prepájanie rôznorodých poznatkov vzdelávania, pričom ich vnútorne ukotvuje prostredníctvom osobnej skúsenosti z tvorivej činnosti a podnetov z oblasti umenia a kultúry.

Významným špecifikom vzdelávacej oblasti je činnostný prístup vytvárajúci priestor na uplatnenie vlastného videnia sveta, pričom sprostredkúva zážitok a umožňuje jeho zdieľanie. Tým sa vytvára priestor pre utváranie vlastnej identity, ako aj vnímanie a oceňovanie rozmanitosti okolo seba. Vzdelávacia oblasť prispieva k formovaniu pozitívneho a rešpektujúceho vzťahu žiakov ku vzdelávaniu, umeniu a kultúre, a tiež k formovaniu ich individuálnych postojov a hodnotových preferencií. Rovnako ich motivuje k celoživotnému záujmu o umelecké a kultúrne dianie.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra je reprezentovaná vo všetkých cykloch vyučovacími predmetmi hudobná výchova, výtvarná výchova a v 3. cykle predmetom vytvoreným školou umenie a tvorivosť. Výchovno-vzdelávací proces predmetu umenie a tvorivosť je vnímaný ako rozšírenie predmetov výtvarná a hudobná výchova v praktickej, ale aj teoretickej rovine. Primárne je založený na výtvarných aktivitách činnostného zamerania, ako aj percepčných a produkčných hudobno-pohybových činnostiach. Ako voliteľný predmet vychádza z hlbšieho záujmu žiakov najmä o vizuálne a hudobné umenie, ako aj o umenie v širšom význame.

Vzájomné prepojenie vyučovacích predmetov hudobná výchova, výtvarná výchova a umenie a tvorivosť do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra vytvára synergiu rozvoja umeleckej gramotnosti. Umelecká gramotnosť je schopnosť vnímať, prijímať, chápať, interpretovať a vyjadrovať sa prostredníctvom rôznych druhov a foriem umenia. Zahŕňa umelecké spôsobilosti potrebné na autentický vzťah k umeniu. Umelecky gramotní žiaci sú schopní prenášať umelecké spôsobilosti aj do iných vzdelávacích oblastí, prostredí a kontextov. Vnímajú hodnotu umenia pre seba aj spoločnosť.

Hlavný cieľ 1. cyklu:

V 1. cykle sa umelecká gramotnosť rozvíja prostredníctvom spontánnych expresívnych reakcií na rozmanité podnety a spoznávanie umeleckých výrazových prostriedkov. Žiaci sú postupne uvádzaní do umeleckej gramotnosti objavovaním zákonitostí vzniku a existencie rôznych druhov a foriem umenia, tiež elementárnych podôb produkcie a percepcie.

Hlavným cieľom 1. cyklu je objavovať zákonitosti vzniku a existencie hudby v jej elementárnych podobách produkcie, počúvania aj vyjadrovania a stvárňovania.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus :

▸ Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).

▸ Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.

▸ Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.

▸ Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.

▸ Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom vyjadrovaní hudby.

▸ Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.

▸ Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.

▸ Spolupracovať pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, vyjadriť sa k výsledku vlastnej i skupinovej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu hudobná výchova::

- ▮ Slobodne prejavovať a uplatňovať umeleckú a hudobnú gramotnosť pri naplňaní osobných kultúrnych potrieb a životných cieľov.
- ▮ Uplatňovať základné hudobné spôsobilosti (schopnosti, zručnosti a návyky) v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického, verbálneho a vizuálneho vyjadrovania a spájania hudby rôznymi spôsobmi, prístupmi, prejavmi a prezentáciami.
- ▮ Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti i v jej súčasných podobách, vo svetovej aj slovenskej hudobnej kultúre, hudobnej kultúre etník, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
- ▮ Komunikovať a hodnotiť rôznorodé hudobné obsahy, využívať ich aj pri vyhodnocovaní hudobných informácií v rôznych životných situáciách.
- ▮ Hodnotiť, oceňovať a chrániť národné hudobné dedičstvo aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť vlastnej kultúrnej identity.
- ▮ Oceňovať hudobné dedičstvo iných kultúrnych spoločenstiev.
- ▮ Interpretovať a aplikovať hudobné pojmy, javy a vzťahy z oblasti teórie hudby aj histórie, ktoré vychádzajú zo znejúcej počúvanej aj produkovanej hudby.
- ▮ Zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na umeleckú a estetickú hudobnú komunikáciu.
- ▮ Byť tvorivý, kooperovať, byť empatický, schopný sebareflexie aj zodpovedného konania pri tvorbe, prijímaní, vyjadrovaní a integrácii hudby vo vlastnej komunite aj širšej spoločnosti.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Hudobná výchova	1	1	1

Východiskom hudobného vzdelávania je aktívny a tvorivý kontakt s hudbou v jej troch základných podobách:

počúvanie, tvorba a stvárňovanie, ktoré sú obsiahnuté v 5 komponentoch:

▸ **Komponent spev** predstavuje prirodzený, najjednoduchší a najdostupnejší spôsob aktívnej hudobnej produkcie a sebarealizácie žiaka v škole. Je podmienený zvládnutím elementárnej hlasovej techniky a dodržiavaním zásad hlasovej hygieny. Obsahom speváckych aktivít je tvorivá práca s hlasom, imitovanie zvukov okolitého sveta, hra s hlasom, interpretovanie hlasových modelov a popevkov, reprodukovanie zapamätaných melódií, resp. vytváranie rôznorodých melódií, odpovedí na spievané otázky, spev v primeranej hlasovej polohe imitačne aj podľa nôt (grafickej partitúry, obrázkov, gesta), jednohlasne aj dvojhlasne. Poznanie hudobnej abecedy nie je cieľom, ale len prostriedkom pre postupné samostatné objavovanie, pochopenie a zmocňovanie sa hudby.

▸ **Komponent hra na hudobnom nástroji** predstavuje spoznávanie a produkciu hudby na rôznych hudobných nástrojoch (Orffove hudobné nástroje, vlastnoručne zhotovené a iné elementárne hudobné nástroje, hudobné hračky, ľudové hudobné nástroje, elektronické a virtuálne hudobné nástroje). Cieľom je poznať techniku hrania na ne, experimentovať s ich zvukovou farbou, využívať ich na interpretáciu sprievodov k spevu, interpretáciu samostatných inštrumentálnych miniatúr.

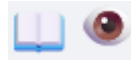
▸ **Komponent počúvanie hudby** predstavuje špecifický proces aktívneho prijímania hudby poslucháčom – žiakom. Zámerom je aktívne (uvedomene) počúvať hudbu rôzneho charakteru, druhov a žánrov, rôznych štýlových období, poznať jej funkcie, identifikovať jej vyjadrovacie prostriedky. Vnímať vplyv hudby na telesné a duševné prežívanie a využívať ju ako jeden z prostriedkov emocionálnej regulácie. Počúvať sprostredkovanú hudobnú produkciu i živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu. Pochopiť vzťah medzi hudbou a ostatnými druhmi umenia a kultúrou vôbec. Hodnotiť hudobné artefakty z hľadiska ich funkcií v živote človeka. Vnímať hudbu ako špecifickú výpoveď rozmanitých kultúrnych spoločenských.

▸ **Komponent hudobno-pohybové vyjadrenie hudby** je prejavom poznávania a overovania hudobných zákonitostí, aj prostriedkom komunikácie. Je to spôsob posilňovania a prehlbovania hudobného vnímania a zážitku, ale aj pochopenia štruktúry skladby prostriedkami neverbálnej komunikácie a pohybovej improvizácie, v ktorej je rozhodujúca prirodzenosť a voľnosť pohybu, koordinovanosť a súlad so znejúcou hudbou. Prechádza od spontánnych pohybových reakcií na hudbu, kultivovania a usmerňovania pohybového prejavu, voľného vyjadrenia hudby, imitácie a osvojovania rôznych spôsobov pohybového stvárnenia hudby, až k tvorivému pohybovému sebavyjadreniu a tancu.

▸ **Komponent hudobno-dramatické vyjadrenie hudby** predstavuje najsyntetickejšiu formu prienikov vyjadrovacích prostriedkov viacerých umení, v ktorých sa integruje hudba so slovnými, pohybovými a výtvarnými prejavmi na princípoch tvorivej dramatiky, hudobného divadla a zážitkového učenia. Využíva tvorivú rytmickú, melodickú, interpretačnú a pohybovú improvizáciu a rôznorodé vlastné vyjadrenie –interpretáciu hudobného diela, piesne, situácie a pod. Má podoby hudobnodramatickej hry, obrazu či hudobno-dramatického projektu.

Prierezové gramotnosti

1.Čitateľská a vizuálna gramotnosť

2.Digitálna gramotnosť

3.Finančná gramotnosť

4.Občianska gramotnosť (občianska

, 5.mediálna

, 6.interkultúrna

)

7.Environmentálna gramotnosť

8.Sociálna a emocionálna gramotnosť

Ročník: 1.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	SPEV					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Spev Riekanky Detské piesne Melódia Rytmus Hlas Zvuky okolitého sveta Hudobné nástroje Hudobný sprievod spevu	Tón- zvuk- hlas Riekanky- rytmus Melódia slov a piesne Spev- hudobný sprievod	Spievanie hlasových modelov, riekaniek a detských piesní rôzneho druhu a žánru; / autorské-umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové/ v durových a molových tóninách. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení. Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta.	Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti . Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč. Experimentovať so znením vlastného hlasu imitáciou zvukov okolitého sveta a pri interpretácii rôznorodých hlasových modelov. Spievať v kolektíve, so sprievodom hudobného nástroja.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:		HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Percepčné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Názvy Orffových hudobných nástrojov. Farba, dĺžka a výška tónu.	Znak v grafickej partitúre- dĺžka a výška tónu. Hudobný nástroj- farba tónu. Technika hry na hudobný nástroj- výška, dĺžka a farba tónu.	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja. Hra podľa grafickej partitúry. Vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje.	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na okolitých zvukových objektoch; byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre. Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja Porozumieť symbolickému notovému zápisu; hrať podľa symbolického notového zápisu	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:		POČÚVANIE HUDBY				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Percepčné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Zvuk. Tón. Skladba. Pochod. Dynamika- sila hudby. Výška, dĺžka tónu. Farba tónu hudobných nástrojov a ľudských hlasov- mužský, ženský, detský. Spievaná a hraná skladba.	Zvuk- tón Farba tóny- druh ľudského hlasu. Farba tónu- hudobný nástroj. Sila zvuku- dynamika, vyvolaná emócia. Tempo skladby- dynamika skladby. Hudba- vnútorné emócie. Hudba- výtvarný a pohybový prejav.	Intuitívne počúvanie rôznorodej hudby. Vlastnosti tónu— výška, dĺžka, farba, sila. Na základe farby zvuku identifikovanie hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). Rozlišovanie vokálnej a inštrumentálnej hudby. Nachádzanie podobnosti výrazových prostriedkov—tempo, dynamika znejúcej hudby. Vyjadrenie vlastných pocitov pri počúvaní hudby.	Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti. Výtvarne a pohybom vyjadriť pocity z počúvanej skladby. Identifikovať vyjadrovacie prostriedky hudby.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:	HUDOBNO - POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Percepčné činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Tanečný postoj. Chôdza, beh v rytme. Pochod. Prísunový krok vpred a vzad. Hra na tele ako rytmický hudobný nástroj. Imitovanie pohybu na hudbu. Pohyb na hudbu podľa pokynu.	Hudba- pohyb Rytmus- hra na telo. Tempo – pochod. Chôdza, beh- rytmus. Hudba – tanec.	Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja. Osvojovanie si tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, pochod, prísunový krok vpred a vzad) Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele). Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a tvorba pohybu podľa pokynu. Pohybové stvárňovanie charakteru, formy, tempa, metra, rytmu a dynamiky hudby. Spontánny – voľný a koordinovaný pohyb.	Spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť metrum, tempo a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby. Imitovať pohyb podľa vzoru a tvoriť pohyb podľa pokynu. Imitovať základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných prvkov. Hrať na tele.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Komponent:		HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY				
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Percepčné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Riekanka. Pieseň Ľudové hry. Rytmus. Melódia. Rozhovor. Obsah textu.	Riekanka- rytmus, jednoduchá melódia. Pieseň – rytmus, melódia, obsah textu Ľudová hra- rytmus, melódia, pohyb, rozhovor, obsah textu. Obsah textu- melódia, rytmus, pohyb.	Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní a fragmentov ľudových hudobno-dramatických hier. Uplatňovanie dialogických hier rytmizovaním a melodizovaním textov.	Stvárať obsah, charakter piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky. Tvoriť melodické odpovede na spievané či hrané otázky.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Ročník: 2.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:	SPEV					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Hlas, pieseň, ľudová hra. Legato. Spev. Rytmus, melódia. Postup melódie – stúpa, klesá. Tóny- c1,d1,e1,f1,g1,a1	Pieseň-melódia, rytmus, dynamika. Melódia-stúpa, klesá. Tón- nota. Spev-hudobný doprovod	Spievanie hlasových modelov, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru / autorské-umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové/ v durových a molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov spevu legato, v primeranej dynamike a v primeranom tempe, zjednotenie spoločného spevu. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky alebo pomocou predmetov. Pri praktických činnostiach osvojovanie si hudobnej abecedy.	Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej stránke, primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti. Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i speve . Rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice. Spievať aj v menšej skupine a capella i so sprievodom hud. nástroja. Udržať melodickú líniu. Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri improvizácii a	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

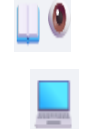
			Tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.	tvorivých hrách s hlasom, pri rolovom spievaní.		
Komponent:	HRA NA HUDOBNOM NÁSTROI					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno- intonačné činnosti. Percepčné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Názvy Orffových hudobných nástrojov. Farba, dĺžka a výška tónu. Melódia, rytmus.	Notový zápis- dĺžka a výška tónu. Hudobný nástroj- farba tónu. Technika hry na hudobný nástroj- výška, dĺžka a farba tónu, melódia, rytmus. Rytmus- slabiky	Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. Hra podľa notového zápisu, hra sprievodov k piesňam, riekankám a tancom. Vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova a rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky (5.-3.; 5.-6.-5.-3.)	Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa. Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch. Vytvárať rytmické a melodické miniatúry. Hrať elementárne hudobné sprievody k piesňam. Spoznať hudobné symboly—notové písmo. Prijíť svoju pozíciu a dodržiavať	 	

				pokyny pri hre na elementárne hudobné nástroje.		
Komponent:		POČÚVANIE HUDBY				
Tematický celok		Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti Poznámky (napr. charakter)
Percepčné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Zvuk. Tón. Skladba. Uspávanka. Dynamika- hlasno (forte), potichu (piano). Výška, dĺžka tónu. Farba tónu hudobných nástrojov. Spievaná a hraná skladba. Tempo- rýchle, pomalé.	Zvuk- tón Farba tónu- hudobný nástroj. Výrazové prostriedky hudby (rytmus, tempo, dynamika)- vyvolaná emócia. Tempo skladby- dynamika skladby. Hudba- vnútorné emócie. Hudba- výtvarný a pohybový prejav.	Zámerné počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (rytmus, tempo, dynamika)	Identifikovať zvuk a tón, identifikovať a porovnávať ich vlastnosti. Identifikovať základné výrazové prostriedky hudby. Výtvarne a pohybom vyjadriť emocionálny aspekt a mimohudobný obsah z počúvanej skladby.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

--	--	--	--	--	--	--

Komponent:		HUDOBNO - POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY				
Tematický celok		Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Percepčné činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Držania tela. Tanečný postoj. Prísunový krok vpred a vzad, do strán v pérovaní. Valaský skok.	Hudba- pohyb v tempe a rytme. Hudba- tanečný krok Správne držanie tela-tanec.	Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách. Osvojovanie si tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred a vzad, do strán v pérovaní, valaský skok.	Koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby Imitovať pohyb v hudobno—pohybových hrách. Uplatniť základné tanečné prvky a sled tanečných pohybov	1. 2. 3. 4. 	

				v tanci vo dvojici.	5.	
					6.	
					7.	
					8.	

Komponent:	HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno-intonačné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti. Percepčné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Báseň. Pieseň. Rozprávka. Divadlo. Mimika. Gesto. Melódia. Rytmus. Hudba. Text.	Hudba- dramatizácia. Hudba – obsah textu hier, rozprávok a divadla. Hudba – prejav emócií v mimike, geste a v pohybe.	Dramatické stvárňovanie básní a rozprávok, ľudových hudobno-pohybových hier. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest využívanie pohybovej	Stvárniť obsah, dej, náladu a charakter rôznorodého hudobného a nehudobného materiálu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi a inými	1. 2. 3. 4. 	

			improvizácie v dramatických obrázkoch do príbehov.	zdrojmi zvuku. Tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám. Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky. Pohybom a hlasom vyjadriť dej, náladu a charakteristiku vybratého mimohudobného obsahu alebo literárnej predlohy.	5. 6. 7. 8.	 	
--	--	--	--	---	----------------------	---	--

Ročník: 3.ročník

Učebné osnovy:

Komponent:		SPEV				
Tematický celok		Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosť i Poznámky
Vokálno-intonačné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Hlas. Ľudová a umelá pieseň. Pieseň z nášho regiónu. Osminová, štvrtová, polová a celá nota. Pomlčky.	Tón- nota. Výška tónu- solmizácia. Výška tónu- umiestnenie tónu	Spievanie detských piesní rôzneho druhu a žánru / autorské-umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové/ v durových a molových tóninách. Pri praktických činnostiach osvojovanie si hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: štvrtová, osminová, polová, celá nota a pomlčky,	Ovládať svoj hlas—spievať v primerane po melodickú, rytmickú aj výrazovú stránku, v primeranej hlasovej polohe. Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku.		1. 2. 3.

	2/4 a 3/4 rytmus. Tóny stupnice Cdur- c1,d1,e1,f1,g1, a1, h1, c2. Solmizačné slabiky: do, re, mi, fa, sol, la, si (ti) , do.	v notovej osnove. Dĺžka tónu- nota určitého tvaru. Spev- hudobný doprovod Hudba- obsah textu	ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.-1. a 5.-4.-3.-2.-1. stupňa durovej stupnice C-dur; príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika. Rolové spievanie vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie. Dotváranie príbehov prostredníctvom zvukomaľby hlasom.	Udržať melodickú líniu a reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice. Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri tvorivom dotváraní príbehov a situácií. Experimentovať so znením vlastného hlasu pri hudobno-dramatickom stvárnení básní, riekaniiek a príbehov.	4. 5. 6. 7. 8.	
--	---	---	---	---	---	---

Komponent:	HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Vokálno- intonačné činnosti. Percepčné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Názvy Orffových hudobných nástrojov. Farba, dĺžka a výška tónu. Notový zápis. Notová osnova. Husľový kľúč.	Tón- nota. Tvar noty- dĺžka tónu- hra na hudobnom nástroji (spev) Umiestnenie noty v notovej osnove- výška tónu – hra na	Hra na vlastnoručne vyrobených hudobných – prírodný materiál, Orffov inštrumentár. Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu: osminové,	Hrať na technicky správne na rytmických aj melodických hudobných nástrojoch podľa pokynov učiteľa. Vytvárať rytmické a melodické miniatúry. Hrať elementárne hudobné sprievody.	1. 2. 3. 4. 	

	Osminová, štvrtová, polová, celá nota. Predohra, medzihra, dohra piesne.	hudobnom nástroji (spev) Hudba - emócie Spev – hudobný sprievod- predohry, medzi hry, dohry. Skladba- rytmus, melódia, tempo.	štvrtkové, polové a celé hodnoty. Hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier. Vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek. (5.-3.; 5.-6.-5.-3.)	Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy). Porozumieť notovému zápisu a hrať podľa neho. Spolupracovať pri vytváraní hudobných sprievodov, rešpektovať tvorivé nápady spolužiakov pri vytváraní hudobných sprievodov a hre.	5. 6. 7. 8. 	
Komponent:	POČÚVANIE HUDBY					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
Percepčné činnosti. Hudobno-dramatické činnosti.	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		
	Skladba. Uspávanka. Dur (veselo), Mol (smutne, zádumčivo). Dynamika- hlasno (forte), potichu (piano). Výška, dĺžka tónu.		Zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej	Identifikovať základné výrazové prostriedky hudby. Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný	1. 2. 3. 	

	Farba tónu hudobných nástrojov. Farba ľudského hlasu – mužský, ženský, detský. Spievaná a hraná skladba. Tempo- rýchle, pomalé.		formy znejúcej hudby. Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby.	obsah a pocity z počúvanej skladby.	4. 5. 6. 7. 8. 	
--	--	--	--	-------------------------------------	--	--

Komponent:	HUDOBNO - POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY					
Tematický celok	Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:		

Vokálno- intonačné činnosti. Hudobno- dramatické činnosti. Percepčné činnosti.	Držania tela. Tanečný postoj. Valčík. Polka. Mazurka. Čardáš.	Hudba- pohyb v tempe a rytme. Hudba- tanečný krok Správne držanie tela- tanec. Rakúsko- Valčík Čechy- Polka Poľsko- Mazurka Maďarsko - Čardáš	Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov v jednoduchých tanečných choreografiách. Imitovanie pohybu v hudobno—pohybových hrách a hrách so spevom. Osvojovanie si typických národných tancov susedných štátov. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.	Spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby. Imitovať pohyb v hudobno— pohybových hrách a hrách so spevom. Tancovať vo dvojici alebo v skupine, uplatniť sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii pri tanci v skupine. Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii. Tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 		
Komponent:		HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY					
Tematický celok		Obsahový štandard			Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámky (napr. charakter)
	Pojmy	Vzťahy	Postupy	Žiak vie:			

Vokálno- intonačné činnosti. Hudobno- dramatické činnosti. Percepčné činnosti. Inštrumentálne činnosti.	Báseň. Pieseň. Rozprávka. Divadlo. Mimika. Gesto. Melódia. Rytmus. Hudba. Text. Rekvizity.	Hudba- dramatizácia. Hudba – obsah textu hier, rozprávok a divadla. Hudba – prejav emócií v mimike, geste a v pohybe.	Dramatické stvárňovanie textov, príbehov . Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest. Využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.	Stvárníť obsah, charakter a formu piesne a hud.-pohyb.hier. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobnodramatickom stvární.	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 	

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Predmet: Telesná a športová výchova

Charakteristika:

Vzdelávacia oblasť *Zdravie a pohyb* vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou. Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Zlepšením prístupu k informáciám o zdraví a ich schopnosti efektívne ich využívať je zdravotná gramotnosť rozhodujúca pre posilnenie postavenia starostlivosti o svoje zdravie (WHO, 1998).¹ Pod pohybovou gramotnosťou rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia (Dudley, 2015).² Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja sociálnu, emočnú, intelektuálnu ako i etickú stránku žiaka. Pri realizovaní obsahu vzdelávacej oblasti je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov v súlade so základnými princípmi inklúzie. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení svojej všeobecnej pohybovej výkonnosti, pri akceptovaní vlastných pohybových kompetencií a ich limitov. Aktivity vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb realizované prostredníctvom vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova, ako aj každodenné školské pohybové aktivity, kurzové formy výučby a výchovná činnosť v rámci školského klubu detí, sa realizujú v rámci konceptu aktívnej školy. Dôležitým poslaním vzdelávacej oblasti je vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov k pravidelnej pohybovej a športovej činnosti ako nevyhnutného základu aktívneho využívania voľného času. Jedným z hlavných cieľov vzdelávacej oblasti je pochopiť význam pohybu ako esenciálnej súčasti každodenného života a jeho vplyv na duševné a telesné zdravie.

Pohybovú aktivitu by mali žiaci vnímať ako primárnu možnosť trávenia voľného času. Pre začlenenie pohybovej aktivity do každodenného života je nevyhnutné rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti v rôznych oblastiach pohybových, tanečných a športových aktivít, ktoré následne budú vytvárať priestor pre rozvoj celkovej pohybovej gramotnosti. Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových kompetenciách, mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti, ktoré poskytne žiakovi príležitosť získať informácie o vlastných pohybových možnostiach. Súčasťou vzdelávacej oblasti je aj získavanie základných vedomostí a zručností pre zvládanie situácií ohrozenia bezpečnosti, zdravia a života v rámci praktických účelových cvičení.

Komponenty vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb vychádzajú z jej charakteristiky a jej cieľov. Základné komponenty sú: - Zdravie a životný štýl

- Pohybové kompetencie

¹ World Health Organization. Division of Health Promotion, Education, and Communication. (1998). Health promotion glossary. World Health Organization.

² Dudley, D.A., 2015. Conceptual Model of Observed Physical Literacy. In: *The Physical Educator* 72(5): 236 – 260.

- Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
- Šport a pohybová aktivita
- Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva

Hlavný cieľ 1. cyklu:

- . je, aby **žiaci chápali význam pohybu pre svoje zdravie a vnímali pohyb ako každodennú súčasť svojho života**. Žiaci by mali poznať a zlepšovať úroveň svojej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Očakáva sa, že v 1. cykle budú mať žiaci nadobudnuté základné pohybové zručnosti, ktoré budú predpokladom pre rozvoj pohybovej gramotnosti. Žiaci budú chápať význam fair-play v športe a budú sa snažiť dodržiavať dohodnuté pravidlá v realizovaných pohybových a športových hrách, ktoré podporia ich zmysel pre kolektívnosť a spolupatričnosť. Dôležitou súčasťou je i pochopenie ochrany svojho života a zdravia ako i života a zdravia iných ľudí vo svojom okolí.

Ciele vzdelávacej oblasti:

1. Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu,
2. rozvíjať pohybovú gramotnosť,
3. porozumieť vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie,
4. vnímať pohybovú aktivitu ako možnosť trávenia voľného času,
5. chápať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti vo vzťahu ku zdraviu,
6. rozvíjať pohybové schopnosti a osvojiť si pohybové zručnosti pohybovými a športovými aktivitami,
7. získať vedomosti a zručnosti potrebné pre ochranu života a zdravia v krízových situáciách.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu,
- ovládať základné pohybové zručnosti,
- dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier,
- oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni,

- dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Časová dotácia:

Predmet	1.cyklus		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Telesná a športová výchova	2	2	2

Didaktické hry – 1. cyklus

Komponent	Ročník	Obsah didaktických hier	Ciele didaktických hier
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	1.	Simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci.	- Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť a zdravie. - Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
		Základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách.	
		Kolektívne aktivity - účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti.	
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	2.	Základné pravidlá cestnej premávky .	- Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov. - Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie - Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	3.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach.	- Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. - Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života.
		Simulácia ohrozujúcej situácie a nácvik privolania pomoci.	
		Význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, poznanie svojich schopností.	

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok					
Zdravie a životný štýl	➤ zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb v dennom režime, ➤ organizácia cvičenia, hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, ➤ zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela.	Vzťahy - činnosti ➤ vychádzky, ➤ dopomoc pri cvičení, ➤ cvičenia na balančných pomôckach – balančné dosky, húpačky , ➤ cvičenia pre správne držanie tela.	Žiak vie: ➤ pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. ➤ identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné potraviny. ➤ dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít. ➤ rozlišovať správne a chybné držanie tela. ➤ predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.		
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	➤ meranie pohybovej zdatnosti a výkonnosti pomocou aplikácie MOBAK, ➤ poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, ➤ pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností.	➤ MOBAK, ➤ cvičenia, hry, štafety, súťaže, prekážkové dráhy .	➤ dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti. ➤ predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.		
Pohybové kompetencie	➤ základné postoje, obraty - rad, zástup, kruh, jednotlivec, dvojica, trojica, čiara, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore, ➤ lokomočné zručnosti z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, ➤ úpolové cvičenia a hry, ➤ gymnastika - základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), ➤ manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným	➤ obraty – rad, zástup, kruh, - hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore, ➤ bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh , štart—vysoký, ➤ hod loptičkou, ➤ skok do diaľky znožmo z miesta, ➤ preťahy, pretlaky a odpory), ➤ prevaly, obraty , ➤ propedeutika kotúľa vzad—stojka na lopatkách, ➤ cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, ...),	➤ správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely, ➤ využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou, ➤ využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách, ➤ ukázať aspoň dve úpolové cvičenia ➤ využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre, ➤ zladať pohyby tela so zvukovým signálom, hudbou, ➤ uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít,	🌱 1,2	

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok			Žiak vie:		
	náčiním a pomôckami, lezecké a prekážkové dráhy, ➤ rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, ➤ sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy -- cvičenia a hry zamerané na oboznámenie s vodným prostredím.	Vzťahy - činnosti ➤ lopta, obruč, krátka tyč, švihadlo, lano, PEDALO, ➤ tanec, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky, ➤ splývanie, dýchanie a orientácia vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky plaveckých spôsobov kraul, znak a prsia.	➤ bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach, ➤ uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít. bezpečne sa ➤ pohybovať v rôznom priestore.		
Šport a pohybová aktivita	➤ základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť), ➤ význam a základy fair-play (športová etika), ➤ základy olympizmu – slovenský olympizmu.	➤ hry, prehadzovaná, - pohybové a športové činnosti, ➤ symboly, motto a základné pojmy.	➤ rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre, ➤ uplatňovať zásady fair-play pri hre, ➤ identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov - olympionikov.	 2,7 2	
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	➤ základné pravidlá cestnej premávky .	➤ Dopravná výchova	➤ dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.		

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok					
Zdravie a životný štýl	➤ zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, pohyb a odpočinok v dennom režime, ➤ hygienické zásady pred, pri a po cvičení, význam dodržiavania základných hygienických zásad, ➤ organizácia cvičenia, ➤ zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, cvičenia pre správne držanie tela.	➤ hygiena cvičebných úborov, ➤ dopomoc pri cvičení, ➤ cvičenia na balančných pomôckach – balančné dosky, húpачky .	Žiak vie: ➤ pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie, ➤ identifikovať aspoň tri zdravu prospešné potraviny, ➤ dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít, ➤ rozlišovať správne a chybné držanie tela, ➤ predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.		
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	➤ meranie pohybovej zdatnosti a výkonnosti pomocou aplikácie MOBAK, ➤ poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba pokožky, ➤ pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností.	➤ MOBAK, ➤ cvičenia, hry, ➤ štafety, súťaže, ➤ prekážkové dráhy .	➤ dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti, ➤ predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.		
Pohybové kompetencie	➤ základné postoje, ➤ čiara, priestor, ihrisko, ➤ lokomočné zručnosti, ➤ gymnastika – základné gymnastické cvičenia: základné polohy a postoje, ➤ úpolové cvičenia a hry, ➤ manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s	➤ obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, ➤ štart nízky, ➤ beh so zmenami smeru, ➤ hod loptičkou, hod plnou loptou, ➤ skok do diaľky znožmo z miesta ➤ cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty, kotúl vzad, ➤ cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, preliezky, mostík, ➤ poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie	➤ správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely, ➤ využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou, ➤ využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách, ➤ ukázať aspoň dve úpolové cvičenia, ➤ využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre, ➤ zladať pohyby tela, chôdzu s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,		

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok			Žiak vie:		
	rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami, ➤ rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, ➤ sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy, korčuľovanie na ľade.	činností v priestore, preťahy, pretlaky a odpory, ➤ lopta, stuha, obruč, krátka tyč, švihadlo, lano lezecké a prekážkové dráhy, ➤ rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza ➤ pád na ľade, brzdenie, základné techniky korčuľovania	➤ uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít, ➤ bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach, ➤ uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít, ➤ bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore.		
Šport a pohybová aktivita	➤ základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť), ➤ význam a základy fair-play (športová etika), ➤ základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy.	➤ priebeh, bezpečnosť prehadzovaná, florbal, futbal, ➤ športová etika, slovenský olympizmus.	➤ rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti, ➤ uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach, ➤ identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov - olympionikov.	☐ Ochrana na hre 3,7	
Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	➤ základné pravidlá cestnej premávky .	➤ Dopravná výchova	➤ dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.		

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok					
Zdravie a životný štýl	➤ zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, ➤ hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania, ➤ základných hygienických zásad, organizácia cvičenia, ➤ zásady správneho držania tela, správne držanie tela.	Vzťahy - činnosti ➤ pohyb a odpočinok v dennom režime, ➤ cvičenia na balančných pomôckach balančné dosky, húpačky, pomoc pri cvičení, ➤ telo v stoji, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.	Žiak vie: ➤ pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. ➤ identifikovať aspoň tri zdravu prospešné potraviny. □ dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít. ➤ rozlišovať správne a chybné držanie tela. ➤ predviesť aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.		
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	➤ meranie pohybovej zdatnosti a výkonnosti pomocou aplikácie MOBAK, ➤ poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, ➤ pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností, ➤ význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.	➤ MOBAK, ➤ koordinácia pohybov, ➤ cvičenia, hry, štafety, súťaže, prekážkové dráhy.	➤ dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti, ➤ predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.		
Pohybové kompetencie	➤ základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, čiara, priestor, ihrisko, a činností v priestore, ➤ lokomočné zručnosti, ➤ gymnastika – základné gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje,	➤ trojica, na značky, poradové cvičenia ➤ hry ako prostriedky účelnej organizácie ➤ bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, hod plnou loptou, skok do diaľky znožmo z miesta , ➤ základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty,	➤ správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a reagovať na základné povely. ➤ využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou. ➤ využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách. ukázať aspoň dve úpolové cvičenia. ➤ využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre. ➤ zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,	 1,2	

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok	Pojmy	Vzťahy - činnosti	Žiak vie:		
Pohybové kompetencie	➤ úpolové cvičenia a hry, manipulačné zručnosti – pohybové hry, ➤ rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na tele, chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, ➤ sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy, korčuľovanie na ľadovej ploche.	➤ kotúle vpred, cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky), ➤ preťahy, pretlaky a odpory, ➤ pohybové hry, cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami, lezecké a prekážkové dráhy, ➤ cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka), lopta, stuha, obruč, krátka tyč, švihadlo, lano a pod., ➤ cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky, ➤ cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základných sezónnych zručností, ➤ jazda vpred, vzad, zastavenie, obraty a oblúky a pod.	➤ uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít, ➤ bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach, ➤ využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou. ➤ využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách. ➤ ukázať aspoň dve úpolové cvičenia. ➤ využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre. ➤ zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. ➤ uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít.		
Šport a pohybová aktivita	➤ základné pravidlá realizovaných hier a športových činností, ➤ význam a základy fair-play, kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach, ➤ základy olympizmu – symboly, motto, základné pojmy, slov. olympizmus.	➤ priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom a pod), ➤ prehadzovaná, vybijaná, flagfutbal, futbal, športová etika, ➤ symboly, motto, základné pojmy.	➤ rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti. ➤ uplatňovať zásady fair-play pri hre a športových činnostiach. ➤ identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch olympijských športovcov – olympionikov. Zhodnotiť svoj výkon a aktivitu počas pohybovej alebo športovej aktivity.	 1,2	
Ochrana a bezpečnosť života a	➤ základné pravidlá cestnej premávky.	➤ Dopravná výchova	➤ dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.		

Komponent:	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Gramotnosti	Poznámka
Tematický celok			Žiak vie:		
zdravia obyvateľstva	Pojmy	Vzťahy - činnosti			

Vyučovací predmet má časovú dotáciu 2 hodiny týždenne v každom ročníku. Tretia hodina telesnej a športovej výchovy z rámcového učebného plánu sa nahrádza pravidelne organizovanými pohybovými aktivitami v rozsahu najmenej 30 hodín za školský rok (najmä plavecký a korčuliarsky kurz a ďalšie pohybové aktivity).